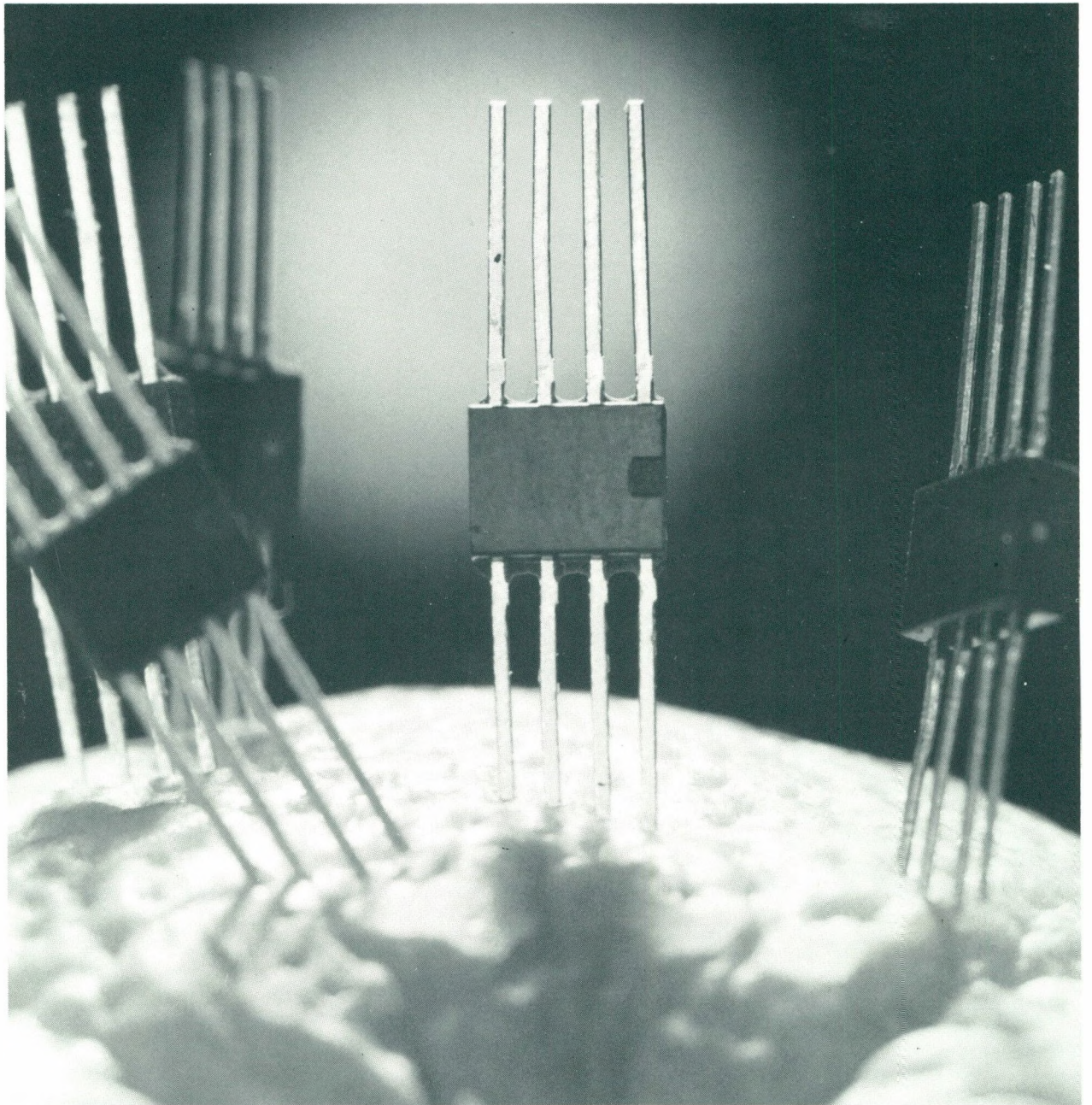

West-Vlaanderen Werkt

WES

1/1985

Januari / februari 1985
Tweemaandelijks tijdschrift
Verschijnt niet in juli en augustus

West-Vlaanderen Werkt

Tweemaandelijks uitgave
Verschijnt niet in juli en augustus

1.1985

27e Jaargang

Inhoud

Redactioneel

Een nieuwe helikopteronderneming versus de
kompensatieformule 1

J. Callens

Innovatievenootschappen, rekonversie-
venootschappen en T-zones: belangrijke stimuli
voor nieuwe ondernemingsinitiatieven 3

J. Sanders

Budgetteren is belangrijk, ook voor KMO's 11

N. Schamp

Alitech - Onderzoekscenrum voor toegepaste
levensmiddelenchemie en -technologie 17

Tabel: Bezoldigde tewerkstelling
in West-Vlaanderen, 30 juni 1982-83 20

Spektrum

Ontwikkelingsgebied Oostende /23/ Brugs
bedrijvencentrum /24/ WIH /25/ Stads- en
dorpsherwaardering /27/ Werkzoekenden /31/
Zeebrugge /33/ Investeringskredieten Wegenfonds /33/
Westvlaamse Textieldagen /33/ WIER /35/ CMB /37/
WITAB /37/ Mercantile-Beliard Oostende /39/
IWVA /39/ Verkaverling Spermalie /41/ Leiedal /43/
Superia /43/ RMT /45/

Nieuwtjes 46

Bij naamvermelding verschijnt de bijdrage onder de verant-
woordelijkheid van de auteur.

WES

Westvlaams Economisch Studiebureau

Baron Ruzettelaan 33 8320 Brugge 4

Telefoon: 050/35.84.42

Postrekening 000-0125243-16

BTW: 408.382.668

Beschermkomitee

Baron P. van Outryve d'Ydewalle,

Ere-gouverneur, Ere-voorzitter WES;

De heren H. Smislaert(†) en P. Monballyu,

Ere-voorzitters Raad van Beheer WES;

Prof. Dr. O. Vanneste,

Gouverneur, Voorzitter WES;

De heer H. De fauw,

Voorzitter Raad van Beheer WES;

De heren C. Boghemans, A. Legein, H. Olivier,

A. Pieters, P. Rosseel,

Leden van de Bestendige Deputatie.

Redaktiekomitee

De heren R. Annoot, L. Bockstaele, G. Declercq,

P. Delafontaine, J. Pattyn, J. Theys, F. Van Damme,

N. Vanhove.

Redaktiesekretaris

De heer D. Sanders.

Redaktiesekretariaat en publiciteitsvoorwaarden

WES, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4.

Abonnement 1984: 223 fr. (BTW inbegrepen)

Postrekening 000-0125243-16

WES, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4.

Ontwerp lay-out

Johan Mahieu, Brugge.

Drukkerij

Groeninghe, Kortrijk.

Foto kافت

Foto Archief, Siemens

Een nieuwe helikopteronderneming versus de kompensatieformule

De Belgische regering zal in de nabije toekomst overgaan tot een bestelling van 46 'multirole' middelklasse helikopters ter vervanging van het bestaand helikopterpark. Meerdere firma's stellen zich kandidaat voor de levering van deze helikopters. Onder meer de ondernemingen Aerospatiale, MBB, Agusta, Westland, Bell en Sikorsky.

Met uitzondering voor Sikorsky zijn alle voorstellen gebaseerd op de kompensatieformule. Het is een traditie geworden in ons land, zoals ook in andere landen, dat militaire bestellingen gepaard gaan met kompensaties. Deze kompensaties kunnen twee vormen aannemen. Ofwel wordt de bestelling geplaatst in het buitenland en wordt van de tegenpartij gevraagd in ons land tot bestellingen over te gaan. Ofwel bestelt men in het buitenland en het bestellend land vraagt de bestelling ter plaatse te assembleren. Hieruit volgt dat kompensaties dicht aanleunen bij de ruilhandel.

De firma Sikorsky — de wereldleider in de helikopterindustrie — die behoort tot de Amerikaanse groep United Technologies Corporation, deed ruim een jaar geleden het voorstel om een nieuwe helikopterfabriek op te richten in België en dit in samenwerking met Belgische en eventueel Europese industriële of financiële partners. Het voorstel is niet beperkt tot de assemblage van 46 helikopters doch voorziet de oprichting van een nieuwe onderneming voor de produktie in België van de Sikorsky S-76/H-76. Deze onderneming zou specifieke marktgebieden toegewezen krijgen zoals Europa, Afrika en het Midden-Oosten.

In dit licht werd eind 1984 overgegaan tot de oprichting van de Belgische maatschappij nv European Aerospace Company. De huidige partners van de maatschappij zijn naast Sikorsky — die 35% van het maatschappelijk kapitaal uitmaakt — Oranje Nassau, Watteeuw, Philips-MBLE, Travair en De Vlier.

Deze maatschappij heeft beslist de produktie-eenheid te vestigen in de luchthavenzone van Oostende. Deze luchthaven beantwoordt volledig aan de eisen gesteld door de technische staf van Sikorsky. De definitieve start is uiteraard afhankelijk van de toezegging van de Belgische militaire bestelling aan de nieuwe onderneming. Hierbij moet worden beklemtoond dat de nieuwe produktie-eenheid geenszins beperkt is tot 46 toestellen en ook niet tot 10 jaar. Het businessplan heeft betrekking op 10 jaar en voorziet voor iedere periode een produktie van 170 toestellen. De nieuwe onderneming zal een autonoom bestaan leiden. Dit houdt in dat ze, met de steun van Sikorsky, in de toekomst nieuwe produkten zal ontwikkelen in België.

Het is ook van belang te onderstrepen dat de Amerikaanse moedermaatschappij pas fees ontvangt vanaf de levering van het 71ste toestel. Dit is een indicatie naast de vele andere, van de ernst van het Sikorsky-voorstel.

Niemand kan ontkennen dat het hier om een bijzonder belangrijk industrieel projekt gaat. Niet enkel de direkte werkgelegenheid — 608 jobs in het businessplan — is belangrijk doch ook de indirecte werkgelegenheid die aan Belgische toeleveranciers wordt geboden trekt de aandacht. De indirecte tewerkstelling, die zowel de meertewerkstelling bij de toeleveranciers als het afgeleide tewerkstellingseffect op andere sectoren van de Belgische economie omvat, bedraagt naar schatting 1.650 personen. Dit laatste cijfer werd bekomen uit het input-output model van het Planbureau, waarin de door het projekt gecreëerde toename van de financiering werd geïnputeerd. Volgens hetzelfde model neemt de bruto toegevoegde waarde van de industrie toe met ongeveer 15 miljard gedurende de eerste 10 jaar. Over dezelfde periode verbetert de handelsbalans met ruim 8 miljard BF.

Inzake de macro-ekonomische voordelen kan er verder worden op gewezen dat het projekt volledig

kadert in het beleid van industriële vernieuwing. De technologische know-how wordt verrijkt en de Belgische industrie wordt de mogelijkheid geboden deel te nemen aan omvangrijke en geavanceerde R & D-programma's.

Bovenstaande is reeds een eerste doch belangrijke indicatie dat een eigen helikopteronderneming zonder twijfel heel wat meer voordelen biedt dan de compensatieformule. Hier willen we terzake verder wijzen op enkele andere voordelen.

a) De compensatieformule is in principe beperkt in de tijd tot de overheidsbestelling. In tegenstelling tot de beperkte duur van elke compensatieregeling leidt een eigen onderneming tot een permanente activiteit.

b) Een nieuwe vestiging geeft ook een veel grotere zekerheid aan Belgische potentiële helikopter-subcontractors betrokken te worden bij het project.

c) Meteen wordt de kans geschapen om als toeleverancier ook deel te hebben in andere projecten van de Sikorsky-groep.

d) De Belgische bedrijven die indirect medewerken aan de helikopterproductie in België, zullen eerder geneigd zijn over te gaan tot nieuwe investeringen, technologisch onderzoek en produktontwikkeling. De toeleveranciers kunnen zich instellen op grotere series. In het kader van zuivere compensaties zullen de subcontractors eerder aarzelen om additionele inspanningen te leveren, gezien deze slechts op kleine en in de tijd beperkte reeksen kunnen worden afgeschreven.

e) Aansluitend op het voorgaande is er bij een realisatie van een nieuwe produktie-eenheid van helikopters in ons land een veel grotere kans op een continue spinoff ten voordele van het Belgisch bedrijfsleven.

f) De financiële kosten van het voorraadbeheer en de reserve onderdelen van de helikopters van het Belgische leger zullen lager uitvallen. De militaire overheid kan zich direct wenden tot de producent in eigen land.

De compensatieformule houdt ook in zich een aantal belangrijke bezwaren.

Primo, overheidsbestellingen die gepaard gaan met compensaties houden steeds een belangrijke meerprijs in.

Secundo, de ervaring met compensatieregelingen in het jongste verleden heeft ook aangetoond hoe moeilijk het is om de beloofde compensaties in daadwerkelijke bestellingen om te zetten. Technische en financiële of andere bezwaren worden gemaakt. Het uiteindelijke resultaat is veelal bedroevend, ook al omdat de compensaties kwalitatief dikwijls onder de maat blijven.

Tertio, het systeem van de compensaties is erg protektionistisch en is zeker niet van aard om de ondernemingen die in het systeem ingeschakeld worden

aan te moedigen tot dynamisme.

Quarto, compensaties wakkeren ook niet het eigen initiatief aan. Zoals Dr. P.H. Nauwelaerts in de Vrije Tribune van de Standaard van 9 januari jongstleden stelt: 'Men neemt een technologie en produktmethode over van een ander, zonder er iets origineels aan toe te voegen'.

Het geheel van de macro-ekonomische voordelen van een nieuwe helikopteronderneming in West-Vlaanderen en de nadelen verbonden aan de compensatieformule, mogen richtinggevend zijn voor de uiteindelijke beslissing van de Belgische Regering. Een nieuwe helikopterplant zou een verrijking zijn voor het industrieel weefsel van West-Vlaanderen.

Om deze reden heeft de GOM - West-Vlaanderen sinds anderhalf jaar de maximale steun verleend aan het Sikorsky project door het opmaken van basisrapporten, het leggen van contacten en het verstrekken van alle mogelijke service.

Innovatievennootschappen, rekonversievennootschappen en T-zones: belangrijke stimuli voor nieuwe ondernemingsinitiatieven

J. Callens, Hoofd Afdeling Industriële Promotie GOM - West-Vlaanderen

Inleiding

Om een sterke stimulans te geven aan het oprichten van nieuwe bedrijven werden door het KB nr. 118 van 23 december 1982¹ en de herstelwet van 31 juli 1984 een aantal maatregelen voorzien die handelen over T-zones (tewerkstellingszones), rekonversievennootschappen en innovatievennootschappen.

Om deze maatregelen beter te situeren in het geheel van de overheidsbeslissingen ten gunste van ondernemingen, brengen wij nog even, bij wijze van inleiding, de grote lijnen van deze overheidssteun in herinnering.

Een eerste belangrijk luik van deze overheidssteun is de hulp bij investeringen. De rechtstreekse steun onder de vorm van rentetoelagen of kapitaalpremies, naargelang van de investeringen worden uitgevoerd met geleende middelen of eigen kapitaal, wordt geregeld door de expansiewetten van 1959 en 1970 en de KMO-wet van 1978.

Bij de onrechtstreekse fiscale steun aan investeringen, vermelden wij vooral de investeringsaftrek die toelaat de belastingen die de onderneming moet betalen te verminderen in verhouding tot de uitgevoerde investeringen.

Een tweede belangrijk luik handelt over de overheidshulp om bepaalde ondernemingskosten te verminderen. Hier wordt vooral gedacht aan de Maribeloperatie om de personeelskosten te drukken, het aanmoedigen van energierationalisatie, het stimuleren van wetenschappelijk onderzoek langs betoelaging door het IWONL (Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw), het Fonds voor Prototypes, het recente KB nr. 123 om onderzoeksactiviteit bij KMO's aan te moedigen en de specifieke maatregelen ter bevordering van de export.

Daar de overheid meer dan ooit overtuigd is dat tewerkstellingscreatie op korte en zeker op lange termijn vooral bevorderd wordt door het oprichten van nieuwe bedrijven voegde zij nog een derde luik toe aan deze overheidshulp, namelijk specifieke steunmaatregelen bij het vormen van nieuwe ondernemingen.

Bij deze steun aan nieuwe bedrijven legde de overheid bepaalde klemtonen:

(1) Bedrijven stimuleren waarin creatieve personen nieuwe projecten ontwikkelen. Daarbij wordt niet alleen steun voorzien voor het bedrijf zelf maar ook voor de risiconemers, de ondernemers. Deze bedrijven worden gesteund door de maatregelen ten voordele van innovatievennootschappen.

(2) Bedrijven aanmoedigen die zich vestigen in de door de EG erkende ontwikkelingsgebieden. Deze bedrijven worden gesteund door maatregelen ten voordele van rekonversievennootschappen.

(3) Bedrijven steunen die spijstechnologie ontwikkelen. Deze bedrijven worden gesteund door de maatregelen ten voordele van de T-zones (tewerkstellingszones).

A. Innovatievennootschappen

Wat is een innovatievennootschap?

Onder innovatievennootschap wordt verstaan een vennootschap naar Belgisch recht, opgericht tijdens de jaren 1984 tot en met 1993 en die de exploitatie en de commercialisatie van innoverende hoogtechnologische procédés beoogt. Het maximum aantal werknemers is een van de erkenningsvoorwaarden. Indien de vennootschap op het einde van het boekjaar van oprichting of van het eerste boekjaar na de oprichting meer dan 49 personen en op het einde van enig later boekjaar meer dan 99 personen in dienst heeft, moet de erkenning ingetrokken worden en verliest zij, met ingang van het boekjaar van die intrekking, de hiernavermelde fiscale voordelen. De overheid heeft hiermee duidelijk de fiscale voordelen willen binden aan de periode dat het project als een groter risico kan beschouwd worden dan een normaal ondernemingsrisico.

De fiscale stimuli voor de vennootschap zelf

Belastingvrijstelling op dividenden: er is zoals in het aandelenbesluit 15 een tienjarige vrijstelling van vennootschapsbelasting voor uitgekeerde winsten tot maximaal 13% van het innovatiekapitaal.

Gedurende de eerste drie jaar kan echter ook geopteerd worden voor een vrijstelling van de gereserveerde winsten in plaats van de uitgekeerde winsten.

Verhoging van de investeringsaftrek: voor innovatievennootschappen wordt de investeringsaftrek van 20% en 13% op respectievelijk 25% en 18% gebracht voor de activa die de innovatievennootschappen tot 31 december van het tiende jaar na dat van hun oprichting aanschaffen of tot stand brengen.

Vrijstelling van onroerende voorheffing: innovatievennootschappen kunnen gedurende 10 jaar vanaf de ingebruikname vrijgesteld worden van onroerende voorheffing op ongebouwde of gebouwde onroerende goederen, alsmede op het materiaal en outillering die onroerend zijn van nature of door hun bestemming en welke worden aangeschaft of tot stand gebracht gedu-

(1) Koninklijk Besluit nr. 118 van 23 december 1982 (BS 29/12/1982) op basis van de wet van 2 februari 1982 (BS 4/2/1982) betreffende de volmachten voor de regering. Aanvullende fiscale maatregelen werden vastgelegd in de Financierwet van 11 april 1983 (BS 16/4/1983).

rende de periode 1984 tot en met 1993. Deze maatregel geldt reeds voor goederen die gelegen zijn in het Brusselsse gewest.

Gezien deze vrijstelling behoort tot de bevoegdheid van de gewesten, zal aan de Vlaamse en Waalse regering gevraagd worden eenzelfde maatregel te treffen voor de elders in België gelegen goederen.

Vrijstelling van het evenredig registratierecht: het evenredig registratierecht is niet verschuldigd voor de inbreng en kapitaalverhoging zonder nieuwe inbreng, gedaan gedurende de periode vanaf de oprichting tot 31 december van het tiende jaar na de oprichting.

De fiscale stimuli voor de aandeelhouders

Privé personen die tijdens de periode 1984 tot 1993 inschrijven op aandelen van innovatievennootschappen kunnen de helft van de inschrijvingsprijs van hun belastbaar inkomen aftrekken. Deze aftrek kan 100% bedragen indien de persoon werknemer is in de innovatievennootschap en er geen aanmerkelijk belang in heeft. De aftrek moet gespreid worden over 5 jaar en is jaarlijks beperkt tot 20% van het totaal belastbaar inkomen.

De aandeelhouders zijn vrijgesteld van belasting op de meerwaarden gerealiseerd op innovatie-aandelen, waarop zij hebben ingeschreven en die zij sedert meer dan 3 jaar in portefeuille hebben.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE GIST- EN SPIRITUSFABRIEK nv

Biotechnologie
in dienst van voeding,
gezondheid en milieu

Komvest 43, 8000 Brugge
Tel. (050) 33 65 51
Telex 81207 NGSF B

Erkenning

Om erkend te worden dient een aanvraag gericht te worden aan de Minister van Financiën. De formulieren zijn te bekomen bij de GOM - West-Vlaanderen.

Konkreet voorbeeld²

GEGEVENS

Kapitaal: 5.000.000 fr.
Lening bij Belgische bank: 5.000.000 fr. (rente 12%).
Investerings (in nieuwe staat): 10.000.000 fr.
Afschrijvingen: 10%.
Omzet: 20.000.000 fr.
Kosten (inklusief afschrijvingen + interesten): 15.000.000 fr.
Winstverdeling:
— Aanleggen van wettelijke reserve.
— 50% reserve, 50% uitgekeerd als dividend.

VOORDELEN

1. Voordelen in hoofde van de innovatievennootschap

1.1. Gedeeltelijke vrijstelling van vennootschapsbelasting

(a) Belastbare winst van het boekjaar:

Omzet	20.000.000
Kosten van verkopen	(15.000.000)
	<hr/>
	5.000.000
Investeringsaftrek (18% × 10.000.000)	(1.800.000)
	<hr/>
	3.200.000
Gedeeltelijke vrijstelling van winsten van innovatievennootschappen (13% × 5.000.000 innovatiekapitaal)	(650.000)
	<hr/>
	2.550.000
	<hr/> <hr/>

(b) Netto winst van het boekjaar:

Boekwinst	5.000.000
Vennootschapsbelasting (basistarief van 45%) (45% × 2.550.000)	(1.147.500)
	<hr/>
	3.852.500
	<hr/> <hr/>

(c) Winstverdeling:

Wettelijke reserve	192.625
Andere reserves	1.829.938
Dividenden	1.829.937

1.2. *Vrijstelling van onroerende voorheffing*
Mogelijk.

1.3. *Vrijstelling van registratierecht*

Besparing van 1% op 5.000.000 of BF 50.000.

(2) De konkrete voorbeelden bij deze tekst werden op punt gesteld met medewerking van de firma Arthur Andersen & Co, Brussel.

2. Voordelen in hoofde van de Belgische moedervenootschap

2.1. Netto dividend

(a) Belastbaar netto dividend:	
Netto dividend	1.372.453
Roerende voorheffing (25% op bruto)	457.484
	<hr/>
Belastbaar dividend	1.829.937
	<hr/> <hr/>
(b) Verschuldigde belasting:	
In principe belastbaar	1.829.937
Aftrek definitief belaste inkomsten (95%)	(1.738.440)
	<hr/>
Belastbaar	91.497
	<hr/> <hr/>
Vennootschapsbelasting (45%)	41.174
	<hr/> <hr/>
(c) Netto dividend ontvangen door moedervenootschap:	
Bruto	1.829.937
Min belasting	(41.174)
	<hr/>
Netto	1.788.763
	<hr/> <hr/>

2.2. Aftrekbare interestlasten

Lening door moedervenootschap om kapitaal van innovatievenootschap (5.000.000) te volstorten.
Jaarlijkse aftrekbare interestlast:
 $12\% \times 5.000.000 = 600.000$ (onbeperkt aftrekbaar).
De winst van de moedervenootschap wordt jaarlijks vermindert met BF 600.000.

2.3. Vrijstelling gerealiseerde meerwaarden op deelnemingen in innovatievenootschappen

Vrijstelling van meerwaarden op innovatie-effekten (BF 5.000.000) op voorwaarde dat de vervreemding van de innovatie-effekten gebeurt meer dan 3 jaar na de volstorting van de innovatie-effekten.

Deze meerwaarden moeten *niet* in het vermogen van de moedervenootschap behouden blijven en mogen dus uitgekeerd worden; bij uitkering is enkel roerende voorheffing verschuldigd.

Voorbeeld

Uitgifteprijs van de innovatie-effekten	5.000.000
Verkoopprijs van de innovatie-effekten	8.000.000
Vrijgestelde meerwaarde	3.000.000
Uitkering aan aandeelhouders van de moedervenootschap:	
Vrijgestelde meerwaarde	3.000.000
Vennootschapsbelasting	—
Roerende voorheffing	(750.000)
	<hr/>
	2.250.000
	<hr/> <hr/>

B. Rekonversievenootschappen

1. Wat is een rekonversievenootschap?

Een rekonversievenootschap is een vennootschap die wordt opgericht in een rekonversiezone (dit wil zeggen dat zij er haar maatschappelijke zetel en belangrijkste bedrijfszetel heeft) en die een rekonversieproject wenst te realiseren.

2. De rekonversiezones in West-Vlaanderen

Door de herstelwet van 31.7.1984 werd het wettelijk kader geschapen om binnen de ontwikkelingszones bedoeld in de expansiewet van 30.12.1970, rekonversiezones aan te duiden. De Vlaamse Executieve heeft op 17.7.1984 in West-Vlaanderen de arrondissementen Ieper, Veurne en Diksmuide als rekonversiezone afgekend.

3. De rekonversieprojecten

Onder rekonversieprojecten wordt verstaan projecten die bijdragen tot de industriële rekonversie, door middel van materiële investeringen voor het onderzoek, de ontwikkeling, de productie en de kommercialisering van nieuwe producten, nieuwe technologieën, verbetering van industriële processen met het oog op rationeel energie- of grondstoffengebruik of een verbeterde bescherming van het leefmilieu, en producten en technologieën waarvan de productie of de kommercialisering bijdraagt tot de vernieuwing van het industrieel bestel of tot de aangroei van de werkgelegenheid.

4. De fiscale voordelen

a. Belastingvrijstelling van de bedragen die besteed worden aan de terugkoop van aandelen

Deze maatregel is van toepassing op de vennootschappen die *met de overheid* een rekonversiekontract afsluiten en waarin de NIM of de GIMV tijdelijk participeert. Deze participatie kan maximum 49% van het maatschappelijk kapitaal bedragen. Ter vergoeding van deze overheidsinbreng kunnen bevoorrechte tijdelijke aandelen al dan niet met stemrecht worden gecreëerd. Deze aandelen geven, in geval van beschikbare netto winst, recht op een bevoorrecht dividend van 2% van de uitgifteprijs. De privé-aandeelhouders, die in het rekonversiekontract worden verplicht tot terugkoop van de overheidsparticipatie naar rato van 10% van de betrokken aandelen per jaar vanaf het vierde tot en met het dertiende kalenderjaar, volgend op de uitgifte van de aandelen, genieten belastingvrijstelling van de winsten die voor de terugkoop worden gebruikt. De belastingvrijstelling kan naar volgende boekjaren worden overgedragen indien er geen voldoende winsten zijn. De inbreng in geld in het kader van dit rekonversiekontract moet ook voor 80% aangewend worden voor materiële investeringen.

b. Belastingvrijstelling voor dividenden

De vennootschappen die worden opgericht tussen 1984 en 1988 en die *zonder de overheid* een reconversieproject realiseren, kunnen vrijgesteld worden van vennootschapsbelasting op de uitgekeerde inkomsten die per boekjaar niet hoger zijn dan 13% van het kapitaal dat voor investeringen in nieuwe staat werd aangewend op voorwaarde dat:

60% van het ingebracht kapitaal gebruikt wordt om materiële investeringen te doen;
per schijf van 5.000.000 fr. investeringen tenminste 1 werknemer wordt tewerkgesteld.

De vrijstelling wordt toegekend gedurende 10 achtereenvolgende boekjaren vanaf de oprichting ofwel vanaf het eerste of het tweede boekjaar na het boekjaar van oprichting.

c. Vrijstelling van het registratierecht

Deze vrijstelling wordt toegekend voor inbrengen en kapitaalverhogingen zonder nieuwe inbrengen, vanaf de oprichting tot en met het tiende jaar na dat van de oprichting, zowel voor de reconversievennootschappen opgericht met de overheid als voor deze opgericht zonder de overheid.

d. Vrijstelling van onroerende voorheffing

In het oorspronkelijk wetsvoorstel was ook vrijstelling van onroerende voorheffing voorzien voor beide types vennootschappen. Rekening gehouden met het bevoegdheidsprincipe werd dit wetsvoorstel echter afgevoerd. Wel zal aan de Vlaamse en Waalse deelregeringen gevraagd worden deze vrijstelling in te voeren. Deze was voorzien voor de tien jaren die volgen op het jaar van de ingebruikneming of -stelling. De vrijstelling gold niet voor vaste activa waarvan het gebruik is afgestaan aan een derde.

5. Voorbeeld 1: reconversievennootschap met inbreng van de overheid

GEGEVENS

Kapitaal: 5.000.000 fr.	
Overheidsinbreng (max. 49%)	2.450.000
Privé aandeelhouders (min. 51%)	2.550.000
	<hr/>
	5.000.000
	<hr/>

Lening bij Belgische bank: 5.000.000 fr. (rente 12%).

Investeringen (in nieuwe staat): 10.000.000 fr.

Afschrijvingen: 10%.

Omzet: 20.000.000 fr.

Kosten (inclusief afschrijvingen + interesten): 15.000.000 fr.

Winstverdeling:

— Aanleggen van wettelijke reserve.

— 50% reserve, 50% uitgekeerd als dividend.

VOORDELEN

1. Voordelen in hoofde van de reconversievennootschap

1.1. Gewoon stelsel van vennootschapsbelasting

(a) Belastbare winst van het boekjaar:	
Winst van het boekjaar	5.000.000
Investeringsaftrek (13% × 10.000.000)	(1.300.000)
	<hr/>
	3.700.000
	<hr/>
(b) Netto winst van het boekjaar:	
Boekwinst	5.000.000
Vennootschapsbelasting 45% ^a	(1.665.000)
(45% × 3.700.000)	
	<hr/>
	3.335.000
	<hr/>

(c) Winstverdeling:	
Wettelijke reserve	166.750
Bevoorrecht dividend (overheidsinbreng)	
2% × 2.450.000	49.000
Andere reserves ^b	1.559.625
Dividenden ^c	1.559.625

1.2. Vrijstelling van registratierecht

Besparing van 1% op 5.000.000 of BF 50.000.

1.3. Vrijstelling van onroerende voorheffing

Mogelijk.

2. Voordelen in hoofde van de moedervernootschap

2.1. Netto dividend

(a) Belastbaar netto dividend:	
Netto dividend	596.557
Roerende voorheffing (25% op bruto)	198.852
	<hr/>
Belastbaar dividend	795.409 ^c
	<hr/>
(b) Verschuldigde belasting:	
In principe belastbaar	795.409
Aftrek definitief belaste inkomsten (95%)	(755.639)
	<hr/>
Belastbaar	39.770
	<hr/>
Vennootschapsbelasting (45%)	17.897
	<hr/>
(c) Netto dividend:	
Dividend	795.409
Min belasting	(17.897)
	<hr/>
Netto	777.512
	<hr/>

2.2. Aftrekbare interestlasten

Lening door moedervennootschap om 51% van kapitaal van reconversievennootschap (2.550.000) te volstorten.

Jaarlijkse aftrekbare interestlast:

$12\% \times 2.550.000 = 306.000$ (onbeperkt aftrekbaar).

De winst van de moedervennootschap wordt jaarlijks verminderd met BF 306.000.

2.3. Vrijstelling in de vennootschapsbelasting van de prijs betaald bij de verplichte afkoop van overheidsaandelen

Vanaf het 4de tot en met het 13de kalenderjaar volgend op het jaar van uitgifte van de overheidsaandelen: verplichte afkoop van 10% van de overheidsaandelen tegen hun uitgifteprijs.

Dit betekent dat de moedervennootschap in casu gedurende 10 jaar een bedrag van BF 245.000 ($10\% \times 2.450.000$) mag uitsluiten uit de belastbare grondslag in de vennootschapsbelasting.

- (a) Geen verlaagd tarief.
- (b) $50\% \times (3.335.000 - 166.750 - 49.000)$.
- (c) $51\% \times 1.559.625$.

6. Voorbeeld 2: reconversievennootschap zonder overheidsinbreng

GEGEVENS

Kapitaal: 5.000.000 fr. (Volledig ingeschreven en volstort door de moedervennootschap).

Lening bij Belgische bank: 5.000.000 fr. (rente 12%).

Investeringsafschrijvingen in materiële vaste activa in nieuwe staat: 10.000.000 fr.

Afschrijvingen: 10%.

Omzet: 20.000.000 fr.

Kosten (inclusief afschrijvingen + interesten): 15.000.000 fr.

Winstverdeling:

- Aanleggen van wettelijke reserve.
- 50% reserve, 50% uitgekeerd als dividend.

VOORDELEN

1. Voordelen in hoofde van de reconversievennootschap

1.1. Dividendvrijstelling

(a) Belastbare winst van het boekjaar:

Winst van het boekjaar	5.000.000
Investeringsaftrek ($13\% \times 10.000.000$)	(1.300.000)

	3.700.000
Maximale gedeeltelijke vrijstelling van winsten ^a	(650.000)

	3.050.000
--	-----------

(b) Netto winst van het boekjaar:

Boekwinst	5.000.000
Vennootschapsbelasting 45% ^b	(1.372.500)

	3.627.500
--	-----------

(c) Winstverdeling:

Wettelijke reserve	181.375
Andere reserves	1.723.063
Dividenden	1.723.062

1.2. Vrijstelling van registratierecht

Besparing van 1% op 5.000.000 of BF 50.000.

1.3. Vrijstelling van onroerende voorheffing

Mogelijk.

2. Voordelen in hoofde van de moedervennootschap

2.1. Netto dividend

(a) Belastbaar netto dividend:

Netto dividend	1.292.297
Roerende voorheffing (25% op bruto)	430.765

Belastbaar netto dividend	1.723.062
---------------------------	-----------

(b) Verschuldigde belasting:

In principe belastbaar	1.723.062
Aftrek definitief belaste inkomsten (95%)	(1.636.909)

Belastbaar	86.153
------------	--------

Vennootschapsbelasting (45%)	38.769
------------------------------	--------

(c) Netto dividend:

Dividend	1.723.062
Belasting	(38.769)

Netto	1.684.293
-------	-----------

2.2. Aftrekbare interestlasten

Lening door moedervennootschap om kapitaal van reconversievennootschap (5.000.000) te volstorten.

Jaarlijkse aftrekbare interestlast:

$12\% \times 5.000.000 = 600.000$ (onbeperkt aftrekbaar).

De winst van de moedervennootschap wordt jaarlijks verminderd met BF 600.000.

(a) Veronderstellingen:

Investeringsafschrijvingen in materiële vaste activa in nieuwe staat: 10.000.000 (op einde van eerste boekjaar).

Volstort kapitaal: 5.000.000 (bij begin van dat boekjaar).

Aantal werknemers: 2 (op einde van dat boekjaar).

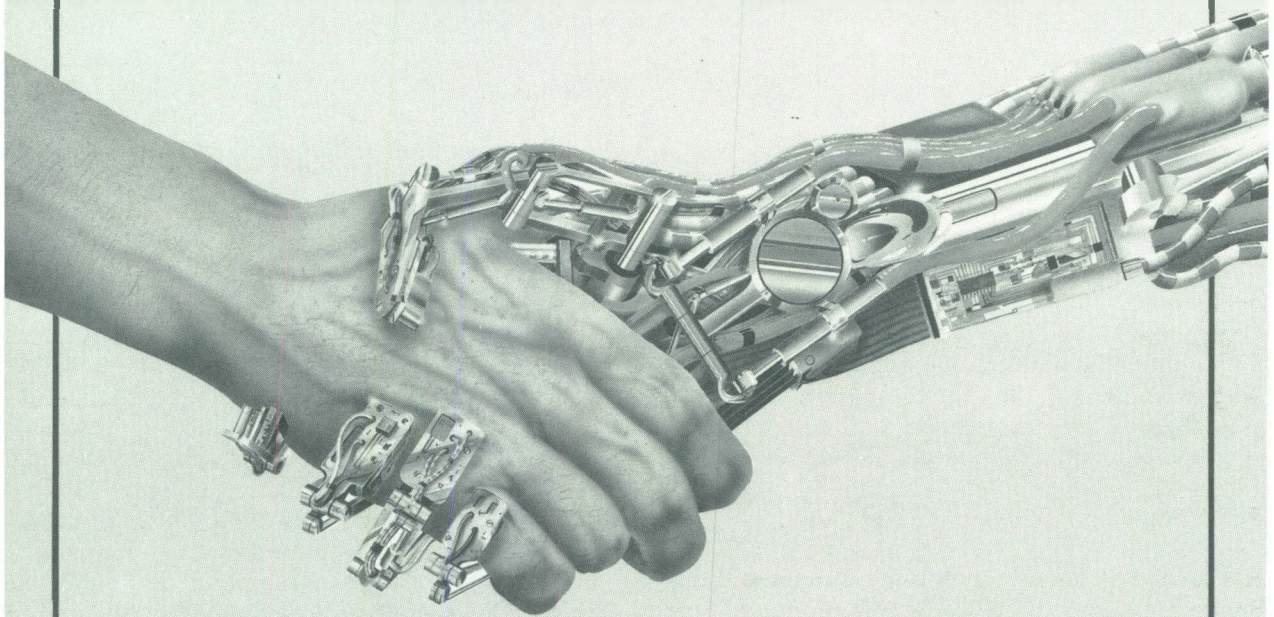
Vrijstelling berekend op in geld gestort kapitaal, namelijk 5.000.000.

Maximum: $13\% \times 5.000.000 = 650.000$.

(b) Geen verlaagd tarief.

NU INVESTEREN IN SPITSTECHNOLOGIE

T-ZONE IEPER

De Belgische overheid verleent

- *10 jaar vrijstelling van vennootschapsbelasting*
- *belangrijke fiskale en sociale voordelen*

C. Vennootschappen die zich vestigen in een T-zone (tewerkstellingszone)

1. In West-Vlaanderen werd te Ieper een T-zone opgericht van 30 ha op het industrieterrein Ieperlee-kanaal.

2. Welke vennootschappen kunnen een beroep doen op de voordelen van deze T-zone? Om in aanmerking te komen voor de voordelen moeten de ondernemingen nieuw opgericht zijn en aan volgende voorwaarden voldoen:

a. De activiteiten van de onderneming moeten betrekking hebben op het onderzoek inzake spits technologische produkten of moeten tot één of meerdere van de volgende sectoren behoren:

gevorderde informatieverwerking;

software technologieën;

micro-elektronika, met inbegrip van de optoelektronika;

biroetika;

robotika;

telekommunikatie;

bio-engineering.

Voor andere spits technologieën is een voorafgaandelijke goedkeuring door de EG-kommissie nodig.

b. De onderneming moet zich in een T-zone vestigen en als een afzonderlijke onderneming naar Belgisch recht worden opgericht.

c. De onderneming moet minstens 10 en niet meer dan 200 werknemers tewerkstellen.

d. De onderneming moet zich in een T-zone hebben gevestigd binnen de drie jaar nadat de T-zone officieel werd opgericht (16 november 1984).

3. De voordelen voor de vennootschappen die als T-zone vennootschap erkend zijn:

a. De onderneming wordt volledig vrijgesteld van de Belgische vennootschapsbelasting tot het einde van het tiende kalenderjaar volgend op het jaar waarin de activiteit in de zone wordt aangevat.

De vrijstelling slaat op de winsten die in het vermogen van de onderneming worden gehouden maar ook op de winsten die worden uitgekeerd aan de aandeelhouders. Tarief van de Belgische vennootschapsbelasting: normaal tarief 45%.

b. Volledige vrijstelling van de onroerende voorheffing, de roerende voorheffing op dividenden, intresten, royalties, uitgekeerd door de onderneming, en van het registratierecht op het kapitaal van de vennootschap, alsook de toekenning van een fiktieve roerende voorheffing bij winstuitkering.

c. Elke werknemer van vreemde nationaliteit moet normaal eerst een arbeidsvergunning krijgen, meestal vóór zijn vertrek naar België. Deze vergunning wordt verleend door het Ministerie van Arbeid en Tewerkstelling.

In tegenstelling met bovenstaande verplichting dienen het kaderpersoneel en de vorsers van vreemde nationaliteit, tewerkgesteld in de tewerkstellingszone, geen arbeidskaart of beroepskaart aan te vragen. De ondernemingen gevestigd in een T-zone, dienen eveneens geen vergunning tot tewerkstelling aan te vragen.

4. Om als T-zone erkend te worden moet een aanvraag

ingediend worden bij het T-zonebestuur. Aanvraagformulieren zijn te bekomen bij de GOM - West-Vlaanderen.

Konkreet voorbeeld

GEGEVENS

Kapitaal: 5.000.000 fr.

Lening bij Belgische bank: 5.000.000 fr. (rente 12%).

Investerings (in nieuwe staat): 10.000.000 fr.

Afschrijvingen: 10%.

Omzet: 20.000.000 fr.

Kosten (inklusief afschrijvingen + interesten): 15.000.000 fr.

Winstverdeling:

Aanleggen van wettelijke reserve.

50% reserve, 50% uitgekeerd als dividend.

VOORDELEN

1.1. Vrijstelling van vennootschapsbelasting

(a) Winst van het boekjaar:

Omzet	20.000.000
Kosten van verkopen	(15.000.000)
	<hr/>
	5.000.000 ^a
	<hr/> <hr/>

(b) Netto winst van het boekjaar:

Het volledige bedrag van zowel gereserveerde winsten (BF 2.625.000) als uitgekeerde winsten (BF 2.375.000) is vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

Netto winst van het boekjaar 5.000.000

(c) Winstverdeling:

Wettelijke reserve	250.000
Andere reserves	2.375.000
Dividenden	2.375.000

1.2. Berekening van de belastingbesparing

(a) Belastbare winst van het boekjaar:

Winst van het boekjaar	5.000.000
Investeringsaftrek (13% × 10.000.000)	(1.300.000)
	<hr/>
	3.700.000
	<hr/> <hr/>

(b) Netto winst van het boekjaar:

Boekwinst	5.000.000
Vennootschapsbelasting 45% (45% × 3.700.000)	(1.665.000)
	<hr/>
	3.335.000
	<hr/> <hr/>

(c) Belastingbesparing:

Uitgespaarde belasting 1.665.000

1.3. Vrijstelling van onroerende voorheffing

Mogelijk.

1.4. *Vrijstelling van roerende voorheffing*

Uitgekeerde dividenden of betaalde interesten zijn niet onderworpen aan R.V.

1.5. *Vrijstelling van registratierecht*

Besparing van 1% op 5.000.000 of BF 50.000.

1.6. *Vermindering van de financiële lasten*

Normale jaarlijkse interestlasten	
5.000.000 × 12%	600.000
Verminderde jaarlijkse interestlasten ^b	
75% × 600.000	(450.000)
(Via teruggave fiktieve roerende voorheffing)	
Jaarlijkse vermindering van de interestlasten	150.000

1.7. *Fiktieve roerende voorheffing op dividenden ontvangen uit T-zone vennootschap^b*

Aan individuele ontvangers en ontvangers met rechtspersoonlijkheid die zijn onderworpen aan de Belgische inkomstenbelasting, wordt op inkomsten uit een T-zone vennootschap het voordeel verleend van een fiktieve roerende voorheffing van 25%. De totale som die de aandeelhouders dus ontvangen is:

$$2.375.000 + \frac{(2.375.000 \times 25)}{75} = 3.166.666 \text{ BF.}$$

(a) De investeringsaftrek heeft voor de T-zone vennootschap geen gevolgen, vermits de T-zone vennootschap niet belast wordt op haar winst (gedurende een periode van 10 jaar). Bovendien mogen de investeringsaftrekken van de vrijstellingsperiode niet worden afgetrokken van de winsten, verwezenlijkt na het verstrijken van de vrijstellingsperiode.

(b) Zowel op de interesten die door een T-zone vennootschap verschuldigd zijn, als op de dividenden die deze vennootschap uitkeert aan haar aandeelhouders, wordt het voordeel van het systeem van de fiktieve roerende voorheffing toegepast.

Besluit

De nieuwe maatregelen betekenen een belangrijke financiële tegemoetkoming voor de bedrijven die er een beroep op doen. Op krachtige wijze wordt het beleid van de overheid er door ondersteund om:

in de economisch minder ontwikkelde gebieden een industrieel substraat uit te bouwen dat deze gebieden moet toelaten zichzelf verder te ontplooiën zonder een dergelijke omvangrijke overheidshulp;

bedrijven speciaal te stimuleren die onze economie zullen toelaten de trein van de derde industriële revolutie niet te missen;

originele doch risicovolle projecten door jonge ondernemers aan te moedigen door hen nieuwe financieringsbronnen te verschaffen.

De wijze van interpreteren van het toepassingsdomein van deze maatregelen en de wijze van omschrijving van de voorwaarden die in de erkenningsbesluiten aan de initiatiefnemende bedrijven zullen opgelegd worden, zullen in belangrijke mate het effect van deze wetgeving bepalen.

Houdmont- Vanherpe & Pt pvba

Verzekeringsmakelaars

In dienst van U die zekerheid wenst op een vlak waar de techniciteit en complexiteit met de dag groter worden.

Mede door onze onafhankelijke positie kunnen wij steeds de voor U voordeligste voorwaarden selecteren.

Alle verzekeringen met afzonderlijke dienst industriële risico's.

Raadpleeg ons ook voor vrijblijvend advies inzake hypothecaire leningen.

**Pres. Rooseveltplein 2, bus 2
8500 Kortrijk, tel. (056) 22 08 72**

LA COURONNE

FIRST IN SALMON

SINCE 1924

Industriepark Zandvoorde
Zandvoordestraat 446 8400 Oostende
Tel. (059) 70 13 24 - Telex 81202 couron b

Budgetteren is belangrijk, ook voor KMO's

J. Sanders, Senior consultant Coopers & Lybrand, Brussel

Inleiding

Grote ondernemingen erkennen sinds lang de noodzaak tot budgetteren en de positieve neveneffecten ervan.

In KMO's daarentegen wordt dit budgetteringsproces meestal bekeken als een benaderen van de werkelijkheid door het constateren van verschillen tussen actuele cijfers en onjuiste voorspellingen welke 'toch nooit juist zijn'.

Met deze stelling gaan vele ondernemers van KMO's echter voorbij aan de fundamentele doelstellingen van het budgetteren nl. het plannen, het coördineren en het controleren.

Recent verschenen er een aantal artikels in nationale en internationale tijdschriften die erop wijzen dat het budgetteren ook voor KMO's nuttig en zelfs noodzakelijk is om de managementdoelstellingen te helpen realiseren.

In een eerste deel geven we een overzicht van het budgetteren in het algemeen; in een tweede deel gaan we verder in op het toepassen van het budgetteren in KMO's*.

De theorie van het budgetteren

Budgetteren en provisioneel beleid

Budgetteren is een ruim begrip, een managementtechniek, die verschillende acties dekt. Hiervan is het provisioneel beleid (forecasting) één techniek.

Budgetteren gelijk stellen aan forecasten is echter een te enge visie. Forecasting is slechts het voorspellen

van de toekomst, waarbij men soms verschillende scenario's voorziet.

Budgetteren daarentegen omvat het voorspellen van cijfers, maar omvat eveneens een formele aanvaarding door de medewerker van deze cijfers en meer nog het feit dat de medewerkers ernaar zullen streven om de vooropgezette cijfers te halen.

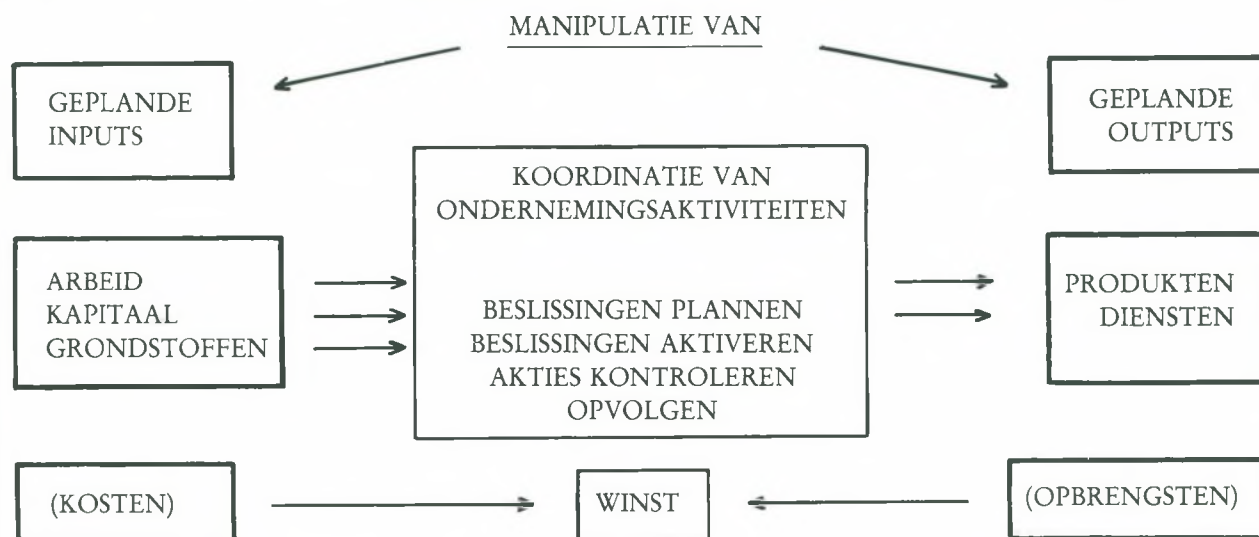
Budgettering

Voor een definitie van budgetteren grijpen we naar het boek van Horngren 'Cost Accounting' (1) (zie literatuurlijst): 'Een budget is de kwantitatieve expressie van een actieplan en een hulpmiddel om te coördineren en te implementeren'.

Bij het analyseren van deze definitie ontdekken we drie kenwoorden nl. plannen, coördineren en controleren (implementeren). Deze functies worden gewoonlijk omschreven als beleidsfuncties. We verwijzen hiervoor o.a. naar Fayol die de volgende functies onderscheidt: prévoir, organiser, commander, coordonner, contrôler.

Het budgetteren is dus een techniek aangewend door het management voor het uitvoeren van zijn basisfuncties.

(*) Het is duidelijk dat de benadering van het budgetteren zoals weergegeven in het eerste deel slechts van toepassing is in grote ondernemingen. We hebben echter de lezer niet willen onthouden van dit deel omdat de essentie ervan ook toe te passen is in een KMO. Het tweede deel neemt dan ook een aantal stellingen van de theorie van het budgetteren over en vertaalt ze concreet naar een KMO toe.

G.A. Welsch heeft de interrelatie tussen het budgetteren en de managementfuncties schematisch voorgesteld (2):

De geplande inputs nl. arbeid, kapitaal en grondstoffen, worden gemeten aan hun kostprijzen. De geplande outputs leveren inkomsten op. Het is de taak van het management om de objectieven van de onderneming vast te leggen en een strategie te bepalen om deze objectieven te halen.

Vervolgens moet deze strategie vertaald worden in kwantitatieve gegevens, na een coördinatie van de verschillende functionele domeinen in de onderneming.

Met behulp van het budgetteringsproces moet het management streven naar een zo efficiënt mogelijke combinatie van de inputs om de gestelde objectieven te bereiken. Gedurende de uitvoering van het budget wordt de realisatie ervan gecontroleerd en wordt er eventueel bijgestuurd.

Voordelen van het budgetteren

Horngren (1) beschrijft de voordelen van het budgetteren als plannen, beoordelen van prestaties, coördineren en communiceren.

a. Plannen

Plannen is het sleutelwoord voor elk management: 'gouverner c'est prévoir'.

In een budgetteringsproces verplicht men alle functionele domeinen te plannen, in functie van de vooropgestelde objectieven.

De functionele managers (departementshoofden) moeten de mogelijke situaties anticiperen en ze moeten weten hoe ze erop zullen reageren.

Door het budgetteren worden *streefcijfers* vooropgesteld. Zonder deze streefcijfers zouden de verschillende afdelingen stuurloos zijn, de problemen zouden niet worden voorzien, de resultaten zouden niet worden verklaard en de toekomstige politiek zou veel te veel worden beïnvloed door actuele gebeurtenissen m.a.w. men zou zich veel te veel beperken tot het blussen van branden.

b. Beoordelen van prestaties

Medewerkers hebben normen nodig. Budgettering is ideaal om, in een gekoördineerd proces (zie verder), aan alle medewerkers normen of streefcijfers aan te bieden.

Gedurende het jaar worden de prestaties beoordeeld door het vergelijken van de actuele met de gebudgetteerde cijfers. Deze vergelijking is zinvoller dan de vergelijking met cijfers uit het verleden, gezien de externe omstandigheden en/of de strategie van de onderneming inmiddels kan veranderd zijn.

Bij het vergelijken van de actuele met de gebudgetteerde cijfers komt het aspect controle op de voorgrond en heeft men een terugkoppeling naar een hoger beleidsniveau, waar tijdig kan worden ingegrepen.

c. Coördineren en communiceren

Kommunikatie en coördinatie tussen de verschillende afdelingen en personen is noodzakelijk opdat de ge-

meenschappelijke doelstellingen zouden kunnen worden bereikt. Hierbij worden de individuele belangen van de afdelingshoofden ondergeschikt geplaatst aan het algemeen belang van de hele onderneming. Het is daarom noodzakelijk dat de top van de onderneming 100% achter de budgettering staat en eventueel als scheidsrechter optreedt tussen afdelingshoofden of afdelingen.

Het budgetteringsproces

E.F. Brigham (3) heeft het budgetteringsproces uitgetekend volgens het schema op blz. 13.

Het budgetteren maakt deel uit van het plannen van de hele onderneming, daarom moet een onderneming beginnen met het formeel bepalen van de ondernemingsdoelstellingen. Deze doelstellingen bepalen het lange termijnplan, waarna de onderneming beslist welke produkten en in welke hoeveelheden de komende jaren zullen op de markt worden gebracht. Vervolgens worden het korte termijn verkoopplan en de verschillende deelbudgetten opgesteld. Uiteraard is er een interactie tussen deze elementen gezien de middelen van de onderneming beperkt zijn.

Via een interactief spel van geven en nemen tussen de functionele domeinen onderling enerzijds en het topmanagement anderzijds, vindt men tenslotte de optimale combinatie van de in te zetten middelen, die een output zullen voortbrengen welke beantwoordt aan de door het topmanagement gestelde doelstellingen op lange en op korte termijn.

Vaste of flexibele budgetten

Budgetten moeten zo opgesteld worden dat een afbakening van verantwoordelijkheden mogelijk is. Ideaal is dat aan de verschillende managers streefcijfers worden gegeven van de domeinen die ze kunnen beïnvloeden.

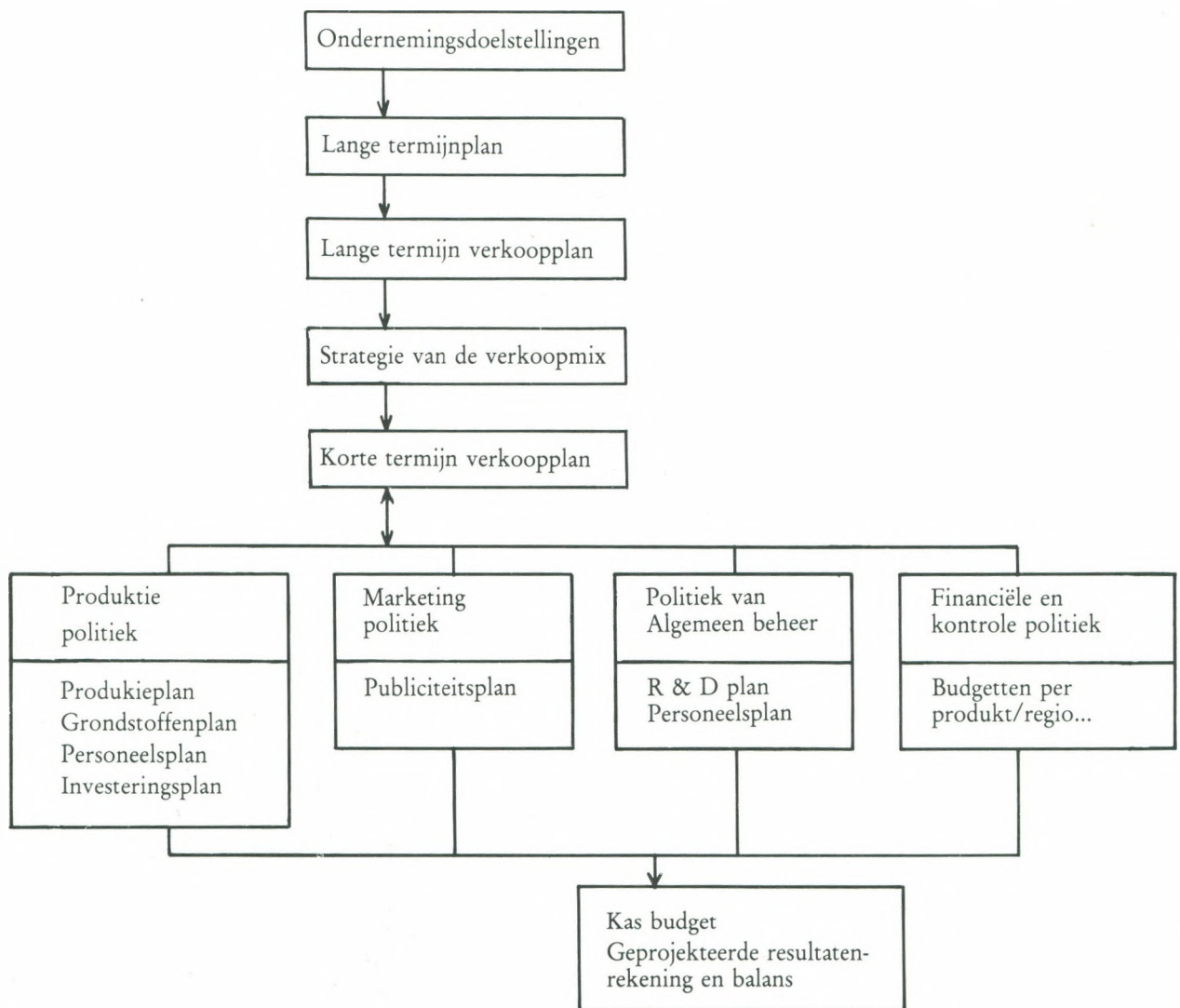
Deze streefcijfers kunnen vast of flexibel zijn. Vaste budgetten geven cijfers die niet veranderen met het niveau van de activiteiten. Bij het vergelijken van de actuele met de gebudgetteerde cijfers wordt het echter moeilijk om een onderscheid te maken tussen de afwijkingen ten gevolge van de werkelijke prestaties en deze ten gevolge van een verschillend aktiviteteenniveau. Flexibele budgetten daarentegen, geven streefcijfers voor verschillende niveau's van activiteiten en nu kunnen de gevolgen van de prestaties beter worden opgevolgd.

Implementatie van budgetten

Bij het implementeren van een budgetteringsproces in een onderneming moeten een aantal opties worden genomen. M.C. Churchill (5) onderscheidt acht domeinen waar opties moeten worden genomen.

Optie 1: De initiatie en participatie

De kernvraag hier is of het topmanagement welomlijnde doelstellingen moet formuleren voor de medewerkers, die zich vervolgens beperken tot het invullen van deelbudgetten, of dat de medewerkers actief moeten deelnemen aan het bepalen van de streefcijfers in het budget.

De top-down aanpak laat de ondernemer — eigenaar toe om *zijn* visie over de evolutie van de onderneming door te drukken en de verschillende functionele domeinen gemakkelijk te coördineren.

De bottom-up aanpak daarentegen maakt gebruik van de gedetailleerde kennis van de afdelingshoofden, gezien zij betrokken zijn met de dagelijkse activiteiten.

In elke onderneming moet men een evenwicht vinden tussen de twee mogelijkheden, om te komen tot een aanpak die beantwoordt aan de specifieke noden van de onderneming.

Optie 2: De implementatie

Om het budgetteringsproces in een onderneming in te voeren moet een procedure ontwikkeld worden, die rekening houdt met een evenwicht tussen de top-down en de bottom-up methode.

In vele ondernemingen implementeert men een nieuw budget in zes stappen:

- 1) De ondernemingsdoeleinden worden bepaald door het top-management.
- 2) De afdelingsbudgetten met hun streefcijfer en noden aan personeel worden in algemene termen voorbereid door de afdelingshoofden.

- 3) Het topmanagement evalueert en coördineert deze deelbudgetten.

- 4) Het topmanagement bepaald prioriteiten en past eventueel deelbudgetten aan.

- 5) De afdelingshoofden plannen hun activiteiten en maken de gedetailleerde budgetten.

- 6) Het topmanagement combineert deze deelbudgetten, maakt aanpassingen en stuurt ze terug naar de afdelingshoofden ter implementatie.

Optie 3: Timing

De voorbereiding van de budgetten moet zo dicht mogelijk bij het begin van de periode gebeuren maar toch tijd genoeg laten om een goede budgettering toe te laten. Gewoonlijk worden budgetten opgesteld voor 1 jaar, verder onderverdeeld in kwartaal- of maandbudgetten.

Optie 4: Rolling budgetten

Vele ondernemingen willen continu budgetteren door aan het einde van elk kwartaal een additioneel kwartaal te budgetteren en de binnenliggende kwartalen aan te passen aan de inmiddels gewijzigde omstandigheden.

Optie 5: Vaste of flexibele budgetten

Over dit probleem werd op blz. 12 reeds uitgebreid.

Optie 6: Vergoedingen gebaseerd op realisaties van budgetten

Men kan de realisatie van de budgetten gebruiken om medewerkers te beoordelen en hieraan de evolutie van de vergoedingen koppelen. Het gevaar bestaat echter dat sommige afdelingshoofden enkel nog in functie van het budget reageren en dat ze hun streefcijfers te gemakkelijk haalbaar stellen.

Optie 7: Criteria voor evaluatie

Het topmanagement moet beslissen of men bij de evaluatie van de afdelingshoofden rekening zal houden met de netto-winst van de hele onderneming of met de inkomsten/uitgaven van de departementen waarvoor deze afdelingshoofden verantwoordelijk zijn.

Optie 8: Strakke en minder strakke budgetten

Men kan streefcijfers in het budget opnemen die een beetje boven het verwachte streefcijfer liggen, en hiermee de medewerkers motiveren om toch het streefcijfer te halen. Indien men echter te strak budgetteert en de streefcijfers onrealistisch zijn, zullen de medewerkers gedemotiveerd worden en slechte resultaten halen.

Budgetteren in een KMO

Budgetteren werd in het verleden vooral voorbehouden aan grote ondernemingen. Nochtans zijn de basisfuncties van het management nl. plannen, coördineren en controleren dezelfde in alle ondernemingen.

Bij het invoeren van het budgetteren moet ook de ondernemer van een KMO opties kiezen in deze acht domeinen, welke kunnen onderverdeeld worden in twee categorieën: een eerste categorie waar vooral het aspect 'plannen' belangrijk is en een tweede categorie waar vooral het aspect 'controleren' belangrijk is.

<i>Plannen</i>	<i>Kontroleren</i>
Initiatie en participatie	Rolling budget
Implementatie	Vaste of flexibele budgetten
Timing	Vergoedingen gebaseerd op realisaties van budgetten
	Kriteria voor evaluatie
	Strakke en minder strakke budgetten

Volgens M.C. Churchill is het ook in KMO's *noodzakelijk* om te budgetteren. Maar in KMO's moet men meer aandacht besteden aan de aspecten i.v.m. het 'plannen' dan het 'controleren'. De controlerende aspecten komen ook aan bod maar zijn minder belangrijk gezien in kleine en middelgrote ondernemingen de ondernemer het ondernemingsgebeuren persoonlijk en heel dikwijls op een informele wijze controleert.

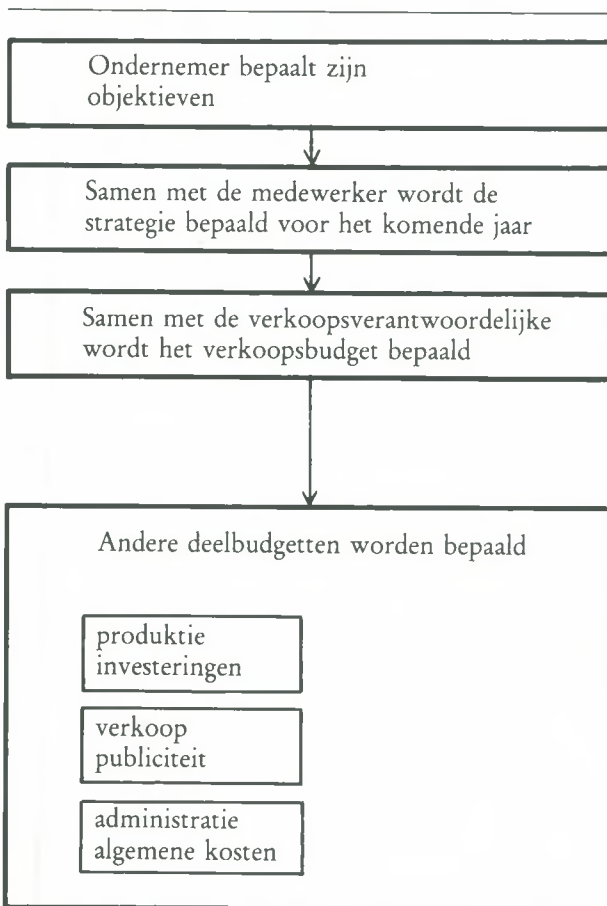
Vergeleken met grote ondernemingen hebben KMO's minder vat op de omgevingsfactoren. Ze moe-

ten inspelen op opportuniteiten eerder dan dat ze de opportuniteiten kunnen creëren. Daarom is het planingsaspect voor de KMO van levensbelang.

J.A. Viscione (6) van zijn kant houdt een pleidooi om onmiddellijk na de oprichting van een KMO met de budgettering te starten. De afwijkingen van de gebudgetteerde streefcijfers laten immers het management toe om toekomstige financiële problemen te onderkennen en zeer snel de nodige acties te treffen. In het opstellen van de budgetten is volgens Viscione het bepalen van de streefcijfers van het allergrootste belang. Deze streefcijfers zijn immers engagementen van de afdelingshoofden, het zijn normen om te delegeren en ze mogen enkel veranderd worden indien er niet-voorzien ontwikkelingen zijn van de business.

In een bijgevoegde figuur wordt een overzicht gegeven van de stappen die een ondernemer in een kleine onderneming kan zetten om een budget op te stellen.

Stappen bij het invoeren van een budget in een KMO

Voorbeelden

objectieven:

- × % nettowinst
- × % marktaandeel
- omzetstijging van × %

strategieën:

- de algemene kosten verminderen
- de produktiekosten verlagen door meer automatizatie
- een omzetstijging realiseren door meer verkopers aan te werven en meer agressieve publiciteit voeren

Konklusies

Uiteraard zal het budgetteren in een KMO leiden tot een grotere bureaucratie. Een informeel proces van plannen en coördineren wordt immers geformaliseerd, neergeschreven en opgevolgd. Momenteel laat de evolutie van de computerhulpmiddelen toe om deze bureaukratische inspanningen met een minimum aan tijd uit te voeren (Multiplan, Lotus I, II, III en FMP...).

Bovendien vereist de opvolging van de budgetten dat de onderneming een analytische boekhouding heeft die de kosten uitsplitst per departement of verantwoordelijkheid. Deze uitsplitsing laat toe om de actuele cijfers te vergelijken met de gebudgetteerde cijfers. Vele KMO's zullen dan ook moeten beginnen met het invoeren van een analytische boekhouding aangepast aan hun ondernemingsstructuur. Ook hier echter bestaan geïntegreerde boekhoudpakketten om dit met een minimum aan inspanningen te doen.

Daartegenover staat echter een veel beter management. Het budgetteringsproces doet de toekomst plannen, doet de afdelingen en afdelingshoofden communiceren en hun acties coördineren, biedt streefcijfers aan om te delegeren en te evalueren.

In vele KMO's falen ondernemers-eigenaars in het doelmatig delegeren. Om te kunnen delegeren heeft men immers normen en maatstaven nodig, ook om nadien te controleren. Zonder deze terugkoppeling kan men immers niet spreken van delegeren, wel van een 'afstand doen van bevoegdheden'.

Daarnaast heeft het budgetteringsproces ongetwijfeld een edukatieve invloed op de KMO. Budgetteren doet alle medewerkers inzien hoe de onderneming funktioneert als een geheel en welke de interacties zijn

tussen de verschillende afdelingen. Verder worden de afdelingshoofden aangezet om mee te denken in strategische termen en om de doelstellingen van hun onderneming te vertalen in een activiteitenplan voor hun afdeling.

Rome werd niet op één dag gebouwd en zo is ook het budgetteren een proces dat jaar na jaar kan worden verbeterd en uitgebreid.

Budgetteren in KMO's is dus noodzakelijk omdat het doet plannen, het leidt wellicht tot iets meer bureaucratie, maar ongetwijfeld tot een beter management.

Literatuurlijst

- (1) C.T. Horngren, 'Cost accounting, a managerial emphasis', Prentice/Hall International 1972.
- (2) G.A. Welsch, 'Budgeting: Profit Planning and control', Prentice/Hall 1976.
- (3) E.F. Brigham, J.F. Weston, 'Managerial Finance', Holt Saunders International Editions 7th ed. 1984.
- (4) F.W. Vlotman, 'Zerobased budgeting ter beheersing van overhead', Accountancy & Bedrijfskunde, Kwartaaltijdschrift 1983, nr. 2.
- (5) M.C. Churchill, 'Budget choice: planning vs. control', Harvard Business Review, July-Aug. 1984.
- (6) J.A. Viscione, 'Small company budgets: targets are key', H.B.R. May-June 1984.
- (7) D.H. Hodson, 'Budgetvoorbereiding en -vaststelling', Tijdschrift financieel management 1984/3.
- (8) R. Paemeleire, 'Minimale interne verslaggeving voor KMO's', Accountancy & Bedrijfskunde, juni 1984.
- (9) E. De Lembre, W. Georges, R. Paemeleire, 'Bedrijfsbudgettering: een praktische benadering van een beleidsinstrument', M.I.M. 1977.

Sinds 1919

De Kortrijkse Verzekering nv

Dynamische Verzekeringsmaatschappij van eigen bodem:
Streekgebonden en prijsgunstig!

Doordenken in draad

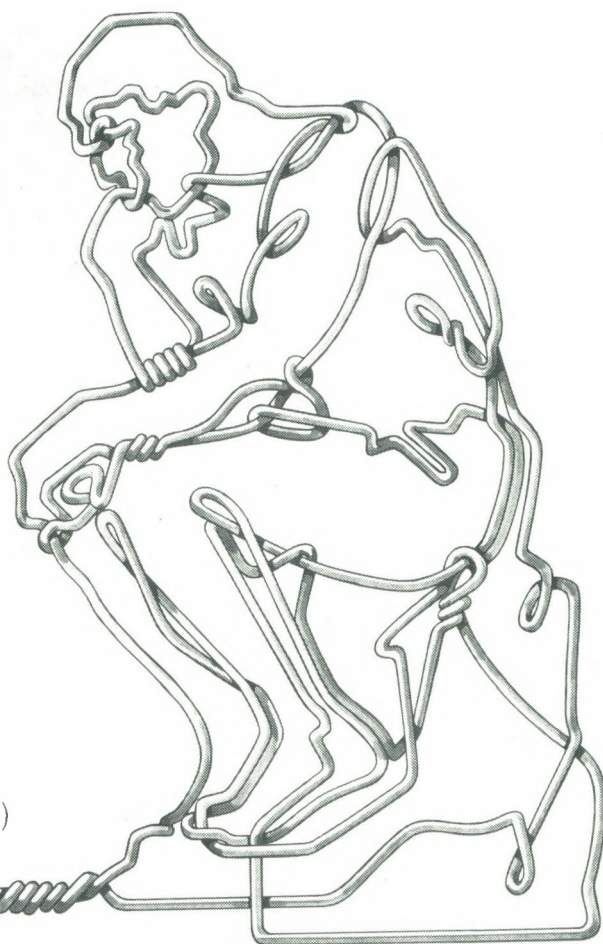
Bekaert houdt van aanpakken. Al meer dan 100 jaar. Volgens een strategie die een succesformule is geworden. Door mensen, voor mensen. De resultaten liegen er niet om.

Bekaert is 's werelds grootste onafhankelijke producent van staaldraad en staaldraadprodukten. Gecommercialiseerd in meer dan 150 landen. Met 18.000 mensen aan de slag in 14 landen, produceren 40 Bekaert-fabrieken jaarlijks 1 miljoen ton. Goed voor 60 miljoen km draad of 15.000 maal de omtrek van de aarde.

Diversifiëring is – naast rentabiliteit en internationalisering – één van de krachtlijnen van onze toekomststrategie. Onze onderzoekers geven gestalte aan nieuwe technologieën. Waardoor staaldraad z'n 1001 bestemmingen krijgt. Van afrastering tot staalvezel in beton. Van staalkoord voor radiaalbanden tot elektromagnetische afscherming van elektronische apparatuur . . . of gasfiltratie, die voor heel wat milieuproblemen een oplossing kan bieden. De toekomst begint nu. Dus denken wij dóór. Ook buiten staaldraad.

BEKAERT

N.V. BEKAERT S.A.
Groepsdirectie
Pres. Kennedypark 18 B-8500 KORTRIJK (België)
Tel.: 056 / 23 05 11 Telex: 85671 bekaz b

Alitech - Onderzoekscentrum voor toegepaste levensmiddelenchemie en -technologie

Prof. Dr. ir. N. Schamp, Professor Landbouwfakulteit RU-Gent, Afgevaardigd bestuurder Alitech vzw

In de ons omringende landen bestaan er instellingen die zich louter bezighouden met het onderzoek van problemen die rijzen in de voedingsindustrie en aanverwante domeinen. In België is dit niet of nauwelijks het geval. Zijn wij dan de gelukkigen met een perfect draaiende voedingsindustrie?

Evolutie en huidige situatie van de Belgische voedingsindustrie

Het gaat inderdaad goed met de voedingsindustrie. Zoals uit Tabel 1 blijkt, behoort de sector voeding samen met de metaalverwerking en de chemie tot de drie belangrijkste sectoren van de verwerkende nijverheden in België wat betreft de omzet. Hij kent trouwens de laatste jaren een voortdurende toename zowel in omzet als in uitvoer (Tabel 2).

Tabel 1: Omzet per sector (mld fr.)

Sector	1983	1982	1981
Metaalverwerking	921,6	870,0	784,4
Voeding	622,7	578,2	520,8
Chemie	612,4	587,0	499,0
Staal, non-ferro	332,1	299,3	278,0
Textiel	196,3	174,0	156,6
Papier, uitgeverij	168,7	155,3	143,6
Cement, glas	118,8	111,3	107,2
Houtverwerking	96,4	92,8	87,1
Kleding, schoeisel	67,6	63,8	59,6
Rubber- en plasticverwerking	65,9	61,5	53,6
Overige	80,5	78,2	70,8

Totaal be- en verwerkende nijverheid 3.283,0 3.071,4 2.761,1

Bron: NIS (BTW-aangiften) - Bedrijfsraad voor de Voeding.

Tabel 2: Buitenlandse handel van de voedingssector

	1982	1983	1982 1982
Uitvoer	150.916	156.111	+ 3,5%
Invoer	152.719	154.959	+ 1,5%
Saldo	1.803	1.152	

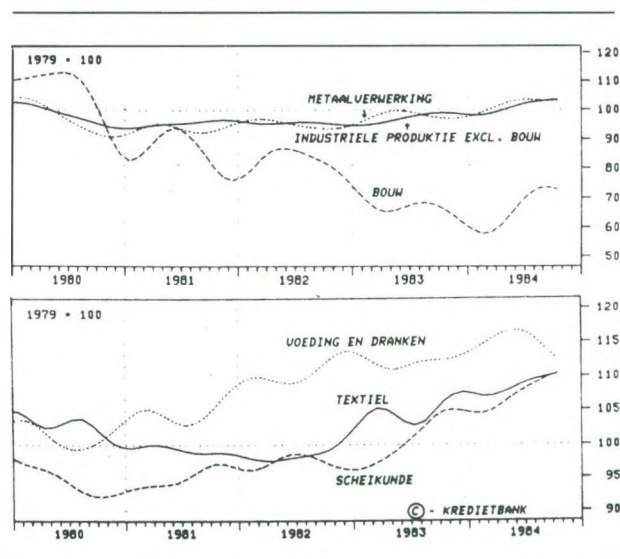
Bron: NIS (BTW-aangiften) - Bedrijfsraad voor de Voeding.

De investeringen kenden in 1983 een toename van 19,7% (BTW-statistieken).

In het algemeen kende de sector voeding en drank

ken, mede onder druk van modernisering van de sector en de sterkere exportgerichtheid, reeds vanaf het begin van de jaren 80 een sterke opwaartse trend. Hoewel die exportgerichtheid gebleven is, blijft het een sector die ook sterk van de binnenlandse markt afhankelijk is en niet ongevoelig kon blijven voor de verminderde koopkracht van de bevolking (Figuur 1).

Figuur 1: Industriële activiteit - sectorieel

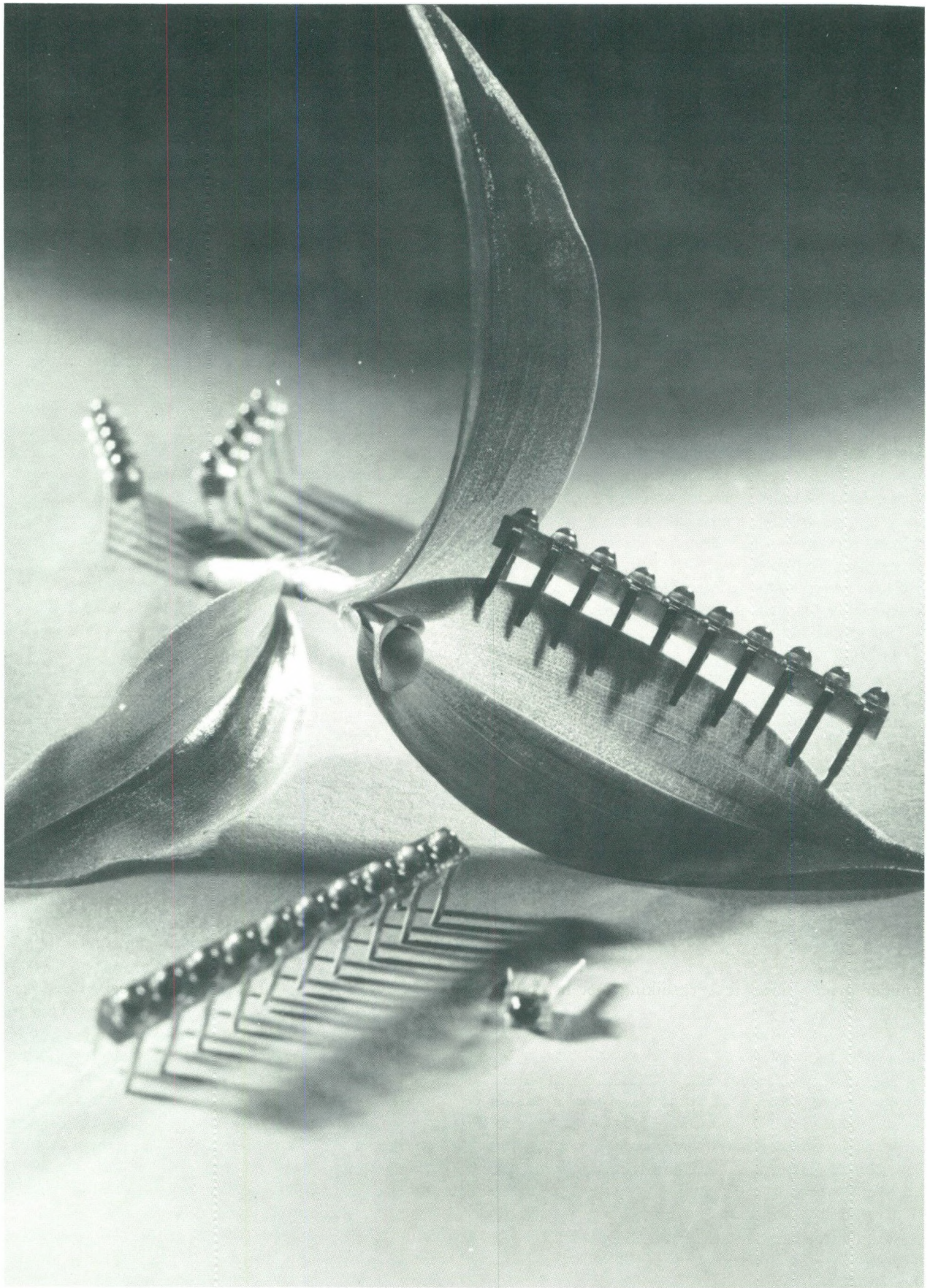
Bron: De Financieel-Economische Tijd 9/2/85.

Ondanks het feit dat de voedingsnijverheid ca. 20% van de omzet van de verwerkende nijverheid realiseert, neemt zij slechts 3,8% van de totale R&D voor haar rekening, daar waar de chemie met een vrijwel gelijke omzet 40% van de totale R&D verwezenlijkt.

Dit is momenteel een knelpunt in de verdere ontwikkeling: vooral in deze tijd is het nodig meer in onderzoek te investeren, niet op de laatste plaats om de concurrentiekracht te behouden, zowel op nationaal als op internationaal vlak.

Ook de toenemende complexiteit van de levensmiddelenindustrie werkt de vraag naar R&D in de hand. Deze toenemende complexiteit manifesteert zich o.m. door het steeds stijgend gebruik van flavors en andere additieven (waarvan verreweg het grootste gedeelte wordt ingevoerd), door het invoeren van nieuwe technieken (enzymatische omzettingen, membraan- en chromatografische scheidingen), een beter kwaliteitsbeheer e.a.

Dit blijkt trouwens uit de stijgende vraag naar wetenschappelijke en technologische begeleiding bij de universitaire laboratoria. Ook richten vele bedrijven

hun vragen tot buitenlandse laboratoria die zich specifiek toeleggen op de voedingsindustrie, wat uiteraard niet steeds tot de meest adequate, laat staan goedkoopste oplossing leidt.

Plaatsen we nu de twee gegevens naast elkaar: enerzijds een voedingsindustrie die zich aanbiedt als een gezonde sector wat betreft omzet, investeringen en uitvoer en anderzijds diezelfde industrie met een relatief laag aandeel in R&D. Is het dan niet ten volle verantwoord om in het kader van de DIRV-actie een onderzoekscentrum voor de voedingsindustrie op te richten, dat op efficiënte wijze kan samenwerken met de honderden grote en minder grote bedrijven uit deze sector met een niet-onaanzienlijk groeipotentieel?

Wat is Alitech?

Sinds februari 1984 is Alitech vzw bedrijvig in de gebouwen van de Fakulteit van de Landbouwwetenschappen RUG. Het eerste BTK-project telt vijf onderzoekers, die zich zullen bezig houden met technologisch advies op korte termijn en innoverend onderzoek ten behoeve van de Vlaamse voedingsindustrie.

Initiatiefnemers zijn de RUG-professoren dr. ir. A. Huyghebaert, Hoofd van het Laboratorium voor levensmiddelenchemie en -microbiologie, dr. N. Schamp, Hoofd van het Laboratorium voor Organische Scheikunde, de GOM - Oost-Vlaanderen en de GOM - West-Vlaanderen. Verder zetelen in de Raad van Beheer afgevaardigden van de Federatie der Chemische Nijverheid van België, het Provinciaal Onderzoeks- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw van West-Vlaanderen, het Verbond der landbouw en voedingsnijverheden, de Belgische Boerenbond - Agro & Industrie en het Verbond van de Belgische Mengvoederfabrikanten (BEMEFA-APFACA).

De professoren A. Huyghebaert en N. Schamp hebben al jaren ervaring met de voedingsindustrie. Zij onderstrepen dat deze industrie in België moeilijk ergens terecht kan voor technische begeleiding en wetenschappelijk onderzoek op korte termijn. De industrie kan natuurlijk wel aankloppen bij universiteiten en industriële hogescholen, maar deze aanpak gebeurde totnogtoe minder professioneel in vergelijking met het buitenland.

Het schoolvoorbeeld voor Alitech is het CIVO (Centraal Instituut voor Voedingsonderzoek) te Zeist in Nederland. Voor de financiering spiegelt Alitech zich dan ook aan de buitenlandse instituten. Zowel het CIVO in Nederland, als de andere voedingsinstituten krijgen overheidssubsidies tot tweederde van de kosten, terwijl het overige derde door contracten met industrie en overheidsdiensten kan worden verdiend. Hoe de financiering van Alitech juist zal verlopen moet nog worden afgewacht. Het Alitech-initiatief is wel goed ontvangen door Voorzitter G. Geens van de Vlaamse Regering.

Doel van Alitech

Het doel van het onderzoekscentrum voor toegepaste levensmiddelenchemie en -technologie is de wetenschappelijke en technologische samenwerking met de bedrijven die voedings- en voedermiddelen produceren,

aanwenden, verpakken, verhandelen, enz. Ook de bedrijven die flavors en andere additieven produceren of verhandelen, en deze die machines, apparaten voor de voedingsindustrie vervaardigen of aanbieden komen voor deze samenwerking in aanmerking.

Deze samenwerking heeft als uiteindelijk doel de marktsituatie, het kwaliteitsbeheer en het rendement van de voedingsindustrie te bevorderen door toepassing van de meest recente ontwikkelingen op het gebied van de levensmiddelenchemie en -technologie. Zij zal bestaan uit volgende punten:

- (a) Sensibilisering van de voedingsindustrie door het meer adequaat en economisch gebruik van flavors en additieven
het toepassen van nieuwere technieken in de productie (membranen, chromatografische scheidingsmethoden, enzymatische omzettingen)
betere kwaliteitscontrole van inkomende en uitgaande producten
informatie over exportmogelijkheden en -belemmering (internationale wetgeving en controle).
Deze sensibilisering zal plaatsvinden door seminars, cursussen, telefonische informatie.
- (b) Bevorderen van de uitvoer door controle van de producten en eventuele aanpassing van de productie in functie van de internationale reglementering.
- (c) Ontwikkeling van beter kwaliteitsbeheer van uitgangsstoffen en producten d.m.v. fysico-chemische, microbiologische en sensorische analyse.
- (d) Samenwerking voor het toepassen van flavors en andere additieven op de meest efficiënte wijze.
- (e) Op punt stellen van aangepaste technieken voor de productie van voedings- en voedermiddelen.
- (f) Optimaliseren van verpakkingsmethoden en -materialen.

Wat dus zeker niet de bedoeling is van Alitech, is de uitbouw van een kommercieel laboratorium of het uitvoeren van routine-analyses. Wel wil Alitech kortlopend toegepast en innoverend onderzoek verrichten in samenwerking met de industrie.

Besluit

Alitech is ontstaan omdat de ervaring heeft geleerd dat er behoefte is naar een dergelijke structuur. De toekomst zal uitwijzen of Alitech zal slagen in zijn streven. Het heeft alvast de steun van een entoesiaste groep mensen uit het bedrijfsleven.

Ondertussen wordt verder gebouwd aan de realisering van dit ideaal: een volwaardig onderzoekscentrum voor toegepaste levensmiddelenchemie en -technologie.

Bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen

30 juni 1982-83

Bedrijfstakken NACE-kode	Prov. W.-Vlaanderen			Arr. Brugge			Arr. Diksmuide			Arr. Ieper		
	82	83	Index	82	83	Index	82	83	Index	82	83	Index
Landbouw, bosbouw, visserij	2.695	2.765	102,6	827	846	102,3	99	94	94,9	252	256	101,6
Vaste brandstoffen en cokesovens	208	200	96,2	208	200	96,2	—	—	—	—	—	—
Aardolieraffinaderijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektriciteit, gas, warmte, water	2.371	2.363	99,7	644	650	100,9	37	36	97,3	117	112	95,7
Winning en verwerking metalen	6.195	6.122	98,8	1	10	(a)	—	—	—	—	3	—
Winning en vervaar- digen niet-metalen	4.103	3.960	96,5	790	785	99,4	169	184	108,9	224	227	101,3
Chemische industrie	1.788	1.827	102,2	326	321	98,5	4	—	—	100	121	121,0
Metaalproducten	6.107	5.956	97,5	1.003	924	92,1	224	279	124,6	187	195	104,3
Machines	11.176	11.377	101,8	5.457	5.694	104,3	131	134	102,3	2.214	2.150	97,1
Elektrotechnische indust.	7.020	6.577	93,7	4.039	3.759	93,1	—	—	—	227	183	80,6
Transportmiddelen	5.214	4.901	94,0	2.220	2.058	92,7	—	—	—	99	48	48,5
Fijnmechanische en optische industrie	237	225	94,9	60	63	105,0	2	2	100,0	—	—	—
Voeding	10.394	10.517	101,2	1.578	1.568	99,4	711	779	109,6	995	1.067	107,2
Drank	1.457	1.437	98,6	566	591	104,4	37	43	116,2	80	98	122,5
Tabak	345	365	105,8	74	69	93,2	115	118	102,6	21	34	161,9
Textiel	21.027	21.380	101,7	485	503	103,7	236	303	128,4	320	363	113,4
Leder	404	449	111,1	224	268	119,6	—	—	—	16	13	81,3
Schoenen en kleding	10.374	10.561	101,8	676	683	101,0	232	238	102,6	1.856	1.979	106,6
Houtindustrie, houten meubelen	11.784	11.450	97,2	2.305	2.325	100,9	354	289	81,6	741	756	102,0
Papier	559	574	102,7	108	105	97,2	—	—	—	85	92	108,2
Drukkerij	2.615	2.655	101,5	735	725	98,6	20	24	120,0	139	144	103,6
Rubber en plastic	1.673	1.752	104,7	45	40	88,9	—	—	—	1	1	100,0
Diversen	1.413	1.377	97,5	189	137	72,5	154	144	93,5	17	18	105,9
Bouwnijverheid	23.547	21.699	92,2	5.934	5.638	95,0	1.068	921	86,2	2.508	2.264	90,3
Handel	26.765	27.038	101,0	6.504	6.622	101,8	619	669	108,1	1.487	1.532	103,0
Hotel, restaurant, café	10.738	11.017	102,6	3.080	3.133	101,7	180	115	63,9	566	637	112,5
Reparatie	3.471	3.403	98,0	958	859	89,7	168	169	100,6	244	240	98,4
Vervoer - Verkeer	16.987	16.949	99,8	4.178	4.319	103,4	378	371	98,1	1.025	1.036	101,1
Bank, krediet- en verzekeringswezen	5.968	6.162	103,3	1.578	1.635	103,6	126	143	113,5	317	324	102,2
Dienstverlening, verhuur	5.997	6.572	109,6	1.968	2.146	109,0	139	150	107,9	201	202	100,5
Overheid, onderwijs	52.359	51.906	99,1	17.222	17.136	99,5	1.672	1.669	99,8	3.859	3.871	100,3
Diversen	36.983	36.130	97,7	12.028	11.654	96,9	869	834	96,0	3.337	3.217	96,4
Algemeen totaal	291.974	289.666	99,2	76.010	75.466	99,3	7.744	7.708	99,5	21.235	21.183	99,8
waarvan als BTK	2.497	1.167	46,7	731	314	43,0	—	—	—	234	143	61,1

(a) Niet indicatief.

Arr. Kortrijk			Arr. Oostende			Arr. Roeselare			Arr. Tielt			Arr. Veurne		
82	83	Index	82	83	Index	82	83	Index	82	83	Index	82	83	Index
309	319	103,2	341	357	104,7	392	412	105,1	289	299	103,5	186	182	97,8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
777	772	99,4	451	449	99,6	200	201	100,5	32	34	106,3	113	109	96,5
5.416	5.330	98,4	—	—	—	769	768	99,9	9	11	122,2	—	—	—
1.745	1.638	93,9	335	315	94,0	588	555	94,4	235	239	101,7	17	17	100,0
476	491	103,2	853	845	99,1	15	17	113,3	14	32	228,6	—	—	—
2.314	2.321	100,3	193	201	104,1	1.219	1.076	88,3	781	767	98,2	186	193	103,8
1.648	1.668	101,2	148	141	95,3	1.171	1.165	99,5	208	227	109,1	199	198	99,5
1.151	1.085	94,3	25	21	84,0	1.457	1.395	95,7	121	133	109,9	—	1	—
442	406	91,9	627	551	87,9	1.657	1.675	101,1	148	147	99,3	21	16	76,2
62	58	93,5	90	75	83,3	16	19	118,8	4	4	100,0	3	4	133,3
1.325	1.331	100,5	857	896	104,6	3.188	3.134	98,3	923	897	97,2	817	845	103,4
274	280	102,2	60	19	31,7	329	304	92,4	111	102	91,9	—	—	—
127	134	105,5	—	—	—	—	—	—	2	2	100,0	6	8	133,3
14.913	14.917	100,0	396	350	88,4	1.343	1.370	102,0	2.949	3.189	108,1	385	385	100,0
52	60	115,4	11	10	90,9	63	63	100,0	38	35	92,1	—	—	—
3.636	3.682	101,3	103	112	108,7	2.159	2.123	98,3	1.648	1.691	102,6	64	53	82,8
2.930	2.599	88,7	76	74	97,4	3.152	3.175	100,7	2.131	2.138	100,3	95	94	98,9
225	240	106,7	30	30	100,0	81	78	96,3	30	29	96,7	—	—	—
706	704	99,7	104	128	123,1	680	695	102,2	210	215	102,4	21	20	95,2
374	422	112,8	28	33	117,9	637	655	102,8	584	597	102,2	4	4	100,0
626	624	99,7	121	105	86,8	265	303	114,3	41	46	112,2	—	—	—
5.989	5.437	90,8	2.151	1.845	85,8	2.956	2.966	100,3	2.056	1.867	90,8	885	761	86,0
8.401	8.320	99,0	3.403	3.499	102,8	3.519	3.538	100,5	1.549	1.564	101,0	1.283	1.294	100,9
1.250	1.341	107,3	3.113	3.142	100,9	721	693	96,1	223	224	100,4	1.605	1.732	107,9
924	924	100,0	300	317	105,7	563	582	103,4	179	179	100,0	135	133	98,5
3.479	3.524	101,3	5.101	4.931	96,7	1.542	1.490	96,6	756	765	101,2	528	513	97,2
2.155	2.186	101,4	597	602	100,8	811	870	107,3	221	235	106,3	163	167	102,5
1.709	2.032	118,9	948	935	98,6	466	522	112,0	183	180	98,4	383	405	105,7
11.488	11.443	99,6	6.992	6.880	98,4	5.304	5.112	96,4	2.460	2.443	99,3	3.362	3.352	99,7
7.924	8.106	102,3	5.162	4.599	89,1	4.929	4.925	99,9	1.231	1.260	102,4	1.503	1.535	102,1
82.847	82.394	99,5	32.616	31.462	96,5	40.192	39.881	99,2	19.366	19.551	101,0	11.964	12.021	100,5
516	316	61,2	578	218	37,7	438	176	40,2	—	—	—	—	—	—

CONSTRUCTIONS FERROVIAIRES ET METALLIQUES
Précédemment : La Brugeoise et Nivelles
SPOORWEGMATERIEEL EN METAALCONSTRUCTIES
Formerly : La Brugeoise et Nivelles
RUE MONTROYERSTRAAT 10 - 1040 BRUSSELS - BELGIUM - TEL. 02/511.39.60 - TELEX 61.736

GOM - West-Vlaanderen vraagt erkenning als ontwikkelingsgebied voor het arrondissement Oostende

In zitting van 12 februari 1985 besliste het Direktiekomitee van de GOM - West-Vlaanderen om bij de Voorzitter van de Vlaamse Regering met klem aan te dringen opdat zou worden tussengekomen bij de betrokken instanties ten einde het bestuurlijk arrondissement Oostende als ontwikkelingsgebied te laten erkennen.

Dit verzoek wordt in een omstandige nota met harde cijfers waar gemaakt. Een sociaal-ekonomische analyse toont onbetwistbaar aan dat het arrondissement Oostende als geheel een zwakke en eenzijdige ekonomische onderbouw heeft, die geleid heeft tot een ontwikkelingsachterstand die van structurele aard is.

Van de 17 arrondissementen in België die thans in hun totaliteit als ontwikkelingsgebied zijn erkend, zijn er 8 (4 Waalse en 4 Vlaamse) die een hoger inkomensniveau hebben (belastbaar inkomen per belastingsplichtige) dan het arrondissement Oostende. In de rangorde van de 43 Belgische arrondissementen gerangschikt naar dalende grootte van het gemiddeld belastbaar inkomen per belastingsplichtige (jaar 1982) komt het arrondissement Oostende slechts op de 30ste plaats. Tekenend voor het structurele karakter van de groeiende ontwikkelingsachterstand is het feit dat het arrondissement Oostende in de voormelde rangorde is teruggevalen van de 11de plaats in 1965 naar de 16de plaats in 1973 en de 30ste plaats in 1982.

Het arrondissement Oostende heeft een absoluut tekort aan werkgelegenheid ter plaatse. De werkgelegenheidscoëfficiënt (aantal jobs in procent van de aldaar woonachtige beroepsbevolking) is gedaald van circa 88% in 1970 tot ongeveer 78% nu. Het relatief hoge aandeel van de tertiaire sektor in de totale werkgelegenheid dient gesteld te worden tegenover dit totale werkgelegenheidstekort, in hoge mate bepaald door het kwasi ontbreken van industriële werkgelegenheid. Ook in de aangrenzende arrondissementen Brugge (werkgelegenheidscoëfficiënt circa 86%) en Veurne-Diksmuide (79%) is er geen opnamecapaciteit aanwezig.

De primaire sektor (landbouw, visserij) is in het arrondissement Oostende verhoudingsgewijze nog sterker aanwezig dan in het Rijk in zijn geheel en biedt geen groeiperspektieven. In de landbouw liep het aantal bestendig tewerkgestelde mannen in de periode 1974-83 met 23,3% terug en in de visserij is het aantal schepen verminderd van 114 in 1970 tot 72 in 1984 en de bemanning in deze periode met 42,1%.

De secundaire sektor is nooit tot ontwikkeling gekomen, met een onevenredig groot aandeel van probleemsectoren en van de bouwnijverheid. De bezoldigde werkgelegenheid in de bouwsector daalde in de periode 1974-83 met 46% (tegenover -31% in het Rijk) en in tegenstelling met het verleden zijn in deze sektor geen stimuli meer te verwachten vanuit de toeristische activiteit, ook omwille van het gebrek aan ruimtelijke capaciteit voor vakantiewoningen en tweede verblij-

ven. In de eigenlijke industrie was in 1974 bijna een derde van de bezoldigde werkgelegenheid te vinden in probleemsectoren (scheepsbouw en -herstelling, textiel en kleding) en het arbeidseffektief in deze probleemsectoren liep in de periode 1974-83 terug met 42% en in de industrie als geheel met een vierde.

De tertiaire sektor heeft niet de allure noch de toekomstmogelijkheden die derden soms menen te zien in het Oostendse. De relatief hogere tewerkstelling in de tertiaire sektor in vergelijking met het Rijk is geen teken van maturiteit; er is een verhoudingsgewijze grote inschakeling van zelfstandigen en helpers en een sterke oriëntering op de horecasektor en andere sectoren zonder groeikansen. In de horecasektor is onbetwistbaar een saturatie bereikt en is zelfs verdoken werkloosheid ontstaan. De kleinhandel vertoonde in het arrondissement Oostende in de periode 1977-83 een daling (-0,8%) van het aantal bezoldigen in tegenstelling met het Rijk (+2,5%). De overplaatsing van de zeemacht uit Oostende naar Zeebrugge en de saneringsmaatregelen ten aanzien van de Regie voor Maritiem Transport en voor de luchthaven zijn uiteraard niet positief voor de werkgelegenheid. De enige sectoren in de handels- en dienstensektor met vermeldenswaardige groei in de periode 1977-83 behoren tot de non-profitsektor (onderwijs, volksgezondheid, overheidsbestuur) en voor de toekomst kunnen hierop geen verwachtingen worden gesteld.

De totale bezoldigde werkgelegenheid is in het arrondissement Oostende in de periode 1977-83 gedaald met 7,3% tegenover 5,2% in het Rijk.

Reeds vóór de recessie die in 1973-74 een aanvang nam, was de hoge werkloosheid in het arrondissement Oostende een structureel verschijnsel. De positie van het Oostendse is in de jongste jaren nog aanzienlijk verslechterd. Sinds 1980 komt het arrondissement Oostende in de rangorde van de 43 Belgische arrondissementen naar dalende werkloosheidsgraad bij de mannen steeds op de 2de plaats, na het aangrenzende arrondissement Veurne. Voor het jaar 1984 was de werkloosheidsgraad (uitkeringsgerechtigde volledig werklozen per 100 tegen werkloosheid verzekerden) bij de mannen in het arrondissement Oostende 19,9%, dit is 5,0 punten meer dan in het Rijk (14,9%); in 1978 was het verschil 2,8 punten. De hoge werkloosheid wordt niet gedetermineerd door de seizoenmatigheid van de activiteiten in het Oostendse. Ook tijdens het toeristisch seizoen is er een duidelijk hogere werkloosheid dan in het Rijk; wel is de wisseling van werken en niet werken groter dan elders.

Het positief migratiesaldo gebeurt niet zozeer op grond van overwegingen van werkgelegenheid, maar wel omwille van het woonklimaat. Het vestigingsoverschot van 1.243 personen ten opzichte van het eigen land tijdens de jaren 1977-82 kwam voor circa 40% uit het arrondissement Brussel-hoofdstad. Er was een verlies aan het buitenland van 750 personen.

Uit de analyse van de sociaal-ekonomische toestand blijkt dat het arrondissement Oostende een ontwikke-

lingsachterstand heeft die nog groeiend is en dat in de huidige konstellatie geen autonome elementen voorhanden zijn om hierin een ombuiging te brengen. De problematiek sluit volledig aan bij die van de aangrenzende arrondissementen Veurne en Diksmuide evenals van het arrondissement Ieper, die als ontwikkelingszone werden erkend (Westhoek).

Het arrondissement Oostende is in zijn basisstructuren, die bepalend zijn voor het welvaartsniveau, aangetast en alle indicaties wijzen er op dat zonder ingrijpende maatregelen hierin geen verandering zal optreden. De relatieve degradatie van het inkomenspeil is onbetwistbaar en structureel bepaald. De structuur van de economische activiteiten is zeer zwak, landbouw en visserij bieden geen perspectieven en het weinige aan industrie dat aanwezig is is uiterst kwetsbaar; in de eigenlijke industrie situeert ongeveer een vierde van de bezoldigde werkgelegenheid zich in probleemsectoren (scheepsbouw en -herstelling, textiel- en kledingsnijverheid) en de voorheen belangrijke bouwsector is uitgesproken regressief en biedt geen toekomst meer. Ook de tertiaire sector, die in de zestiger jaren het fundamentele probleem van onaangepastheid kon verdoezelen, omvat geen groeisektoren, wel integendeel. De werkgelegenheid loopt dan ook sterk terug. De werkloosheid heeft verontrustende vormen aangenomen en is zeker niet terug te brengen tot problemen van seizoenmatigheid ingevolge het karakter van de toeristische en aanverwante activiteiten, maar is blijvend en structureel van aard, zoals in de aangrenzende arrondissementen Veurne en Diksmuide.

Het ligt dan ook voor de hand dat het arrondissement Oostende als ontwikkelingsgebied zou worden erkend.

Brugs Bedrijvencentrum operationeel

Per 1 februari is het Bedrijvencentrum Regio Brugge operationeel geworden. Het Centrum is opgericht op initiatief en onder begeleiding van de GOM-West-Vlaanderen. De participanten van de nieuwe naamloze vennootschap, met een kapitaal van 19 miljoen fr., zijn: Ebes nv, Groep Albany-Kredietbank nv, NIM nv, Philips nv en MC Wateeuw nv. De Kredietbank groep Brugge verleent haar actieve steun aan dit project.

De totale bedrijfsoppervlakte bedraagt 1.500 m², wat toelaat een 25-tal startende bedrijven te huisvesten. Het geheel bestaat uit burelen en diverse soorten lokalen, geschikt zowel voor produktie als voor magazijnen. Het huurkontraat voorziet een vast huurbedrag voor het gebruik van de gemeenschappelijke infrastructuur, voor de gemeenschappelijke diensten en voor de managementsbegeleiding evenals een huurprijs voor de lokalen, dit afhankelijk van oppervlakte en ligging.

Het initiatief is gebaseerd op twee basisgedachten. Primo: vele jonge mensen hebben ideeën. De risico-omvang door de vele onbekenden eigen aan het ondernemen doen vele jongeren aarzelen om de stap naar het

ondernemerschap te zetten. Secundo: er schuilen in het profiel van een jonge ondernemer een aantal kenmerken die veelal aan de basis liggen van het vermogensverlies. De jonge ondernemer bezit durf en fantasie doch hij legt veelal teveel de nadruk op de technische kennis en kunde en verwaarloost financiële- en marktaspekten. De jonge ondernemer kan door zijn technisch entoesiasme ook niet altijd de nodige discipline opbrengen. Daarenboven begaat hij veelal de fout te veel middelen te stoppen in de huisvesting. De formule van het Bedrijvencentrum moet de oorzaken van het vermogensverlies zoveel mogelijk verminderen.

De bedoeling van het genomen initiatief is beginnende ondernemers te helpen starten en hun creativiteit gemakkelijker tot resultaten te brengen. Konkreet wordt gezocht naar nieuwe initiatieven inzake kleinschalige en meestal op innovatie gerichte bedrijven. Het is hierbij de bedoeling het start risico te beperken.

Konkreet houdt een Bedrijvencentrum voor startende ondernemers drie belangrijke voordelen in. In de eerste plaats wordt een aangepaste bedrijfsruimte aangeboden tegen aangepaste huurvoorwaarden. In de tweede plaats worden de startkosten gedrukt door het organiseren van gemeenschappelijke diensten (bijvoorbeeld telex, telefooncentrale, sekretariaat, vergaderplaats, enz.). Het derde en belangrijkste voordeel is de begeleiding van de startende ondernemers in de beginfase. Deze begeleiding, via een directeur van het centrum, kan op vele aspecten betrekking hebben, zoals het algemeen beleid van het bedrijf, de financieringsaspecten, het voldoen aan wettelijke eisen, het opzetten van het produktie-, inkoop- of verkoopapparaat, de personeelswerving, het kiezen van gespecialiseerde adviseurs, het verwijzen naar derden voor specifieke problemen (technische, fiskale en andere). Door deze directe begeleiding, waarbij het bedrijf uiteraard autonoom blijft, wordt de startende ondernemer door de moeilijkste eerste jaren geloodst met de bedoeling het aantal initiatieven zoveel mogelijk te doen slagen.

Het Bedrijvencentrum is gehuisvest op het industrieterrein Waggelwater, Lieven Bauwensstraat 20, 8200 Brugge (tel. 050/31.23.98). De heer M. Decock is manager. Het geheel is gelegen in een modern gebouw, waar aan een vijftiengigtal bedrijven bedrijfsruimten vanaf 50 m² aangeboden worden. De opvatting van het gebouw is van die aard dat aan elk bedrijf een eigen identiteit gewaarborgd wordt. De unieke ligging nabij de expressweg en de stadskern maakt het tot een ideale startplaats voor een nieuwe bedrijfsactiviteit.

Het eerste deel van het Bedrijvencentrum, evenals de gemeenschappelijke diensten en infrastructuur evenals de managementsbegeleiding is operationeel vanaf 1 februari 1985; het tweede deel van het Centrum wordt opengesteld op 1 april 1985.

In de komende weken zullen kontakten worden gelegd met de verschillende organisaties die bij de begeleiding van startende bedrijven betrokken zijn. Door een nauwe samenwerking van deze instellingen en organisaties met het Bedrijvencentrum Regio Brugge nv moet

een noodzakelijke extra-steun verleend worden aan het initiatief.

De eerste contacten zijn zeer bevredigend: uit een groep van een 40-tal in eerste instantie geïnteresseerde personen, zijn er momenteel onderhandelingen aan de gang met een 8-tal potentiële klanten. De belangstellenden komen daarbij uit zeer diverse hoeken: design van winkelinrichtingen, organisatiebureau voor houtbewerkende en voor breigoedverwerkende bedrijven, showroom voor verwarmingsinstallaties, veiligheidsinstellingen en onderhoud, studie en realisatie van koeltechniek, groothandel meetapparaten, marketingbureau.

Het zopas gestarte Bedrijvencentrum is het tweede in West-Vlaanderen en in het Vlaamse land. Het werd voorafgegaan door het Centrum te Wevelgem, dat nu sinds twee jaar op een zeer bevredigende wijze werkt, met een 75%-bezetting in doorsnede en met reeds twee bedrijven op een vijftiental deelnemers die inderdaad op eigen benen zijn gaan staan, in de geest van de initiatiefnemers.

Het Westvlaams initiatief werd overigens ook reeds door de Vlaamse Gemeenschapsregering overgenomen en er werd beslist dat uit de officiële samenwerking tussen de Vlaamse GOM's en de Vlaamse Executieve in totaal 20 dergelijke Bedrijvencentra kunnen gestart worden, met name 4 per provincie.

De WIH in 1984

De Westvlaamse Interkommunale voor Huisvestingsbeleid heeft een meer dan behoorlijk jaar achter de rug.

De totale grondverkoop bedroeg 41,5 ha of 60% meer dan in 1983.

Vooraf de verkoop van 403 bouwpercelen — 69% meer dan in 1983 — springt in het oog en onderstreept

de grote bekendheid die de vereniging geniet bij de kandidaat-bouwers.

Sedert de oprichting, 20 jaar geleden, werden 1.004 ha grond aangekocht waarvan op eind 1984 739 ha zijn verkocht, nl. 257 ha als uitgeruste bouwgronden, 208 ha aan erkende bouwmaatschappijen, 59 ha als niet-uitgeruste gronden; 215 ha werden verkocht of afgestaan aan gemeenten.

In totaal werden 4.156 percelen bouwgrond verkocht, wat aanleiding gaf tot het bouwen van evenveel woningen door privé-personen. De invloed hiervan op de tewerkstelling in de bouwsector is moeilijk te schatten, maar is ongetwijfeld zeer belangrijk.

Zelf bouwde de WIH 101 woningen gespreid over 5 projecten, terwijl nog ongeveer 450 andere werden gebouwd in kontraktuele samenwerking met een tiental verschillende aannemers.

De WIH heeft voor de realisatie van haar urbanisatieprojecten in totaal meer dan 759 miljoen frank wegenwerken uitgevoerd, terwijl voor nog eens ruim 100 miljoen frank andere wegenwerken in uitvoering of aanbesteed zijn.

De WIH heeft voor het ogenblik 29 verkavelingen in verkoop, terwijl voor 11 andere projecten de wegenwerken in uitvoering zijn of eerstdaags worden aangevat. Dit groot aantal projecten, gespreid over de gehele provincie met uitzondering van het arrondissement Kortrijk, waarborgt een bestendig aanbod van bouwgronden aan redelijke prijs.

De levendige belangstelling voor de WIH-bouwgronden is te danken aan de promotiekampanje van de Vlaamse Regering ter bevordering van de woningbouw, de bouwkompanje gevoerd door de Nationale Konfederatie van het Bouwbedrijf (N.C.B.), de talrijke bouwstimuli ingesteld door de nationale en regionale overheid en niet het minst de bijzondere inspanningen van de WIH ter bevordering van de verkoop.

MOL NV Diksmuidesteenweg 63
B-8830 Hooglede / Belgium
Tel (051) 70 16 81
Telex 81 949 mol b

Bedrijfs- en speciale voertuigen

- gewoon wegvervoer
- zwaar wegvervoer
- speciale voertuigen
 - voor geologische exploratie en oliewinning;
 - dolly's voor vervoer van bomen, palen en spanten.

Luchthavenmaterieel

- Trekkers voor vliegtuigen en goederenvervoer
- Aircraft refuellers en brandstofvervoer
- Hydraulische hefplatforms (schaartype).

Materieel voor haven en overslagterreinen

- Standard terminal trekkers
- Ro/Ro-trekkers
- Opleggers en aanhangwagens.

Kraanchassis.

Autobussen en autocars.

Diesel-elektro generatoren van 10 tot 150 kVA.

Bedrijfsuitrustingen en componenten.

Ruildieselmotoren en revisie, opladers.

Modern uitgerust machinepark met NC en CNC bewerkingsmachines.

Behandeling van onderdelen.

Erkende stads- en dorpsherwaarderingsgebieden in West-Vlaanderen

In 'West-Vlaanderen Werkt' 5/1984 is een overzicht gepubliceerd van de erkende stads- en dorpsherwaarderingsgebieden in West-Vlaanderen, toestand eind augustus 1984. Hierna volgt een gelijkaardige behandeling voor de gebieden die in september en oktober 1984 werden erkend. Opnieuw werd hiervoor geput uit de brochure 'Herwaarderingsgebieden in Vlaanderen - sociale stads- en dorpsvernieuwing', gepubliceerd door P. Akkermans, Gemeenschapsminister voor Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud (uit-

gave 3 november 1984).

In onderstaande tabel worden de besproken gebieden met een aantal gegevens vermeld, in de volgorde waarin zij door de Vlaamse Executieve werden erkend.

Volledigheidshalve dient hieraan toegevoegd dat sinds oktober 1984 nog vier gebieden werden erkend; zij zullen later in 'Spektrum' worden voorgesteld, na het ter beschikking komen van de betreffende gegevens. Het gaat om:

Menen, deelgemeente Lauwe: wijk Opstal;
Kortrijk, deelgemeente Marke: Marktstraat;
Lendeledede: 't Gangske;
Knokke-Heist, deelgemeente Heist: de Garre.

Gemeente	Herwaarderingsgebied	Besluit Vl. Executieve	Belgisch Staatsblad	Bedrag (mln fr.)	Termijn (jaren)	Oppervl. (ha)
Koekelare	De Mokker	12. 9.84	26.10.84	59	5	8,3
Blankenberge	Uitkerke: dorpskom	26.9.84	4.12.84	103	5	19,5
Oostende	Achturenhuis	31.10.84	20.12.84	54	5	1,3
Spiere-Helkijn	Helkijn: St.-Janswijk	31.10.84	20.12.84	55	3	2,6

Koekelare: de Mokker

Benaderende begrenzing:

Gezien de zeer grillige vorm van het gebied is de aangegeven begrenzing onnauwkeurig.

ten N: Langeweg

ten O: Westmeetstraat

ten Z: Kleine Asstraat

ten W: Lekestraat

Het gebied heeft vooral te kampen met een sociale en ruimtelijke problematiek. Er wonen vooral arbeidersgezinnen, de bevolking is verouderd, de oppervlakte

per pand is vrij klein (18% der panden is kleiner dan 45 m²) en bijna 70% van de woningen vertoont gebreken.

De herwaarderings- en de verbetering van de woonomgeving zijn prioritair. Volgende operaties zijn voorzien:

omvormen van een schoolgebouw tot woongelegenheden;

aankopen en renoveren of vervangen van leegstaande private woningen;

inplanten van garages;

verfraaien en uitbreiden van het openbaar domein (groene zone, dorpsplein, straten).

Blankenberge: Uitkerke dorpskom

Benaderende begrenzing:

ten NO: spoorweg

ten ZO: kerk en voormalig gemeentehuis

ten ZW: Blankenberge Dijk

ten NW: Evendijk-Oost en Evendijk-West

Het herwaarderingsgebied wordt gekenmerkt door een verouderde bevolking en een grote groep loon- en weddetrekkenden met lage inkomens. Ongeveer 75% van de woningen dateert van vóór 1945, is erg klein en verkeert in gebrekkige toestand. Circa de helft van het totaal aantal woningen vertoont meerdere zware gebreken.

Via de herwaarderingsoperaties zal gestreefd worden naar:

kwaliteitsverbetering van de woningen;

weghouden van wijkvreemd verkeer uit de woonstraten;

herinrichting van de open ruimte door indijken van de parkeerlast;

afzakken van de snelheid van het autoverkeer;

behoud van de visuele relatie tussen kerk en open pol-

DE WAGEN VAN DE TOEKOMST VOOR DE K.M.O.'s

Begin 1985 zal de NMBS beschikken over nieuwe Hbis-wagens met verschuifbare tussenschotten. Deze tussenschotten kunnen vastgezet worden aan de vloer en aan het dak. Daardoor kan een lading in afzonderlijke „afdelingen” geplaatst worden, wat voor gepalettiseerde eenheden heel interessant is.

De bijkomende voordelen van deze wagen zijn:
mogelijkheid tot laden van goederen die de volledige vloeroppervlakte niet innemen,
mogelijkheid tot het laden van goederen die niet aan een langsdruk weerstaan,
mogelijkheid tot het laden van eenheden met een geringe hoogte.

Vraag inlichtingen in een groot station of bij onze commerciële vertegenwoordiging in uw streek. Zie ook rubriek „spoorwegmaatschappijen” in de „Gouden Gids”.

SPOORWEGEN (N.M.B.S.)

Commerciële Directie

Gewestelijke Commerciële

Vertegenwoordiging Gent

Goederen

(091) 22 71 00

Reizigers

(091) 22 72 15

Commercieel Agentschap

Stationsplein 2, 8000 Brugge

Goederen

38 39 97

Reizigers

38 39 97

Station

Zeebrugge Centrum

(reizigers en stukgoed)

54 40 02

Zeebrugge-goederen

54 40 27

Betwiste zaken

54 43 58

Vismijn

54 41 28

Schouwpost

54 41 04

Station Brugge

Inlichtingskantoor reizigers

38 24 06

Afh./Best. aan huis

38 19 60

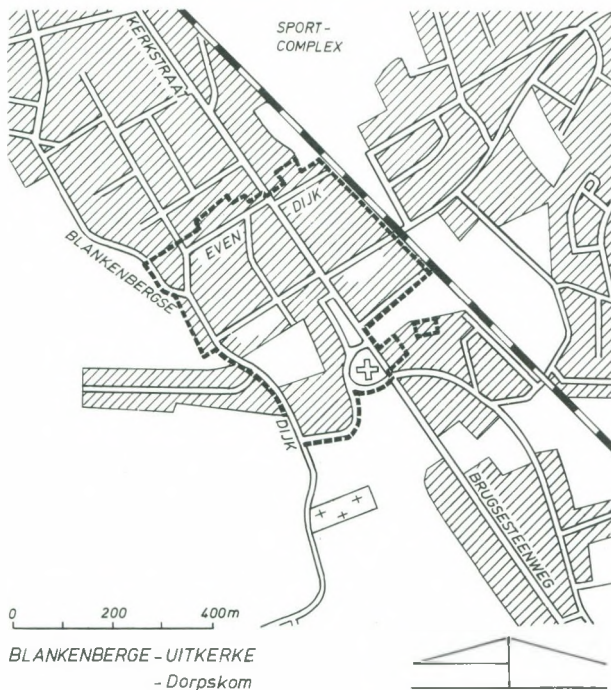
Andere diensten

38 58 71

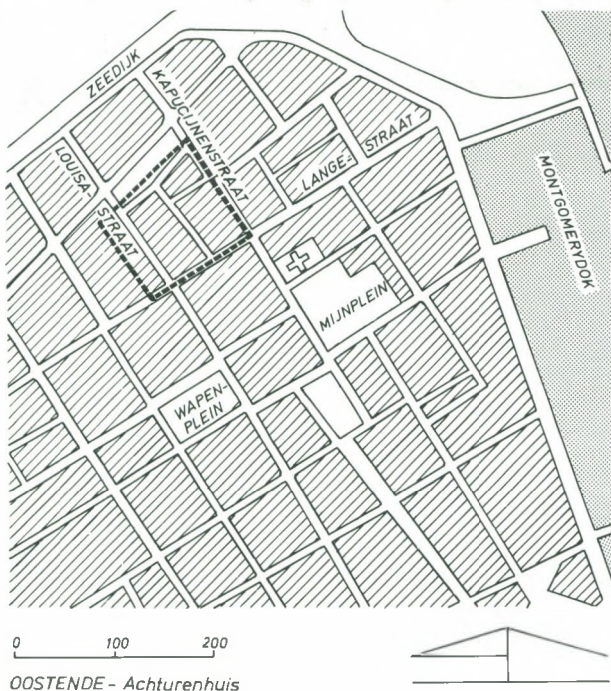
Spektrum

derlandschap, zijnde een morfologisch kenmerk binnen de dorpskom van Uitkerke.

Oostende: Achturenhuis

Benaderende begrenzing:
ten N: Spanjaardstraat
ten O: Kapucijnenstraat
ten Z: Langestraat
ten W: Louisastraat

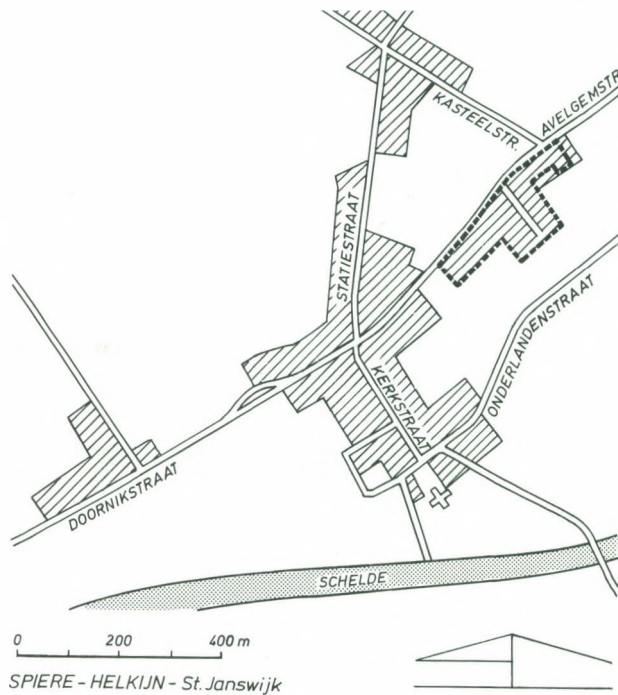
Vele jaren reeds is de omgeving van het Achturenhuis grauw en verwaarloosd. Ondanks de directe nabijheid van de druk bezochte Zeedijk en het aantrekkelijk stadscentrum, staat 60% van de woningen leeg. Het ontbreken van bruikbare open ruimte versterkt het onaantrekkelijk karakter van het gebied.

Vooreerst dient een oplossing gezocht voor het gebouw 'Achturenhuis'. Deze oplossing zal moeten inspelen op een openbreken van de dichtbebouwde structuur; hierbij moeten, rekening houdend met de bezonning, straten en pleintjes weer leefbaar gemaakt worden. Invulbouw en renovatie moeten de buurt terug een levendig karakter geven.

Het gebied Achturenhuis grenst in het zuidoosten aan het erkende herwaarderingsgebied 'Visserskwartier I' (zie 'West-Vlaanderen Werkt' 5/1984, blz. 260).

Spiere-Helkijn: Helkijn, St.-Janswijk

Benaderende begrenzing:
ten N: Avelgemstraat
ten O: verlengde van Kasteelstraat
ten Z: omgeving Onderlandenstraat

Het herwaarderingsgebied omvat vooral de sociale woonwijk 'St.-Jan'. Gebouwd in 1922, bezit deze wijk een nog vrij homogene stedenbouwkundige structuur. De woningen hebben echter een slechte bouw, fysische en sanitaire kwaliteit. De bevolking is sterk verouderd.

De herwaardering streeft het herstel van de woonfunctie na. Kleinere woningen zullen, omwille van de huidige comforteisen, worden samengevoegd. Garages zullen gegroepeerd opgericht worden. Wegenis, riolering en nutsleidingen zullen heraanlegd worden. Er wordt ook gestreefd naar een betere tuin-indeling.

Konvert en het Westvlaams bedrijfsleven

Konvert ADVIEZEN pvba SELEKTIE VAN VAST PERSONEEL
BUREAU pvba UITZENDKANTOOR TIJDELIJK PERSONEEL

KORTRIJK	Robbeplein 5	tel. 056/21.45.70
BRUGGE	Hoefijzerlaan 38	tel. 050/33.16.66
ROESELARE	Galerij St.-Michiel 4	tel. 051/20.33.61

Kandidaten (kaders, bedienden, arbeiders) voor vast of tijdelijk werk — interims —, krijgen altijd gelegenheid voor een persoonlijk onderhoud met onze bedrijfspsychologen, personeelsconsulenten, maatschappelijke assistenten, adviseurs in vorming, verkoopkunde en loopbaan. Telefooneer voor een directe afspraak of kom ons bezoeken.

Werkzoekenden in West-Vlaanderen

De Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij West-Vlaanderen deed een eerste globale analyse van het verloop van het aantal werkzoekenden in West-Vlaanderen in het jaar 1984.

Onder 'werkzoekenden' zijn de volgende categorieën opgenomen:

uitkeringsgerechtigde volledig werklozen;
door de openbare besturen en vzw's tewerkgestelde werklozen;

andere verplicht ingeschreven werkzoekenden (omvat ook de volledig werklozen die een dienstbetrekking met verkorte werktijd aanvaard hebben om aan de werkloosheid te ontsnappen);

niet-werkende vrij ingeschreven werkzoekenden;
tewerkgestelden in het bijzonder tijdelijk kader;
tewerkgestelden in het derde arbeidscircuit.

Opvallend voor het jaar 1984 is het tegengestelde verloop van het aantal werkzoekenden bij de mannen en bij de vrouwen.

Het maandgemiddelde (opname op het einde van iedere maand) van het aantal werkzoekende mannen bedroeg in West-Vlaanderen in 1984 30.306 personen tegenover 30.794 in het jaar 1983, dit is een daling van 1,6%. Bij de vrouwen was er in West-Vlaanderen daarentegen een stijging van gemiddeld 35.613 werkzoekenden in 1983 tot 38.613 in 1984, dit is een toename van 8,4%.

In Vlaanderen was in 1984 het maandgemiddelde bij de mannen nog 1,3% groter dan in 1983 en in het Rijk zelfs 3,5%. Bij de vrouwen was de aangroei in West-Vlaanderen (+8,4%), Vlaanderen (+8,3%) en het Rijk (+8,7%) ongeveer gelijk.

Sinds 1974 is het voor het eerst dat een daling van het aantal werkzoekende mannen kon worden geregistreerd in West-Vlaanderen, wat nog niet het geval was in Vlaanderen en het Rijk.

Evolutie van het aantal werkzoekenden in West-Vlaanderen

Periode	Mannen	Vrouwen	Totaal
1974-75	+4.587	+4.144	+ 8.731
1975-76	+1.262	+3.699	+ 4.961
1976-77	+1.021	+3.781	+ 4.802
1977-78	+2.097	+2.973	+ 5.070
1978-79	+1.743	+3.255	+ 4.998
1979-80	+ 856	+2.330	+ 3.186
1980-81	+6.123	+4.019	+10.142
1981-82	+4.551	+3.791	+ 8.342
1982-83	+2.573	+3.553	+ 6.126
1983-84	- 488	+3.000	+ 2.512

In de periode sinds de aanvang van de crisis, was de toename van het aantal werkzoekenden in West-Vlaanderen bij de mannen zeer groot tussen 1974-75 (beginperiode crisis) en tussen 1980-81 en 1981-82 (ge-

kenmerkt door een sterke regressie in de bouwsector samengaan met het demografisch effect). De jaarlijkse toename van het aantal mannelijke werkzoekenden bedroeg in de periode 1974-83 minimaal 856 personen (tijdens 1979-80) en maximaal 6.123 personen (tijdens 1980-81). De daling met 488 werkzoekenden tussen 1983 en 1984 is dan ook hoopgevend.

Bij de vrouwen was er over gans de periode 1974-84 jaar na jaar een grote toename, schommelend tussen 2.330 (in 1979-80) en 4.144 (in 1974-75). Het structurele karakter van deze werkloosheid is verontrustend.

In 1984 was er in West-Vlaanderen globaal nog een toename met 2.512 werkzoekenden of 3,8%. Deze aangroei is echter, dank zij de daling bij de mannen, de geringste van de ganse periode 1974-84.

De vermindering van het aantal mannelijke werkzoekenden in West-Vlaanderen deed zich voor vanaf april 1984 en sindsdien was maand na maand het aantal mannelijke werkzoekenden geringer dan tijdens de overeenkomstige maanden van 1983. In Vlaanderen was er pas vanaf juli 1984 een dalende tendens, die geringer was dan in West-Vlaanderen, en in het Rijk was er nog helemaal geen terugloop.

Eind december 1984 was in West-Vlaanderen het aantal mannelijke werkzoekenden 6,7% geringer dan eind december 1983, in Vlaanderen bedroeg de overeenkomstige daling slechts 2,8% en in het Rijk was er nog een toename van 1,6%.

De daling bij de mannen doet zich in West-Vlaanderen voor in alle leeftijdsgroepen, behoudens bij de werkzoekenden van 50 jaar en meer. Het aandeel van de jongeren (minder dan 25 jaar) in het totale aantal werkzoekende mannen bereikte een maximum in 1982 en is sindsdien dalend.

De werkloosheidsgraad lag in West-Vlaanderen zowel bij de mannen als bij de vrouwen in de voorbije 10 jaar globaal steeds lager dan in het Rijk. Dit betekent echter nog niet dat deze minder ongunstige situatie waar is voor alle deelgebieden van West-Vlaanderen. Binnen West-Vlaanderen zijn er, vooral ten aanzien van de mannen, grote verschillen. Vooral bij de mannen, en ook doch iets minder afgetekend bij de vrouwen, is de positie ongunstiger in de arrondissementen Veurne en Oostende dan gemiddeld in het Rijk. Deze subregionale analyse kan hier niet nader worden toegelicht.

Verheugend voor West-Vlaanderen is ook de vaststelling dat de gedeeltelijke werkloosheid ononderbroken afneemt. Spijtig genoeg komen de statistische gegevens terzake, naar de woonplaats van de betrokkenen, met een vertraging van meer dan een half jaar beschikbaar. In West-Vlaanderen is het aantal gedeeltelijk werklozen sinds juni 1983 maand na maand geringer dan tijdens de overeenkomstige maanden van het vorige jaar.

De GOM - West-Vlaanderen is dan ook overtuigd dat, mits volgehouden inspanningen, het aantal werkzoekenden bij de mannen verder kan teruglopen. Een verbetering van de situatie bij de vrouwen zal geëigende en volgehouden inspanningen vergen.

een
Westvlaamse
bank
voor
Westvlaamse
welvaart

**bank van
roeselare**

Zetel: Noordstraat 38, 8800 Roeselare
74 agentschappen in West-Vlaanderen

Zeebrugge in 1984

De haven van Brugge-Zeebrugge kende een zeer goed jaar in 1984.

Er werd een totale goederenoverslag van 12 miljoen ton bereikt. Voor het stukgoed haalde Zeebrugge, met ongeveer 9 miljoen ton, een record in zijn geschiedenis. Het wegvallen van de import van ruwe olie werd erdoor gekompenseerd.

Merkwaardig is dat invoer en uitvoer in een zeer goed evenwicht liggen in de trafieken. Daardoor ook wordt Zeebrugge de tweede Belgische haven voor de uitgaande lading.

Tegenover 1983 ging Zeebrugge met niet minder dan 17,5% vooruit. Dit is blijkbaar het hoogste groeipercentage in de rang Le Havre-Hamburg.

De grootste winst kwam van de ro-ro-trafieken, met een groei van 35%. In de nieuwe achterhaven, die in de laatste maanden operationeel werd, werd ook reeds 400.000 ton behandeld. Het aantal passagiers was opnieuw in stijgende lijn met 2.075.000 personen in 1984.

Een ander rekord werd geboekt met het aantal zeeschepen dat in 1984 9.775 aanlegbeurten in Brugge-Zeebrugge kende.

Door de cijfers die geboekt werden in de laatste maanden van 1984 enerzijds en door de nieuwe mogelijkheden van de achterhaven wordt dan ook voor 1985 een groei van 15 à 20% verwacht.

Investeringskredieten Wegenfonds West-Vlaanderen

Begin januari kon men via de pers vernemen dat de investeringskredieten voor 1984 van het Ministerie van Openbare Werken op 31 december 1984 voor 100% waren vastgelegd. De Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij West-Vlaanderen heeft een en ander geanalyseerd voor wat betreft de investeringen van het Wegenfonds voor West-Vlaanderen.

Voor 1984 voorzag het fysisch programma van het Wegenfonds voor West-Vlaanderen, exclusief het ambtsgebied van de voormalige Interkommunale E3, een bedrag van 1.496 miljoen fr. Hiervan was 293 miljoen fr. voor niet nader omschreven posten 'kruispunten, bochtverbeteringen, veiligheidsmaatregelen' (62 miljoen fr.) en 'diversen' (231 miljoen fr.). Bovendien werd in de loop van 1984 de uitvoering van een bepaald werk (geraamd op 50 miljoen fr.) overgeheveld naar het programma van het Bestuur der Waterwegen. Van het overblijvend bedrag, zijnde 1.153 miljoen fr., werd in de loop van 1984 voor circa 547 miljoen fr. aanbesteed en tevens vastgelegd. In 1984 werden echter ook een aantal werken buiten programma aanbesteed en vastgelegd. Het ging om een totaalbedrag van 374 miljoen fr.; het voornaamste werk in deze categorie is het bouwen van een tunnel in de rijksweg 905 ('expressweg') onder de Gistelsesteenweg te Sint-Andries - Brugge (184 mil-

joen fr.). Op het voormelde totaal van 1.153 miljoen fr. voorzien op de begroting 1984 werd derhalve 921 miljoen fr. in 1984 definitief vastgelegd, dit is circa 80%.

Van de op het programma 1984 opgenomen werken werden verder nog voor 145 miljoen fr. werken aanbesteed op het eind van 1984, die evenwel niet voor 31 december werden vastgelegd. Voor werken voorzien op de begroting 1984 en geraamd op 382 miljoen fr. heeft geen aanbesteding plaatsgehad in 1984.

Voor de voormalige Interkommunale E3 was voor 1984 324 miljoen fr. voorzien, waarvan 69 miljoen fr. voor de post 'diversen'. Van de overige 255 miljoen fr. werd slechts 38 miljoen fr. aanbesteed en vastgelegd in 1984. Wel werden voor circa 112 miljoen fr. werken buiten het programma 1984 in dit jaar vastgelegd. Nagenoeg alle overige werken voorkomend op het programma 1984, werden aanbesteed in het laatste kwartaal van 1984, namelijk 187 miljoen fr., maar niet vastgelegd vóór 31 december 1984.

De GOM - West-Vlaanderen stelt dan ook vast dat de vooropgestelde programma's zeer onvolledig worden gevolgd en dat vrij systematisch een aanvulling gebeurt met werken buiten programma. Uiteindelijk worden echter de mogelijkheden van de begroting niet volledig benut en werken die in het betrokken jaar zouden kunnen vastgelegd worden, komen hierdoor ten laste van de begroting van het volgende jaar.

Westvlaamse Textieldagen 1985

De Westvlaamse Textieldagen die doorgingen van 2 tot 5 maart in de Hallen te Kortrijk waren om meer dan één reden belangwekkend.

Vooreerst werd de traditionele datum van 1 mei verlaten voor een vroeger-iggende periode. Dit houdt in dat de presentatie van modegerichte manifestaties (zoals modeshows vanwege de medewerkende scholen) in deze periode beter tot hun recht komen.

De overbrenging in de Hallen is in 1984 zulk een succes geweest, dat in 1985 zelfs overgegaan kon worden tot een uitbreiding van 6.000 m² in 1984 (slechts 400 m² vroeger) naar 10.000 m² volwaardige expositieruimte.

Ten derde was er ook een uitbreiding naar de breigoedsektor, naast de spinnerij, de weverij, de veredeling, de konfektie en de kleding. Meteen worden ook de Oostvlaamse textielgewesten en Moeskroen bij het gebeuren betrokken.

Hoopvolle textieltoekomst

Uit de diverse begeleidende teksten, rond de Textieldagen opgesteld, komt een optimistisch toekomstbeeld naar voor. Vooral de sektoren tapijt, wandbekleding en modegerichte kledingindustrie beschikken over heel wat dynamische bedrijven.

De investeringen in de textielsektor stegen in 1983 met 33% en in de eerste maanden van 1984 met 80%.

Een interview met

West-Vlaanderens' meest dynamische kruidenier over picking lists en kilo bytes (Kb).

In Vichte spraken wij met kruidenier Jules Deconinck, zoals al vlog zal blijken: een man die van aanpakken weet. Zijn kleine kruidenierszaak groeide bijna bliksemsnel uit tot een bloeiende supermarkt met 11 filialen. Om die spektakulaire groei de baas te blijven, kocht hij in '79 een Hewlett-Packard 1000 Computer...

Met een HP 1000? vroegen wij enigszins verwonderd.

Ja natuurlijk, antwoordde hij. Aan de hand van een door Datakor uitgevoerde systeem-analyse, kozen wij direkt een zeer compatibel en voldoende groot systeem. En dat hebben wij ons nog geen seconde beklagd.

Was die computer kant en klaar voor uw bedrijf?

Een HP 1000 is uiteraard universeel bruikbaar. Maar een supermarkt-keten beheren met behulp van een computer is geen zaak die met standaard software pakketten opgelost kan worden. Daarom hebben wij Datakor vooraf onze werkwijzen en onze noden grondig uiteengezet. Want zelfs onze complexe boekhouding vereist reeds aangepaste software.

Wat doet uw computer nog meer?

Onze HP 1000 is uitgerust met een geheugen van 1000 Kb en vormt het basiselement van een uniek supermarkt-informatiesysteem. Met de door Datakor ontworpen software doet hij ons volledig stockbeheer. Na sluitingsuur vraagt hij automatisch de dagverkoop op bij elke kassaterminal van onze filialen. Dat vereenvoudigt sterk het doorgeven van bestellingen aan onze leveranciers.

Met Datakor software haalt u meer uit uw computer.

DATAKOR PVBA, Dam 11, 8500 - Kortrijk 056/21.73.13 - 22.03.52 - 22.26.51 - 22.26.52 - Telex: 86.192
DATAKOR NV, Rederijkerstraat 2, 3500 - Hasselt 011/21.28.18

Hoe bedoelt u?

Op een terminal kunnen wij altijd zien wat moet bijbesteld worden. En nog veel meer. Onze computer geeft ons per artikel: merk, omschrijving, EAN code, magazijnplaats, leverancier, de drie recentste inkooprijzen, verkoopprijs, promotieprijs, leeggoedprijs, voorraad in centraal magazijn en in filialen, minimum en maximum voorraad, inkoopvoorwaarden, verkoop- en inkoopstatistieken, enz.

Indrukwekkend...

Zeg dat wel. Onze HP knapt werkelijk de meest verscheidene taken op zoals het opstellen van rotatielijsten, picking lists, kortinglijsten, bestelbonnen, tot zelfs het afdrucken van duidelijk leesbare prijsetiketten voor de winkelrekken. De jaarlijkse inventaris kunnen wij opstellen in minder dan 1 dag. Vroeger vergde dat 6 maanden...

En dat allemaal dankzij Datakor?

Ja, door de software die Datakor ontwierp biedt onze HP enorme mogelijkheden in een supermarkt. En schrijf er maar bij dat Datakor ook zorgde voor een puike opleiding van ons personeel. U moogt gerust stellen dat Datakor z'n klanten totaaloplossingen levert. En dat hadden wij bij geen enkele van hun concurrenten gevonden.

Stuur onderstaande bon ingevuld terug naar Datakor pvba, Dam 11 te Kortrijk om snel te vernemen wat Datakor voor uw bedrijf kan doen. Of bel dhr. Pappyn op het nummer 056/22 26 52.

VRAGEN KOST NIETS.

Ja, ik wil wel eens graag vrijblijvend aan de weet komen hoe Datakor's software meer haalt uit mijn computer.

Naam _____
Firma _____
Functie _____

Straat _____ nr. _____
Postnr. _____ Gemeente _____
Telefoonnr. _____

**WESTVLAAMSE
TEXTIELDAGEN**

Textiel en kleding, dynamischer dan ooit

W 2 tot 5 maart 1985
Hallen Kortrijk

Het concurrentievermogen tegenover het buitenland is flink toegenomen, onder meer in de weefselsektor, maar ook opvallend voor de breigoederen en de garens, respectievelijk met 31,1% en 18,7%.

In 1983 werd een produktiestijging van 7,2% bereikt in textiel en nog 2% gedurende de eerste 7 maanden van 1984.

De Vlaamse tapijtindustrie domineert nog steeds de Europese markt en deze sektor zorgde in 1983 voor een overschot van 38 miljard fr. op de handelsbalans.

In de kleding- en konfektienijverheid steeg de produktie in 1983 met 5,4% en tijdens de eerste 5 maanden van 1984 nog eens met 4,8%.

In het eerste kwartaal van 1984 kende de export van kledingartikelen een stijging van 8,7% nadat in 1983 ook reeds 7,5% werd geboekt.

Voor de nabije toekomst is zeer belangrijk de zopas afgesloten nieuwe KAO voor de textiel, waarbij werkzekerheid vastgelegd wordt tot 1986, met een bijkomende tewerkstelling van 1% in 1985 en nogmaals 1% in 1986. Voor de kledingnijverheid is een analoge KAO in voorbereiding.

Nationaal betekent 1985 het einde van het textielplan. Gevraagd wordt dat dit jaar zeker het diensten-

luik, waarvoor overigens nog geld voorradig is, integraal zou worden uitgevoerd.

Internationaal vervalt op 31 juli 1986 het bestaand Multivezelakkoord. Er dient aangedrongen te worden om dit regulerend akkoord te vernieuwen, vooral ten gunste van de echte achtergebleven gebieden. Tevens dient er een clause ingelast die verwijst naar de toepassing van de regels van de IAO inzake bescherming van de arbeiders (loon, arbeidsduur, arbeidsvoorwaarden) in de betrokken Derde-Wereldlanden.

De WIER in 1984

Gedurende 1984 verkocht de WIER (Westvlaamse Interkommunale voor Economische Expansie en Rekonversie) 56 ha industriegrond, gespreid over 94 verkoopakten. De verkochte gronden zijn gelegen op 39 van de thans nog 48 bedrijventerreinen die zij beheert. Dit globaal verkoopresultaat omvat zowel de verkoop aan private ondernemingen voor een totaal van 28 ha als de verkoop aan openbare ondernemingen of instellingen voor een oppervlakte van 17 ha.

Naast deze verkopen was er de kosteloze overdracht aan de betrokken gemeenten van 9 ha wegzate, dit na voltooiing van de infrastructuurwerken op de respectieve bedrijventerreinen.

Het verkoopcijfer voor 1984 bedraagt het dubbel ten opzichte van het verkoopresultaat voor 1983.

Dit opmerkelijk resultaat is op de eerste plaats, maar niet uitsluitend, toe te schrijven aan de herleving van de economische conjunctuur. Terzake was er ook de weerslag van de beleidsinspanningen van de beheersorganen van de WIER om op de meest economisch-verantwoorde investeringskernen uitgeruste bedrijventerreinen, die beantwoorden aan de reële noden van het Westvlaamse bedrijfsleven, ter beschikking te hebben.

De WIER voert reeds sinds jaren een degelijke en kostenbesparende realisatiepolitiek welke volop inspeelt op de hedendaagse economische normen inzake investeringsbeleid. De resultaten van het voorbije jaar zijn hiervan een bevestiging.

1984 betekende tevens de afronding van de eerste twintig jaar activiteitenontplooiing van de WIER in West-Vlaanderen. In deze twintig jaar werden 1.055 ha industriegrond verkocht, gespreid over 1.360 akten. Op deze gronden vestigden zich ruim 800 bedrijven en bedrijfjes, waarvan er intussen tientallen één of meerdere uitbreidingen hebben gerealiseerd.

Met zekerheid mag gesteld worden dat de infrastructurale uitbouw van bouwrijpe bedrijventerreinen ruimschoots heeft bijgedragen tot de groei van de Westvlaamse economie in de voorbije twintig jaar. Dergelijke bedrijventerreinen hebben in het verleden hun even groot economisch nut bewezen als de aanwezigheid van o.m. verkeerswegen of havens.

Na twintig jaar is de noodzaak aan bouwrijpe terreinen nog steeds even prangend. De huidige tendens biedt hoopvolle verkoopvooruitzichten voor 1985.

Om te beslissen via welke bank
u automatisch gaat bankieren,
heeft u geen technische knobbel nodig,
maar gezond verstand.

KB-Computerservice

Kies de bank die voortdurend op zoek is naar meer efficiënte en soepele communicatie- en informatiesystemen : de bank van morgen. Onze medewerkers die deze systemen door en door kennen, achterhalen wat uw bedrijf nodig heeft : zij komen graag bij u langs, luisteren en geven u de oplossing op maat.

Beter bij de bank van hier KREDIETBANK

STROBBE DRUKT FORMULIEREN EN COMPUTERPAPIER

VOOR *van home computer
via tekstverwerker tot laser printer*
IEDEREEN

Drukkerij Strobbe pvba - Kasteelstraat 1 - 8700 Izegem - Tel. (051) 30 39 14 - Telex 81.427
De Papierloods - Sint-Annaplein 7 - 9000 Gent - Tel. (091) 25 41 63

90 jaar CMB

Op 24 januari 1895 werd in Antwerpen de rederij 'Compagnie Belge Maritime du Congo', voorloper van de CMB, Belgische Scheepvaartmaatschappij, opgericht. Sindsdien groeide de rechtstreekse en regelmatige maritieme Belgische verbinding tussen Antwerpen en Centraal Afrika uit tot een wereldwijde Belgische transportactiviteit.

De CMB startte met passagiersvervoer, maar geleidelijk werd er ook vrachtvervoer gerealiseerd op West-Afrika. Sindsdien paste de CMB zich aan aan de telkens wisselende omstandigheden in de zeevaart. Samen met anderen, in zeer diverse samenwerkingsformules, bewoog de CMB zich op het terrein van de redding- en sleepdiensten, de scheepsherstellingen en de verzekeringen, in de bulktrafiek, de containertrafiek (met schepen en eigen containers), in de havenbehandeling, containerherstelling, het wegvervoer en de informatika.

Naast de uitbreiding van het aantal lijnen en het opereren op het maritiem vervoer van stortgoederen op de vrije vrachtenmarkt, werd de CMB in België ook actief buiten de Antwerpse haven.

Zo is de CMB betrokken bij de gezamenlijke uitbating van de Zuidafrikalijn op Zeebrugge. Binnen de groep SAECS beschikt de CMB over de *Ortelius* (49.217 Dwt) die, zoals de andere schepen van de groep, Zeebrugge als exclusieve Belgische aanloophaven heeft. Verder heeft de CMB een minderheidsparticipatie in Zeebrugge Shipping & Bunkering, in Zeebrugge Container Repair en in de OCZ-Containerterminal, met inbreng van een eigen containerkraan.

De WITAB in 1984

De WITAB was zeer actief inzake stads- en dorpsvernieuwing, dit in het kader van de herwaarderingsgebieden. Daarbij trad de WITAB op als stedenbouwkundig adviseur, soms ook als ontwerper van 'microstedenbouwkundige' deeloperaties en vooral als begeleider.

In uitvoering van de nieuwe regeling van het 'belanghebbenden parkeren' werden voor enkele gemeentebesturen herstrukturingsplannen uitgewerkt voor het verbeteren van de verkeersleefbaarheid.

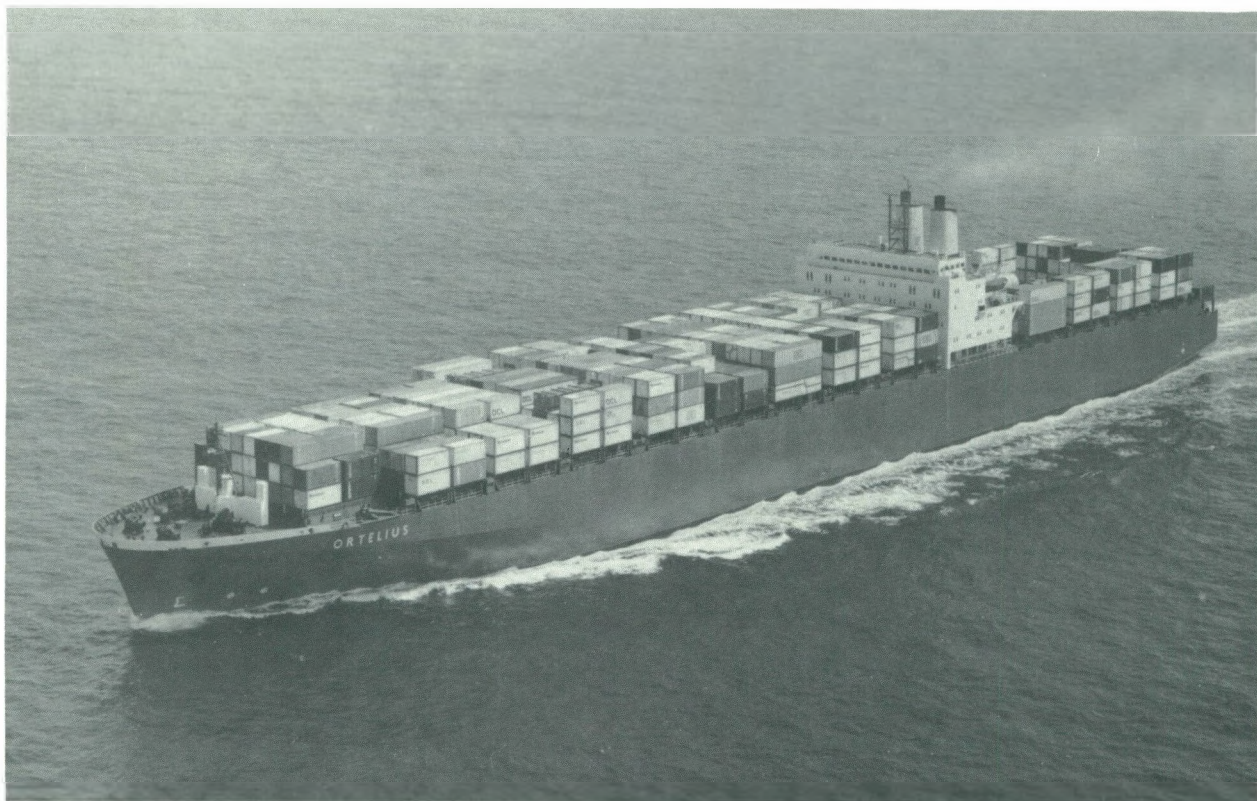
Aandacht ging naar de studie van een tracé voor een waterstofgaspijpleiding tussen Zeebrugge en de Franse grens, met aftakking naar het industriegebied van Izegem. Ook werd er een evaluatiestudie gemaakt voor een tweede waterspaarbekken nabij de Blankaart I te Woumen.

Inzake woongebieden werden studies gemaakt zowel voor uitbreiding als voor inbreiding in diverse gemeenten.

Er werd één gemeentelijk structuurplan aangevat, terwijl er gewerkt werd aan de opstelling of de herziening van 62 bijzondere plannen van aanleg; 33 plannen werden in 1984 goedgekeurd of herzien.

Verder werd er gewerkt aan 13 verkavelingsplannen, aan 8 structuurstudies, aan 4 onteigeningsplannen en aan 2 inrichtingsplannen in de toeristische sektor. Gemeenten en bedrijven vragen overigens nog steeds adviezen, los van het onmiddellijk opmaken van een plan terzake.

Een gestructureerde adviesverstrekking gebeurt in

DE TRANSPORTZONE VOOR:

- Containertransport, -fabrikatie en -herstelling
- Koel- en diepvriesloodsen
- Loodsen voor opslag, overslag en stockage
- Tank-cleaning
- Garagefaciliteiten
- Douane- en spoorwegloodsen
- Kantoren voor douane, banken, expeditiebedrijven, administratieve diensten, enz.

Inlichtingen:

Walram Romboutstraat 6, 8380 Brugge-Lissewege
Tel. 050/54 54 29 - Telex via 82 137

★★★★B

HOTEL ROYAL ALBERT
Zeedijk 167
8400 Oostende-Mariakerke
Tel. 059/70 42 36

Gelegen direkt aan strand en zee
buiten het stadscentrum

Kamers alle comfort

Bad, douche, WC, 16 kanalen kleur-TV

Direkt telefoon vanuit de kamers

Zalen voor seminaries en bijeenkomsten
voor 4 tot 75 personen

Restaurant - menu à la carte

Alle culinaire hoogstandjes op aanvraag

TELE-LINK

Financiële telematica voor toekomstgerichte ondernemingen

Met Tele-Link stelt de BBL haar computerkracht tot uw beschikking. Hierdoor kan zij de ondernemingen eigentijdse diensten aanbieden. Een heel uitzonderlijk dienstenpakket bovendien. Zo kan u

- de financiële toestand van uw bedrijf op de voet volgen ;

- uw bankverrichtingen in alle veiligheid automatiseren ;
 - de gegevens, die van vitaal belang zijn voor uw financieel beheer, op elk ogenblik oproepen.
- Voor de moderne bedrijfsleider zal Tele-Link een onmisbare partner worden. De partner die helpt bij de dagelijkse beslissingen.

BBL

BRUGGE	Markt 18	Tel. (050) 44 22 11	Verantwoordelijke: Renald CLAEYS
KORTRIJK	Grote Markt 50	Tel. (056) 22 23 01	Verantwoordelijke: José VUYLSTEKE
OOSTENDE	Wapenplein 3	Tel. (059) 70 30 73	Verantwoordelijke: Martin VISSERS

de Advieskommissies voor Ontgrondingen, in de Provinciale Wegvergunningskommissie, in de Werkgroep 'Zone 30' (verkeersleefbaarheid van de Rijkswegen) en in lokale stuurgroepen en commissies.

Inzake toeristisch-recreatieve activiteiten verkocht de WITAB 2,6 ha te Koksijde (gemeente Oostduinkerke) aan drie gegadigden.

In een viertal gemeenten (7 deelgemeenten) was de WITAB actief bij het organiseren en het uitbouwen van een of andere sportakkommodatie.

Voor vier gemeenten werden ook activiteiten ont-plooid rond de valorizatie van vroegere gemeentehuisen of andere gebouwen, die worden omgebouwd tot gemeenschapshuizen.

Ook de vuilverwijdering en -verwerking blijft de aandacht vragen van de WITAB. Telkens treedt zij terzake op in de schoot van de specifieke interkommunale verenigingen waar zich problemen voordoen.

Tewaterlating bij MBO

Bij Mercantile-Beliard Oostende nv werd op 20 februari een tweede mijnenjager in polyester tewater gelaten. De eerste maal gebeurde dit in juni 1984.

Met de regelmaat van een klok komt er nu nog ieder half jaar een nieuwe casco bij, tot de reeks van 10 mijnenjagers van de Belgische Zeemacht afgewerkt is. In totaal gaat het om een order van 13,6 miljard fr., met werkzekerheid tot 1989.

MBO begon haar produktie eind 1982. Toen werd er, overigens onder een nieuwe firmanaam, van metaal-bouw overgeschakeld op polyester.

Het vroegere Beliard-Murdoch was gespecialiseerd in metaalbouw, met een duidelijke voorliefde voor vissersschepen en hoog-technologische sleepers voor hoge zee.

De omvorming was een gevolg van de crisis in de scheepsbouw en van de veroudering van de ingesloten vroegere werf, wat een grote hinder betekende voor de uit te voeren orders.

De omscholing van het personeel — gedurende ongeveer twee en een halve maand per persoon — gebeurde geleidelijk, naarmate de laatste metalen boot klaar kwam. De omschakeling gebeurde in nauwe samenwerking met de RVA. Opvallend is hoe het bedrijf, dat vroeger een tewerkstelling van 100 personen kende, een huidige tewerkstelling heeft van 200 arbeiders en 40 bedienden.

De nieuwe werf, bestaande uit drie loodsen, was gebruiksklaar in juni 1983. De mijnenjagers, gebouwd te Oostende, worden over zee naar Ruppelmonde gebracht, waar zij verder afgebouwd worden.

Voor de toekomst hoopt het bedrijf op nieuwe bestellingen van gelijkaardige produkten voor andere dan Nato-landen, op de bouw van andere produkten in kunststof, op vernieuwing door het Belgisch leger van de bestaande mijnenvegers en eventueel zelfs op de bouw, in de toekomst, van polyester-vissersvaartuigen.

60 jaar IWVA

Begin januari 1985 werd te Veurne, met een Akademische Zitting, het 50-jarig bestaan gevierd van de Interkommunale Vereniging IWVA, die het Veurne-Ambachtse van drinkwater voorziet sinds 1924.

De Vereniging startte met de exploitatie van een door de legerleiding aangelegde waterwinning in het gebied Cabour, waar een pompinstallatie stond met een capaciteit van 250 m³ per dag. In 1927 werd, nadat de plaatselijke netten waren aangelegd, de watertoren 'Moeder Lambiek' opgericht, met een inhoud van 600 m³.

In 1933 werd beslist een nieuwe waterwinning met pomp- en ontijzeringsgebouw aan te leggen in de duinpanne Sint-André tussen Oostduinkerke en Koksijde. In 1940 was het ontwerp pas klaar, maar eerst in 1948 werden de installaties effectief in dienst genomen.

In 1949 waren er 4.425 aansluitingen, met een beschikbaar watervolume van 500.000 m³ per jaar. Het buizen-net bedroeg meer dan 115 km.

Een tweede produktie-eenheid werd in 1960 in gebruik genomen te Sint-André. Het ijzerhoudend grondwater werd er, voor het eerst in België, in een beluchtingsstelsel met roterende borstels toegepast, terwijl een tweede zuiveringsfase in filterbakken gebeurt, ten einde het water te ontdoen van minerale en organische stoffen. Het verbruik was reeds gestegen tot 1 miljoen m³ per jaar en de lengte van het net bedroeg 238 km.

Gestart met 5 aangesloten gemeenten, werden er tussen 1961 en 1969 nogmaals 25 aangesloten.

In 1967 werd een nieuwe pomp- en ontijzeringsinstallatie in gebruik genomen en in 1969 kwam er een nieuwe drukregelende watertoren 'Groenendijck' te Koksijde (bergingscapaciteit: 1.200 m³). Tevens werd de studie aangevat met een nieuw waterwinningsgebied 'Ter Yde' in de eigendom 'Hannecart'. De Vlaamse Gemeenschap verwierf terzake 38 ha en de IWVA kocht ook 25 ha aan.

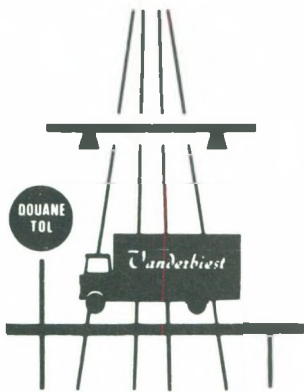
In 1984 werd het pomp- en ontijzeringsgebouw 'Ter Yde' gestart; in december 1984 werden de aanbestedingsdossiers voor het elektromechanisch gedeelte en voor de afstandsbesturing en -bewaking betoelaagd met 60% van 48 miljoen fr.

Tevens werd er, voor de nabije toekomst, beslist tot een verbinding tussen de IWVA en de TMVW-leidingen, te starten in 1985.

In totaal werden er 300 ha groenzones aangekocht, deels met overheidsgeld, deels met eigen middelen; 200 ha zijn voor passieve recreatie opengesteld. Sinds 20 jaar zijn daar grootse aanplantingswerken uitgevoerd en momenteel is er een nieuw 5-jarenplan inzake herbebossing.

Tevens werden er 775 km leidingen aangelegd in eigen regie.

De omzet bedroeg in 1983 116,5 miljoen fr., de winst van het boekjaar was 8,6 miljoen fr. De — na de fusie nog bestaande — zes gemeenten De Panne, Koksijde, Nieuwpoort, Veurne, Alveringem en Diksmuide

HERMAN VANDERBIEST

Messengerie - Import - Export - Transit
DOUANEAGENTSCHAP

6, rue du Fort, B-7780 Comines · Tél. (056) 55 55 99 · Télex 57088
Abeelseweg 264, B-8970 Poperinge-Abele - Tel. (057) 33 43 25 - Telex 85226

n.v. quintiens

Tijdokstraat 14
8380 Zeebrugge
„DAY AND NIGHT SERVICE”
Tel. (050) 54 41 72

SCHEEPS- EN
INDUSTRIELE
ELECTRICITEIT

installatie / herstelling / onderhoud
electrische- en electronische
schakelborden
overhaal en herwikkelen van motoren
uit voorraad:
el. motoren, kabel, onderdelen

IK GA DUS INVESTEREN IN M'N ZAAK. MIJN BANKIER GEEFT MIJ RAAD.

Enkele jaren geleden startte ik mijn eigen zaak. Ik heb het nooit makkelijk gehad, maar nu gaat het goed. En toch is dat vandaag de dag niet meer voldoende. Als ik echt wil slagen dan moet ik investeren. Ik heb alles grondig nagerekend, een duidelijk omschreven raming gemaakt en uiteindelijk beslist.

Ik praat erover met mijn bankier. Wij nemen samen de verschil-

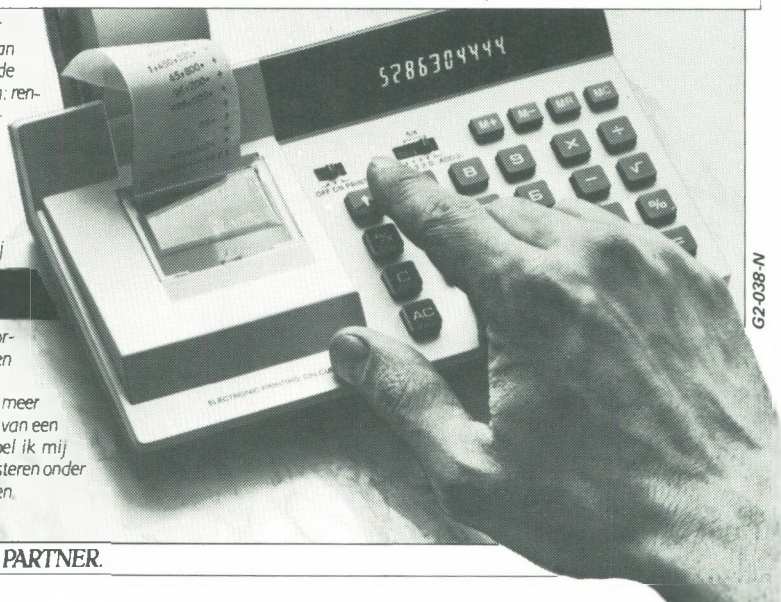
Mijn bankier herinnert mij ook aan de steun die ik van de Staat kan ontvangen: rentesubsidies, kapitaalpremies, fiscale voordelen. Hij legt er mij niet alleen de verschillende aspecten van uit maar hij stelt ook voor mij

INVESTERINGSKREDIET

lende kredietvormen door zoals kaskrediet, financiering en investeringskrediet en ik opteer voor het laatste. Daarna zoek ik samen met mijn bankier welke terugbetalingsvoorwaarden het best aansluiten bij de financiële mogelijkheden van mijn zaak. Ik ben er helemaal gerust in, alles is perfect berekend.

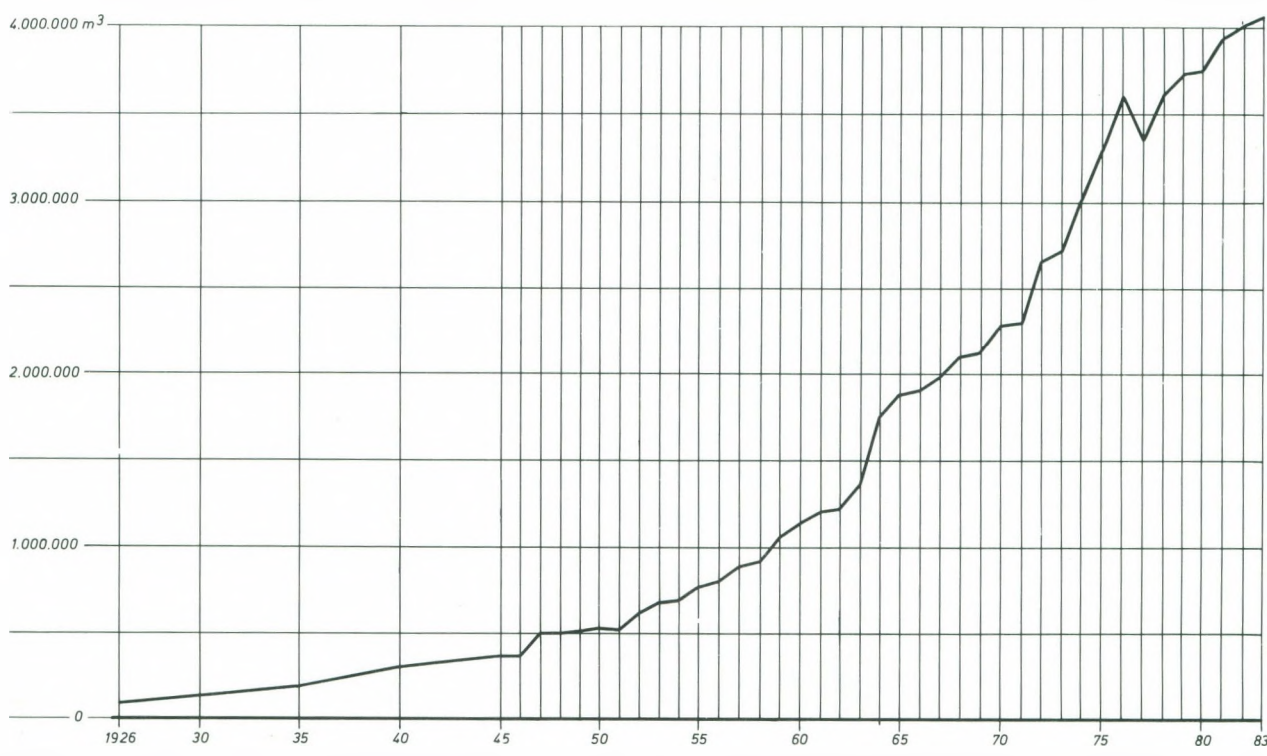
te helpen bij het voorbereiden en opstellen van mijn dossier.

Ik heb eens te meer goeie raad gekregen van een echte partner. Nu voel ik mij zeker. En kan ik investeren onder de beste voorwaarden.

GENERALE BANKMAATSCHAPPIJ MIJN PARTNER.

Totaal waterverbruik 1926-83

(Pervijse) hebben een kapitaal van 1,7 miljoen fr. onderschreven. Op een totale bevolking van 50.924, zijn er 21.363 aansluitingen voor 33.438 abonnementen.

Het gemiddeld verbruik per abonnee lag in 1983 op 288 liter (Veurne: 660 liter) en op 450 liter per aansluiting (671 liter voor Veurne).

Polderruilverkaveling Spermalie afgesloten

Aansluitend bij de onlangs beëindigde ruilverkaveling Ramskapelle, is op 21 december 1984 het projekt Spermalie gereed gekomen, acht jaar na het begin. Met haar 2.446 ha en haar uitgebreide kultuurtechnische werken is ze de grootste en meest intensieve ruilverkaveling die totnogtoe in West-Vlaanderen tot stand kwam.

Het betreft een blok ten Noorden van Diksmuide, aanleunend bij de IJzer en in het Zuiden bij de hogere zandgronden, op de gemeenten Middelkerke en Diksmuide en voor een klein gedeelte op Gistel en Koekelare.

De plaatsnaam Spermalie verwijst naar de abdij van Cisterciënzerinnen die tussen Slijpe en Schore rond 1200, kort na de indijking van de uitgestrekte schorren, een grote eeuw bestaan heeft.

Intensieve kultuurtechnische werken

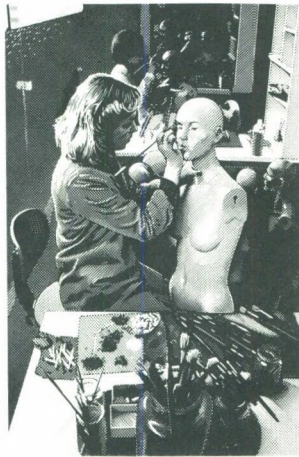
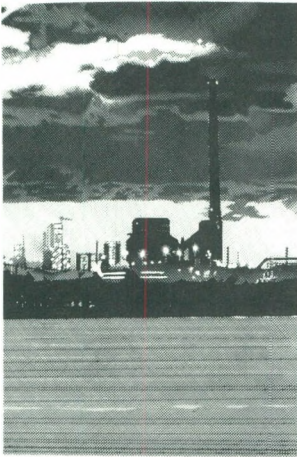
Kenmerkend voor het blok Spermalie was de wijdverbreide wateroverlast, gepaard aan winterse overstromingen, verlies van gewassen, lastige arbeidsvoorwaar-

den. In totaal bleek 68% van de oppervlakte nat en waterziek. Oorzaak daarvan was de aard van de bodem, in verband vnl. met de uitgeveende zones, in groot aantal verspreid over het hele blok.

Veenexploitatie tijdens en na de Middeleeuwen was zeer intensief, en hielp de bevolking in deze dorpen en steden van de Polderstreek, waar brandhout al altijd schaars was, aan brandstof. Daarvoor werd turf gebruikt, in de wind gedroogd veen. Dit komt in bepaalde zones voor als een laag van 1 m of meer dikte, op kleine diepte onder het kleipakket. Het ontstaan van de Polders vond plaats meer dan duizend jaar geleden in een toenmalig lagunengebied, met op sommige plaatsen dichte moerasvegetatie, nadat de zee de beschermende duinengordel had doorbroken. Aanhoudende neerzetting van kleiig slib tussen de getijden van het op- en afgaande zeewater, vormde een afdekkende kleilaag. Daaronder vormde zich uit de plantenmassa door een inkolingsproces bij afsluiting van de lucht, het zwartbruin veen of 'dering'.

Uitgederingde gronden vormen thans tot 1 m diepe kunstmatige laagten van soms honderden ha groot, onder grasland (Schorevlakte, Bazelaar, Waleweiden, Kappelleweiden). Dit niveauverschil van enkele decimeter is voor de toegankelijkheid en voor de landbouwproductie doorslaggevend. Dit vlakke gebied is al op zijn geheel laag gelegen, en het ontvangt het water van de hogerliggende Zandstreek. In dergelijke graslandcomplexen ontbreken steeds bruikbare wegen. In dit projekt kwam ongeveer tweemaal zoveel grasland als bouwland voor.

NMKN: KREDIET AAN DE NIJVERHEID ...AAN ELKE NIJVERHEID.

Vooral in periodes van economische teruggang heeft de K.M.O. het bewijs geleverd over de grootste weerbaarheid te beschikken. Dit was slechts mogelijk dank zij een onverdielen investeringsinspanning, gericht op de dynamiek en de creativiteit van haar bedrijfsleiders en medewerkers.

Daarom verdient een K.M.O. met degelijke projecten en ideeën een voorwaardige gesprekspartner m.b.t. de financiering van haar toekomstplannen.

Hiervoor kan u terecht bij de NMKN, want u dat 7 op 10 van haar klanten behoren tot de K.M.O.'s.
Bij de NMKN beperkt kredietverlening zich al lang niet meer tot het ter beschikking stellen van de noodzakelijke financiële middelen (zowel langlopend investeringskrediet als korte termijnkredieten onder alle vormen en leasing, in BF en deviezen...)

Gezorgd wordt voor een financiering op maat waarbij een optimale toepassing van de expansiewetgeving (rentetoeleage, kapitaalpremie) beoogd wordt.

Daarenboven worden de fiscale stimuli (investeringsaftrek, innovatie- en reconversie en nootschappen, T-zones...) maximaal ingecalculeerd in uw projecten. Ook maakt de NMKN u wegwijs in de doofhof van sociale stimuli (tegenmaatregelen m.b.t. aanvullende tewerkstelling).

Een dergelijke globale aanpak moet de sleutel van het succes voor uw onderneming worden. Dat is wat de NMKN verslaat onder bedrijfskredieten.

SAMEN BOUWEN AAN UW TOEKOMST.

KREDIET AAN NIJVERHEID

Groep ADMB

JE VEILIGE GIDS IN DE SOCIALE WETGEVING

voor de werkgevers

- Sociaal Bureau
- Compensatiekas voor kinderbijslagen
- I.K.M.O.-arbeidsgeneeskunde
- Afwezigheidscontrole

voor de bouwbedrijven

- P.V. Nacebo
- Patronale vereenigingsdienst voor het gewaarborgd weekloon
- Borgstellingskas Nacebo

voor de zelfstandigen

- S.V.M.B. sociale zekerheid voor zelfstandigen met 'sociale begeleiding'

voor iedereen

- Ziekenfonds voor Middenstand en Beroepen
- Vakanties aan Zee en in de Ardennen

Hoofdzetel:
Sint-Clarastraat 48, 8000 Brugge
Tel. (050) 33 99 01 (18 lijnen)

- KANTOREN OVER HEEL HET VLAAMSE LAND.
- BEZOEK AAN HUIS, OP AANVRAAG.

RAIFFEISEN-SERVICE VOOR UW BEDRIJVEN

ONDERNEMINGSFINANCIERING.

INVESTERINGSKREDIETEN: termijnkrediet, afbetalingskrediet, leasing, diplomakrediet

BEDRIJFSKREDIETEN: kaskrediet, disconto-/voorschottenkredieten

KREDIET VOORAFBETALING BELASTINGEN

BANKGARANTIES

BELEGGINGEN. Kortlopende, langlopende, in BF en deviezen

INSTITUTIONELE BELEGGINGEN.

BETALINGSVERRICHTINGEN. Binnenlandse, buitenlandse

SERVICE. Inning betaaldocumenten en wissels, domiciliëring van wissels, handelsinlichtingen, reischeques, Eurocard, enz.

RAIFFEISEN KAS

uw spaarbank bij de hand

Het probleem van de uitgeveende grond is traditioneel een belangrijke faktor geweest voor de bedrijfsvoering in de Polders, door aspecten zoals wateroverlast, slechte groeiomstandigheden voor gewassen en gras, onvoldoende draagkracht van de bodem en vertrapte weiden, gebrekkige hygiëne voor het vee, beperkte teeltkeuze, e.a.

Menige ruilverkaveling in de Westhoek was erop geaxeerd, maar zelden in dezelfde mate als in het onderhavige blok.

De waterbeheersingswerken zorgden voor uitschakeling van wateroverlast, en watervoorziening in de zomer, via de bouw of de verbetering van 71,5 km afwateringskanalen en hoofdsloten en 49,5 km kavelsloten; de konstruktie van 2 pompgemalen; de demping van 204 km overtollige sloten en greppels; de buisdrainering van 1.502 ha en de egalizatie van ca 250 ha. Door aanleg of verharding van 34,5 km wegen zijn alle onderdelen van het blok nu goed bereikbaar. De kulturetechnische werken kostten 407 miljoen fr., ruim betaald door Staat, EG, Provincie en gemeenten. Het niet betaalde overschot voor de werken van algemeen nut van 1.880 fr./ha zoals te Middelkerke en te Gistel die al hun bijdrage hebben vastgelegd, komt ten laste van de eigenaars. Voor werken van privé-nut zal dit variëren naargelang de verbetering aangevraagd door betrokkenen.

Door combinatie met de ruilverkaveling kon de Provincie op efficiënte wijze een nieuwe ringweg rond Leke-dorp verwezenlijken met optimale regeling voor de betrokken exploitaties.

Landschappelijke en recreatieve maatregelen

Dit rustige grootschalige gebied is nog grotendeels gaaf gebleven, ook de dorpen zoals Schore en St.-Pieterskapelle die zich met vrij gave rand aftekenen tegen het omringende landbouwareaal. De algehele vernieling van de eerst wereldoorlog is nadien gevolgd door een goed geslaagde wederopbouw van dorpskommen en hofsteden.

Het landschapsbeeld is door de ruilverkaveling weinig beïnvloed. Opgaand groen was in geringe mate aanwezig; het werd zoveel mogelijk op kavelgrenzen behouden. De talrijke watergangen, die nu doorgaans aanzienlijk meer water bevatten, blijven kenmerkend. Eventueel kan intensivering van de uitbating plaatselijk tot een verschuiving in flora en fauna leiden.

Vroeger moeilijk toegankelijke gebieden zijn nu voor fietser en wandelaar ontsloten. Een voetpad wordt tot stand gebracht te Schore op een gedeelte van een vroegere 'kerkwegel'. Enkele nieuwe groenschermen langsheen openbare wegen kunnen samen met de dorpsilhouetten voor een lichte beklemtoning van de ruimtelijke indeling zorgen, na de aanplanting van 1.850 bomen en struiken. Voor een meer harmonische omkadering van de veelal indrukwekkende boerderijen werd een aktie voor vrijwillige erfbepanting georganiseerd, waaraan 39 landbouwers vrijwillig medewerken.

Leiedal in 1984

Het jaar 1984 was voor Leiedal vooral een jaar van herstrukturering, van re-organisatie en van herziening van de financiële basis van deze interkommunale vereniging.

Deze heraanpak was nodig, gezien de sterk gedaalde verkoop van industrie- en bouwgronden in de vorige jaren, de hoge schuldenlast en van enkele administratieve vraagstukken die moeilijk opgelost geraakten. grondverkoop, met 23 ha industriegronden en een omzet van 140 miljoen fr. in de sektor industriegronden. De verkoop gebeurde aan 29 bedrijven, waarvan 19 nieuwe en 10 uitbreidingen.

Sinds zijn bestaan heeft Leiedal in totaal 686,6 ha gronden aangekocht (bruto-oppervlakte); daarvan zijn er reeds 435,8 ha (netto-oppervlakte) uitgerust en verkocht.

Inzake grondverkoop in woonzones werden er in 1984 4,5 ha verkocht aan particulieren, gemeenten, bouwmaatschappijen of gratis afgestaan als openbaar domein. Er werden 29 privé-kavels verkocht, evenals 6 woningen. De omzet van de verkochte kavels bedroeg 12 miljoen fr.

Als bouwgronden werden er sinds het bestaan van Leiedal 157,6 ha aangekocht, waarvan er 123,4 ha werden uitgerust en doorverkocht.

Bij de verdere activiteiten van Leiedal is voor 1984 belangrijk het operationeel worden van het internationaal transportcentrum LAR, waar reeds 14 bedrijven aanwezig zijn. Op de andere industriezones werden er 19 nieuwe vestigingen genoteerd.

Het Kennedypark, met zijn specifieke dienstenverlenende inplantingen, wordt verder uitgebouwd.

Inzake bijstand aan de gemeenten ging de belangstelling vooral naar projekten inzake stadsvernieuwing, naar de inrichting van het openbaar domein en naar verkeersstudies.

Superia start opnieuw

Voor Superia nv te Zedelgem wordt 1985 een nieuwe start: het bedrijf wordt opnieuw geprivatiseerd en gaan de activiteiten in versneld tempo vooruit.

Op 6 september 1984 ging Superia nv opnieuw over van een gemengd statuut naar een volledig privé-statuut. De 87% aandelen in het bezit van de GIMV gingen nu over in handen van een nieuwe vennootschap, De Vlasschaard nv. In 1983 had Superia nv een omzet van 688 miljoen fr.

Superia produceert vier diverse produkten: radiatoren, gasconvectoren en -haarden, fietsen en grasmaaiers.

Op halflange termijn mikt het bedrijf op een jaarproduktie van ongeveer één miljoen m² radiatoren. In deze branche kwam uit Engeland half januari de kwaliteitserkenning aan, wat een ernstige aanpak van de Engelse markt zal toelaten.

veilig en voordelig sparen bij de **NATIONALE KAS VOOR BEROEPSKREDIET**

* Kasbons * Obligaties * Kapitalisatiebons * Kasbons met progressieve rentevoet

MET STAATSWAARBORG

FEDERALE KAS VOOR HET BEROEPSKREDIET cv

Koning Albertstraat 12 8500 KORTRIJK (056) 21 28 01 (5 lijnen)

GASELWEST

intercommunale voor
elektriciteit
aardgas
teledistributie

Exploitatiezetel:
Rijselsestraat 57
8500 KORTRIJK
Tel. (056) 36 92 11

c.v. West - Vlaamsche
Elektriciteitsmaatschappij

Intercommunale vereniging voor :
Elektriciteit
Aardgas
Kabeltelevisie

Hoogstraat 41
8000 Brugge
tel. 050 / 33 79 51

Inzake fietsen wordt een objectief van 50.000 fietsen vooropgesteld. Superia is de grootste Belgische producent van fietsen en wil ook met dit produkt op de buitenlandse, zelfs overzeese markt geraken. Dit dient te gebeuren met een utilitaire fiets van hoge kwaliteit, zoals deze reeds in België, Frankrijk, Nederland en Duitsland is ingeburgerd, evenals in Griekenland en Senegal. Gedacht wordt aan een produktie die dient te stijgen tot 100.000 fietsen per jaar.

Voor de grasmaaiers werd in 1984 een zakencijfer van 400 miljoen fr. gemaakt. Dit seizoenartikel, verkocht van december tot februari aan de grootafnemers en van maart tot mei aan de detailhandel, vraagt duidelijk naar een verruiming van de markt, ten einde het seizoenkarakter bij de produktie te laten verdwijnen. Tevens wordt opnieuw de markt voor de goedkopere handmaaiers, voorheen het basisprodukt van het bedrijf, terug opgenomen.

Beslist werd tevens een zekere specializatie van bepaalde activiteiten door te voeren, waardoor bijvoorbeeld de lakking van fietsen los zal komen te staan van de oudere lakkerij, met andere specifieke kenmerken.

De voorbehandeling van de grasmaaierafdeling wordt grondig gemoderniseerd, zodat zij, samen met haar moderne montageafdeling, een nieuwe grasmaaierfabriek zal betekenen.

In eerste instantie wordt voor diverse van deze vernieuwingen samen 100 miljoen fr. geïnvesteerd.

Het bedrijf stelt 364 arbeiders en bedienden tewerk. Dit jaar dient het effectief opgetrokken tot 370 werknemers.

RMT vernieuwt carferry

In opdracht van de Regie voor Maritiem Transport wordt momenteel te Hoboken, op de Boelwerf, overgegaan tot de modernisering van de carferry *Prinses Maria-Esmeralda*.

De bovenbouw van het schip — 1.600 ton — werd losgebrand en vijf meter opgelicht. In de vrijgekomen ruimte wordt een vijf-meter-hoog nieuw tussendeck gebouwd, geschikt voor de transport van wagens. Tevens worden enkele noodzakelijke kleinere aanpassingen aan boord uitgevoerd.

Het schip wordt echter ook voorzien van twee extra-drijfelementen aan de zijkanten, teneinde de verhoging van het zwaartepunt te compenseren en de stabiliteit te blijven verzekeren.

Tenslotte wordt ook de voorstevens vervangen door een onderwater-'bulb', met een boegschroef. Deze aanpassing heeft een grote inwerking op het brandstofverbruik.

De *Prinses Maria-Esmeralda* komt in mei terug in de vaart. In september wordt de *Prinses Marie-Christine* op dezelfde wijze gemoderniseerd.

De T-zone Ieper operationeel

Op vrijdag 11 januari 1985 werd het zonebestuur van de Tewelkstellingszone Ieper geïnstalleerd en werd de inplanting van de T-zone van 30 ha vastgelegd.

Het zonebestuur wordt voorgezeten door Dr. N. Vanhove, Directeur-Generaal van de GOM - West-Vlaanderen en heeft als leden de heren J. D'Hondt, R. Knockaert, J. Pattyn en J. Theuninck. Het zonebestuur beslist, onder goedkeuring van de bevoegde Minister, of de activiteit van de onderneming die een aanvraag doet om zich op de T-zone te vestigen, beantwoordt aan het doel en de voorwaarden van de T-zone-regeling. Door het T-zonebestuur wordt dan met de onderneming een overeenkomst gesloten waarin de voorwaarden van de vestiging worden gepreciseerd.

De inplanting van de T-zone werd nauwkeurig omschreven en werd vastgelegd op het industrieterrein gelegen langs het Ieperleekanaal. Een speciale T-zone-brochure werd uitgegeven en een ruime promotiekampanje werd gestart in samenwerking met de GOM - West-Vlaanderen. De eerste bedrijfscontacten werden reeds gelegd. De ondernemingen die zich binnen de drie jaar vestigen op een T-zone en die voldoen aan een aantal voorwaarden, zullen genieten van uitzonderlijke voordelen:

- (1) volledige vrijstelling van de Belgische vennootschapsbelasting gedurende 10 jaar;
- (2) totale vrijstelling gedurende 10 jaar van de onroerende voorheffing en van de roerende voorheffing op dividenden, interesten en royalties en de belasting op de winsten die in de onderneming worden gehouden;
- (3) vrijstelling van gemeentelijke belastingen.

Alle informatie betreffende de concrete vestigingsvoorwaarden kan bekomen worden bij de GOM - West-Vlaanderen, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge, tel. 050/35.81.31.

Oppervlaktewater in het Kortrijkse

De vraag naar het verzamelen en gebruiken van Vlaams oppervlaktewater wordt steeds dringender. Een van de recent bestudeerde waterwinningsmogelijkheden is gelegen in het rekuiperen van Scheldewater dat nu, bij versassingen, langs het kanaal Kortrijk-Bossuit in de Leie terecht komt.

Op dit kanaal zijn er immers vier sluizen te Bossuit, Moen, Zwevegem en Kortrijk, die telkens met Scheldewater worden gevuld. Dit geeft de mogelijkheid om ongeveer 80.000 m³ water te rekuiperen bij een normaal aantal schuttingen.

De zuiverheid van het water is voldoende groot en de zelfzuivering is op het 14 km-lange traject zo belangrijk, dat het water voor consumptie kan worden gebruikt.

Door de NMDW wordt gesteld dat een produktie van 100.000 m³ drinkwater per dag niet denkbeeldig is. Bij deze operatie kunnen de Gavers als doorstroombekken worden gebruikt. De Gavers hebben een oppervlakte van 65 ha en een inhoud van ongeveer 4 miljoen m³.

Gedacht wordt om het water zowel rechtstreeks te laten gebruiken, als om het te laten infiltreren in het rotsmassief De Sokkel, teneinde daar de grondwaterlaag aan te vullen die momenteel door overbepomping te laag komt te staan, wat heel wat schadelijke gevolgen heeft voor de textielnijverheid in de streek.

Gevaarlijke afvalstoffen

De IVBO - Interkommunale vereniging voor vuilverbranding voor het Brugse - dringt er bij de bedrijfsverantwoordelijken, zaakvoerders en veiligheidsverantwoordelijken op aan, gevaarlijk en explosief materiaal buiten de afvalcontainers te houden. Speciaal worden daarmee bedoeld gevulde of gedeeltelijk gevulde gasflessen, schroot en brandbare stoffen.

Er wordt tevens op gewezen dat OVAM altijd kan helpen bij de oplossing van problemen in verband met industrieel afval.

Tevens dient men steeds te beseffen dat de producent van afvalstoffen steeds verantwoordelijk blijft voor de aangevoerde stoffen en voor de ongevallen die daaruit kunnen voortvloeien (ontploffingen e.d.).

Het is duidelijk dat deze waarschuwingen gelden voor de gebruikers van alle verbrandingsovens in en buiten de provincie.

Fonds voor Scheepjongens

In het kader van de steun verleend aan de zeevisserij draagt de Provincie West-Vlaanderen bij in het Fonds voor scheepjongens waarvan tevens de Nationale Overheid en de Rederscentrale als beroepsorganisatie deel uitmaken.

Dit Fonds bezoldigt de scheepjongens aangemonsterd aan boord van de zeevisserijvaartuigen. Door te voorzien in de opleiding van voldoende scheepjongens wordt getracht het probleem van het bemanningstekort in de zeevisserij op te lossen.

Voor 1985 heeft de Provincie een bijdrage van 4 mln fr. voorzien.

Nieuwe vestigingen te Roeselare

Op het WIER-bedrijventerrein 'Haven' (vroeger De Pilders) te Roeselare hebben twee firma's hun uitbreiding ingeplant.

De firma Sterckx Jan nv is bedrijvig in turf- en potgrond. Zij zal 1,5 ha grond effectief gebruiken en zij nam nog 1,5 ha grond in optie. De afdeling potaarde komt op het industriegebied. Er is werkgelegenheid voor 15 personen.

De tweede vestiging komt uit Harelbeke. Het autobedrijf Decock J. zal 4.000 m² benutten voor het plaatsen van DAF-Trucks. De vestiging is een gevolg van een marktuitbreiding. Er komen drie werknemers.

Van de Wiele weefgetouwen naar China

Onlangs sloot de textielabrikant Michel Van de Wiele uit Marke vier kontrakten met Chinese aankoopcentrales, voor een waarde van 103 miljoen frank. Verwacht wordt dat dan in 1985 nog voor een 200 miljoen frank andere kontrakten zullen worden afgesloten.

De afgesloten kontrakten slaan op de levering van 10 tapijtweefgetouwen en twee fluweelweefgetouwen, aangevuld met een aantal voorbereidings- en afwerkingsmachines van andere makelij.

Drie kontrakten zijn bestemd voor de aankoopcentrale van de provincie Jiangsu en een voor de provincie Hunan.

Van de Wiele nv heeft een jaaromzet van ruim 1 miljard frank. Er werken 500 personen.

De O 333 'Marco' tewater gelaten

Half december liep te Oostende de O 333 'Marco' van stapel op de nieuwe werf van Scap. Het vissersschip werd gebouwd in opdracht van de rederij Martinsen-Coussaert uit Bredene. De lengte is 36 meter en de breedte 8 m. Het is een grote bokkentreiler.

Het schip beschikt niet alleen over een klassieke voortstuwingsgroep, bestaande uit een Diesel 1190 pk en drie hulpmotoren van 670 pk samen; in het voorschip is ook een havengroep ingericht, dienstig voor de elektriciteitsvoorziening eens het schip is afgemeerd.

De O 333 beschikt tevens over een vangstverwerkingsinstallatie voor een volledig-machinale verwerking van de vis.

Tevens beschikt het schip over een aantal hutten voor de bemanning en voor de kapitein. Alle hutten zijn boven de waterlijn.

De O 333 zal in het voorjaar 1985 in de vaart komen.

Drukkerij Goekint investeert

Drukkerij Goekint (Oostende) heeft zopas 30 miljoen frank geïnvesteerd in een nieuwe vierkleurenpers. Dit zal een verhoogde tewerkstelling van 2 à 4 arbeiders meebrengen; de huidige tewerkstelling bedraagt 27 personen. De drukkerij drukt zowel typo als offset.

Deceuninck Roeselare investeert

De firma Deceuninck Plastics nv, gespecialiseerd in PVC-bouwprofielen, start twee vestigingen in het buitenland. In Frankrijk wordt een investering gerealiseerd van 74 miljoen frank op drie jaar en in Groot-Brittannië van 138 miljoen frank op twee jaar. Op deze wijze kan zij beter beantwoorden aan de vraag gesteld in het buitenland.

De firma Deceuninck heeft een kapitaal van 1 miljoen frank en 41 miljoen frank reserves. Haar omzet bedroeg in 1983 465 miljoen frank.

RVA-project te Oudenburg

Te Oudenburg werd, gedurende het ganse jaar 1984, een zeer belangrijk cultureel project tot een goed einde gebracht met de hulp van een DAC- en een BTK-ploeg.

Naar aanleiding van de 900ste verjaardag van de stichting van de voormalige Sint-Pietersabdij door de H. Arnoldus wilde de gemeente Oudenburg een tentoonstelling en een openluchtevokatie creëren.

De tentoonstelling werd aangevuld met een historisch-verantwoorde kataloog, die tevens enkele historische bijdragen diende te bevatten. Ook de nog bestaande gebouwen (18de-eeuwse abtswoning, de boerderij en de duiventoren) dienden tot een volwaardig geheel samengebracht door het aanleggen van een wandelpark, een grasveld en een parkeerruimte. Ook diende de binnenruimte van het abtsgebouw aan de doelstellingen van de tentoonstelling aangepast te worden.

Zes vaste personeelsleden, een tewerkgestelde werkloze, 5 DAC- en 4 BTK-medewerkers brachten dit zinvol project tot een goed einde, onder de leiding van een wetenschappelijk medewerker, licentiaat kunstgeschiedenis en oudheidkunde en van het hoofd van de technische dienst. Het concept, de administratie, de opbouw, het tekenwerk, het onthaal en de bewaking werden aan de BTK-ploeg toevertrouwd. Het resultaat trok 7.500 bezoekers; 23 jonge mensen, waarvan 7 in vast verband stonden in voor deze realisatie.

Bank van Roeselare en West-Vlaanderen nv

Het balanstotaal van de Bank van Roeselare is gedurende het voorbije jaar gestegen van 34 miljard fr. tot 38,2 miljard fr., wat een toename betekent van 12,50%. Vooral de balansrubrieken die met het Westvlaamse bedrijfsleven en het Westvlaamse spaarwezen verband houden, kenden een gevoelige aangroei. De kredietverlening aan de particuliere sektor, onder vorm van zelf gefinancierde kredieten, is toegenomen met 14,39%, terwijl het totaal van cliënten-deposito's en kasbons, met uitsluiting van de bankiers-deposito's, gestegen is met 11,75%.

Tegenover een depositototaal van ruim 30 miljard fr. staan circa 2 miljard fr. eigen middelen. De privé-kredietverlening richtte zich hoofdzakelijk tot Westvlaamse KMO-bedrijven; problemen in verband met landenrisico's stellen zich niet.

De bereikte resultaten zijn zeer bevredigend. Na ten belope van 257,5 miljoen fr. afschrijvingen en provisies en na 373,6 miljoen fr. belastingen, werd een netto-jaarwinst gerealiseerd van 317,4 miljoen fr. tegenover 268,6 miljoen fr. vorig jaar.

Voorgesteld wordt de uitbetaling van een dividend van 465 fr., tegenover 435 fr. vorig jaar.

Voor de 48.000 nieuwe AFV-aandelen zal een netto-dividend van 765,10 fr. worden voorzien.

Naast dit alles zal 100 miljoen aan de Beschikbare Reserve worden toegevoegd, waardoor ook de basis voor verdere groei nog verbreedt.

Voordrachten

Dr. N. Vanhove, Directeur-generaal GOM - West-Vlaanderen sprak op:

14/2/1985 te Terneuzen over 'De toekomst van de haven van Zeebrugge', Koninklijk Zeeuwisch Genootschap der Wetenschappen.

1/3/1985 te Leuven over 'Toerisme en Werkgelegenheid', TCB-Comité voor het Vlaamse Gewest.

8/3/1985 te Ieper over 'T-zone Ieper', Paneelgesprek KVIV - West-Vlaanderen.

13/3/1985 te Brugge over 'Toekomst Kusttoerisme', Rotary Brugge 't Vrije.

22/3/1985 te Antwerpen over 'Lokale Overheden en KMO's in de Streekontwikkeling', KMO-konferentie.

28/3/1985 te Brugge over 'De haven van Zeebrugge', Paneelgesprek NCMV.

30/3/1985 te Brugge over 'Toekomst Kusttoerisme', Rotary Brugge-Ooskust.

Dr. iur. Jan Callens sprak op vrijdag 1 februari 1985 te Ieper voor de Jonge Economische Kamer van Ieper-Poperinge-Wervik over 'Ondernemen in de Westhoek'.

Dagtrips in West-Vlaanderen

De 'Dagtrips voor groepen in West-Vlaanderen', uitgebouwd door Westtoerisme, kennen een groeiend succes. In 1984 namen 626 groepen een volledig dagarrangement uit de gelijknamige brochure; het deelnemersaantal bedroeg 27.969. Het aantal groepen steeg met 12% ten opzichte van 1983, het aantal bezoekers met 7,5%.

In 1984 werden er een aantal arrangementen vernieuwd. De populairste bestemmingen waren Kortrijk (met 159 groepen), Poperinge (123), Dadizele (63), Harelbeke en Izegem (36), Brugge Con Brio (35), Veurne (34), Lo (32) en Ieper (30). Deze opsomming slaat alleen op de dagarrangementen uit de speciale brochure. Daarnaast bestaan er andere dagtrips, zoals bijvoorbeeld naar Brugge, waar ongeveer 600 dagtrips voor groepen doorgingen.

Prins Albert-Fonds

In januari startte te Brussel het Prins Albert-Fonds, opgericht op initiatief van het VBO, in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting. Het Fonds heeft als doel kaders te vormen voor de grote export.

Daartoe verleent dit Fonds beurzen en biedt aldus aan jonge Belgische afgestudeerden of kaders de gelegenheid een stage van meerdere maanden te doorlopen in filialen, kantoren of werven van Belgische ondernemingen buiten West-Europa. De stages bestaan uit twee maanden pre-stage, negen maanden stage en één maand post-stage.

De aanvragen voor 1985 dienden ingestuurd te worden tegen 25 februari. Nu is de selectieprocedure aan de gang. Het bedrag van de beurzen bedraagt 500.000 fr.

Het sekretariaat is: Brederodestraat 21, 1000 Brussel.

Jori op de baan met showcar

De firma Jori manufactory nv uit Wervik, fabrikant van exclusieve lederen zitmeubelen, heeft een luxe-tourcar laten ombouwen tot een showwagen. Momenteel wordt daarmee — en dit gedurende 4 maanden — een bezoek gebracht aan de voornaamste Europese klanten. In de showcar worden de drie meest recente creaties voorgesteld.

Onlangs nog kwam Jori op de markt met een reeks relaxzetels, die op een verfijnde manier zowel in zit- als in ligpositie kunnen worden gesteld.

Jori is een promotor van zetels in kwaliteitsleder.

De Z 122 'Noordster' tewater gelaten

Op de Westvlaamse Scheepswerven te Oostkamp werd begin 1985 de Z 122 'Noordster' tewater gelaten. De Z 122 werd gebouwd in opdracht van de Rederij Noordster; zij is uitgerust voor de bokkenvisserij. De verdere afwerking geschiedt door de Werkhuizen Perfecta te Zeebrugge.

Het schip is het 21ste vissersschip dat door de Westvlaamse Scheepswerven gebouwd wordt. Het is 21 m lang (over alles) en 6 m breed op spant. De inhoud van het visruim bedraagt 47 m³. Er is plaats voor 5 personen aan boord.

Studiedag Kwaliteit bij dienstverlening

Op 28 maart aanstaande gaat te Kortrijk, in de Aula van het Vormingsinstituut voor KMO's, een internationale studiedag voor Topmanagers door over de Kwaliteit van Dienstverlening. Na een inleiding volgen uiteenzettingen over de kwaliteit van dienstverlening in de luchtvaart, de transportsector, de PTT, een industriële onderneming, het bankwezen en de distributie.

Meer informatie bij het Centrum voor Kwaliteitszorg West-Vlaanderen, Doorniksesteenweg 220, 8500 Kortrijk (051/21.97.01).

Slabbinck puba opent showroom

Insignia, een afdeling van Slabbinck-kunstateliers puba, opende op 1 februari jongstleden een nieuwe showroom op het industrieterrein Waggelwater te Brugge.

Slabbinck is gespecialiseerd in kunstvlaggen en gewaden voor de erediensten. De afdeling Insignia creëert gepersonifieerde voorwerpen en geschenkartikelen zoals badges (gedrukt, geweven of geborduurd), gemailleerde kentekens, étuis, herdenkingspenningen en medailles, zelflevers, naambadges, sleutelhangers, relatiegeschenken, heraldische schilden, fanions, tassen, sjaals en dassen.

Publikaties Wer/Wes/Gom - West-Vlaanderen

Uitgaven Wer en Gom - West-Vlaanderen

- O. Vanneste & G. Declercq, Kust en Hinterland, 1955.*
O. Vanneste & G. Declercq, Le Littoral et son Hinterland, 1955.*
G. Declercq & O. Vanneste, Structurele Werkloosheid in West-Vlaanderen, 1957.*
West-Vlaanderens economische groei, 1965, 172 blz.*
Adresboek van de Westvlaamse Industrie, 1978.*
Repertorium Toeleveranciers - Metaalsektor, 1982, 400 fr.

Reeks Wes (BTW ingebrepen)

- 1 G. Declercq & O. Vanneste, Het Arrondissement Ieper, 1958, 207 blz.*
- 2 O. Vanneste & P. Hovart, De Belgische Zeevisserij, 1959, 358 blz.*
- 3 O. Vanneste & P. Hovart, La pêche Maritime Belge, 1959, 358 pp.*
- 4 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Brugge, 1961, 463 blz.*
- 5 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Oostende, 1962, 444 blz., 265 fr.
- 6 O. Vanneste & J. Theys, Menen, 1962, 256 blz.*
- 7 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Roeselare, 1963, 336 blz.*
- 8 J. Theys o.l.v. O. Vanneste, Westvlaamse grensarbeiders in Noord-Frankrijk, 1964, 144 blz., 159 fr.
- 9 J. Theys s.l.d. O. Vanneste, Les Frontaliers de la Flandre Occidentale dans le Nord de la France, 1964, 144 pp., 159 fr.
- 10 O. Vanneste & J. Theys, Veurne, 1964, 189 blz.*
- 11 M. Zwaenepoel & N. Vanhove, De landbouw in West-Vlaanderen, 1965, 352 blz.*
- 12 O. Vanneste, Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek, 1967, 376 blz., 265 fr.
- 13 O. Vanneste & J. Theys, Het Arrondissement Tielt, 1968, 410 blz., 265 fr.
- 14 J. Theys, Een analyse van de Westvlaamse grensarbeid in Noord-Frankrijk, 1969, 248 blz., 265 fr.
- 15 M. Zwaenepoel, Vrije Tijd, 1969, 332 blz.*
- 16 N. Vanhove, Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking, 1969, 264 blz., 265 fr.
- 17 N. Vanhove, Structure des vacances et dépenses touristiques de la population belge, 1969, 264 pp., 265 fr.
- 18 J.M.I. Demeyere, Demografische facetstudies, 1969, 144 blz., 159 fr.
- 19 R. Branson, J. Theys, H. Van Reybrouck, o.l.v. N. Vanhove, Tertiaire sektor en verzorgende centra van West-Vlaanderen, 1971, 356 blz., 318 fr.
- 20 J. Hemschoote, Luchtverontreiniging in West-Vlaanderen, 1972, 209 blz., 265 fr.
- 21 N. Vanhove, Het Belgisch Kustoerisme - Vandaag en Morgen, 1973, 520 blz., 477 fr.
- 22 L. Schepens, Van Vlaskutser tot Franschman, 1973, 294 blz., 371 fr.
- 23 De Westvlaamse gemeenten in de Volkstelling 1970, 1974, 128 blz., 191 fr.
- 24 Symarindus. De energiefunctie van de Belgische Kust en de maritieme industrialisering, 1977, 448 blz., 650 fr.
- 25 P. van Outryve d'Ydewalle, Verzamelde toespraken, 1980, 816 blz., 848 fr.
- 26 West-Vlaanderen in kaart, 1981, 220 blz., 420 fr.
- 27 E. Omey, De Zeevisserij, 1981, 256 blz., 475 fr.
- 28 Land- en tuinbouw in West-Vlaanderen, 1982, 400 blz., 742 fr.

* Uitgeput

Reeks facetten van West-Vlaanderen (BTW inbegrepen)

- 1 R. Simoen & O. Vanneste, De uitbouw van de haven van Zeebrugge, 1972, 48 blz.*
- 2 C. Vermeersch, Het rekreatief buitenverblijf, 1973, 100 blz., 106 fr.
- 3 S. Beernaert, De Waterverontreiniging in het IJzerbekken, 1973, 124 blz., 133 fr.
- 4 Distributiebedrijven en handelscentra in West-Vlaanderen, 1974, 68 blz., 74 fr.
- 5 S. Beernaert, De waterverontreiniging van de binnenwaters van Midden- en Oostkust, 1974, 105 blz., 133 fr.
- 6 N. Vanhove, Vakantiespreiding, 1975, 56 blz., 85 fr.
- 7 S. Beernaert, De waterverontreiniging in het hydrografisch bekken van de Leie en de Schelde, 1975, 88 blz., 133 fr.
- 8 De Haven van Brugge-Zeebrugge na de chunnel, 1975, 80 blz., 133 fr.
- 9 P. Boerjan, De toeristische statistiek in België, 1976, 84 blz., 133 fr.
- 10 S. Beernaert e.a., Waterbeleid in West-Vlaanderen, 1976, 64 blz., 106 fr.
- 11 J. Theys, Evolutie van de werkloosheid in West-Vlaanderen, 1977, 104 blz., 159 fr.
- 12 S. Beernaert, De algemene waterbevoorrading van West-Vlaanderen, 1978, 40 blz., 64 fr.
- 13 Prognose van de bevolking en actieve bevolking in West-Vlaanderen, 1978, 48 blz., 87 fr.
- 14 P. Boerjan, De ontwikkeling van het vakantiegedrag van de Belgische bevolking, 1978, 124 blz., 230 fr.
- 15 Prognose van het aantal gezinnen en raming van de huisvestingsbehoeften in West-Vlaanderen, 1979, 60 blz., 111 fr.
- 16 Terreinbehoeften voor Teverkstelling, Toerisme en Rekreatie in West-Vlaanderen, 1979, 80 blz., 148 fr.
- 17 Milieuzorg in West-Vlaanderen, 1979, 76 blz., 141 fr.
- 18 Infrastrukturele behoeften, 1979, 80 blz., 148 fr.
- 19 Struktuuranalyse van de textielnijverheid in West-Vlaanderen, 1980, 140 blz., 260 fr.
- 20 Zeebrugge en de maritimisering van zijn achterland, 1981, 120 blz., 223 fr.
- 21 Struktuuranalyse van de metaalnijverheid in West-Vlaanderen, 1982, 156 blz., 289 fr.
- 22 Struktuuranalyse van de voedingsnijverheid in West-Vlaanderen, 1983, 120 blz., 223 fr.
- 23 Onderzoek naar de mogelijkheden tot inbreiding in vijf Westvlaamse gemeenten, 1983, 104 blz., 193 fr.
- 24 Vakantie van de Belgen in 1982, 1984, 192 blz., 356 fr.

Rapporten Toeristisch-Economisch Onderzoek (TEO)

Abonnement TEO 1985: 1.400 fr. (BTW en port inbegrepen).
Buitenland: 1.621 fr. (port en kosten inbegrepen).

- 98 Toeristische gedragingen en attitudes van de Belgische bevolking in 1982, delen I en II, 1983, 199 blz.
- 99 Toeristische gedragingen en attitudes van de Belgische bevolking in 1982, delen III, IV, V, VI, 1983, 244 blz.
- 100 Vakantie van de Belgen in 1982, 1984, 192 blz.
- 101 Het toeristisch prijsindexcijfer van de Belgische Kust, 21 blz.
- 102 Toeristische index WES, Kust en Achterland, 1984, 11 blz.

Tijdschrift 'West-Vlaanderen Werkt'

Abonnement 1985: 275 fr. (BTW en port inbegrepen).
Buitenland: 375 fr. (port en kosten inbegrepen).

Steunende leden ontvangen het tijdschrift en de andere publikaties van het jaar, de reeks 'TEO' uitgezonderd.

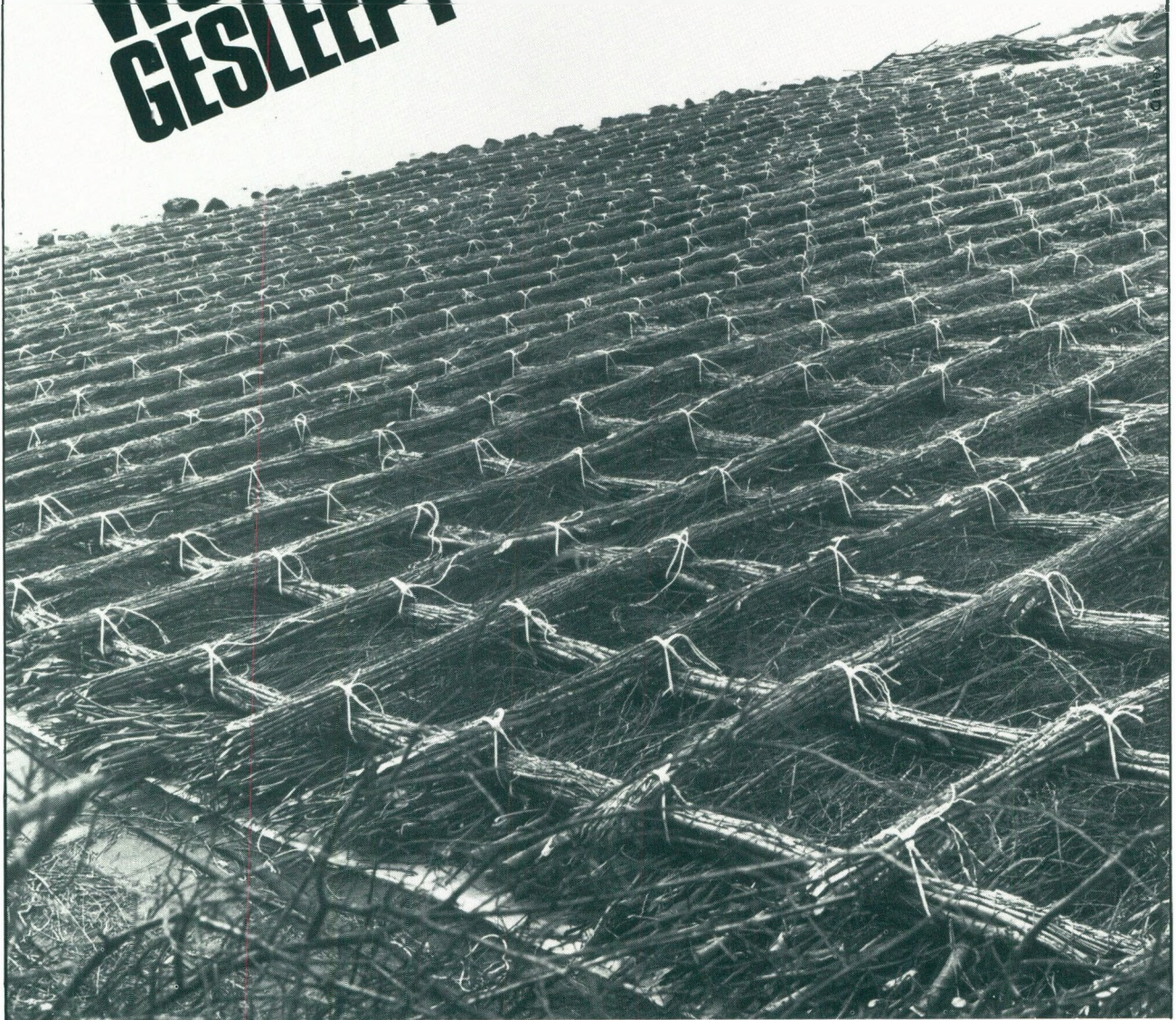
België: 600 fr. (BTW inbegrepen).

Buitenland: 800 fr. (port en kosten inbegrepen).

10.000.000 M² RIJSHOUTMATTEN WORDEN IN DE NOORDZEE GESLEEPT

Om Zeebrugge verder uit te bouwen
tot een van de modernste
diepzeehavens van West-Europa.

PASSAGIERS-
EN VRACHTVERVOER
OP DE NOORDZEE

INTERKONTINENTAAL
CONTAINER- EN
RO/RO-TRAFFIC

INVOER VAN
GRONDSTOFFEN EN
ENERGIEPRODUKTEN

DIVERSE
KONVENTIONELE
CARGO'S

RUIMTE VOOR
NIEUWE
VESTIGINGEN

ZEEBRUGGE

MBZ Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen
L. Coiseaukaai 2 B-8000 Brugge Tel (050) 33 52 24 (4 l) Telex 81 201